

پیششارک مقال

ماہنامہ کیمیا بکوشیا

روزانہ

تاکو در کیمیا و کیمیا در کیمیا
کیمیا کیمیا کیمیا کیمیا

ماره‌گه‌یان بکوشتایه

دهزگای چاپ و بلاؤکردنه‌وهی

زنجیره‌ی روشنیبری

*

خاوه‌سی نیمتیاز: شوک‌ت شیخ بیزدین

سرتوووسر: به‌هران شه‌مه‌هه هه‌بیب

**

ناورنیشان: دهزگای چاپ و بلاؤکردنه‌وهی نازاس، گهره‌کی خانزاد، هه‌ولتیر

س. ب. ژماره: ۱

www.araspublisher.com

یه‌شار که‌مال

ماره‌که‌یان بکوشتایه

ئه‌حمه‌د محه‌مه‌د ئیسه‌ماعیل

له‌ تورکییه‌وه‌ کردوویه‌تی به‌کوردی

ناوی کتیب: ماره‌که‌یان بکوشتایه - رۆمان

نووسینی: یه‌شار که‌مال

وه‌رکتیرانی له‌ تورکیه‌وه: نه‌حمه‌د محمه‌د نیسماعیل

بلاوکه‌راوه‌ی ناراس - ژماره: ۱۱۳

ده‌هینانی هونه‌ری: به‌دران نه‌حمه‌د جه‌یب

به‌رگ: شکار عه‌قان نه‌قشه‌ندی

نووسینی سه‌ر به‌رگ: محمه‌د زاده

پیت لیدان: ناراس نه‌که‌وه

هه‌له‌گری: شتیزاد فه‌قن نیسماعیل

سه‌ره‌رشتیی گاری چاپخانه: ناو‌ره‌حمان مه‌حمود

تیرتژ: ۱۶۰۰

چاپی به‌که‌م - چاپخانه‌ی وه‌زاره‌تی په‌روه‌رده، هه‌ولتیر - ۲۰۰۲

له‌ کتیبخانه‌ی به‌رتیوه‌به‌رایه‌تییی گشتیی رۆشنییری و هونه‌ر له‌ هه‌ولتیر ژماره

(۷) ی‌سالی ۲۰۰۲ ی‌دراوده‌تی

له کاتی نهم پرو دواوه دا حه من شمش حوت سالان بوو.

به سهر تاویره کانی «نه ناوهرزاهه شه هینان دهرورانهوه، بالیان له یهک ده سوو. گولیلکه سپیه کان ده میان بۆ خۆره که کرد بۆوه، له دووره وه گه واله هوریک به ره نه ملا دهات، سیه به که می ناوچه زۆنگاوه کانی ده لیسته وه به ره «دولمو» سهری نابوه وه تا له چاو بزریوو. پیشکه و زه رده واله و میشه نگ له گوله سپیه کان نالابوون، دڤکی زه رده سهری له جهوشه ن و درزی تاویره کانه وه سهریان هه لدابوو، شینتکی تۆخ ده بیانروانی. حه من سۆسکه ناسا به تاو نه و تاویر و به رده ندها دهات و ده چوو، خواره وی به دهستی خۆرناو ادا لیرتکی هزار به هه زاره، سهری به گیتژ دهات، له وه هه لدیرانه دا له هیلکه و هیلانه ی شاهینان ده گه را، تا نیستا نه هیلکه به نه به چکه شه هینتکی نه دۆزی سووه، شه هین و بالنده کان که نه میان ده بینی، به وه هه لدیره دیوار ناساییانه دا باله زبه للاحه کانیا ن به یه کدا ده دا و ده چوونه قوولایی ناسانا، تینی خۆری به هار تاویره کانی گه رم داهینابوو، له درزی تاویره کانه وه، گولیلکه می زه رد و مۆزی شاته ره و جونگ و نه عنا ده میان کرد بوه وه بۆنتکی که سکورتیا ن به وه ناوه ده به خشی.

هیوا و خواستی حه من هیلانه می قه ده هه لدیره دیوار ناسا که بوو، له مه و پیش هه موو جار ی زۆری زه حه مت ده کتشا تا خۆی پنده گه یاند، بۆ جار تکیان پینی نه تراز ی، نیرت له وه هزار به هه زاره مابوه وه، هه رچۆنتیک بوو بوو خۆی قور تار کرد بوو، نیرت دوا ی نه وه به رای بهر بۆ نه وئ شۆز نه بووه وه، نه وه جار هشیان گه ر خوارا سان دهستی له ره گیتک گیر نه بویه، یان ره گه می به دهسته وه به اتبایه و هه لکه نرایه هه پروون به هه پروون ده بوو، له به رزی ده مناره وه بکه وتبایه ته خواره وه پیش نه وه ی بگانه زه وی پارچه پارچه ده بوو.

نه وه ناوه بۆن و به رامه یه کی خۆشی دهاتن، له رۆژتکی به هاری وادا بۆن و به رامه نه وه ناوه ی گرتبسته وه، بۆنتکی وا له هیچ شتکی که دا نه بن، حه من، وایده زانی بین و نه بن نه مه بۆنی تاویره. نه م بۆنه بۆنی به رد و تاویره کانی نه ناوه رزا بوو. میشه نگ، مارمیلکه کان، به چکه سۆسکه، هیلانه کانیا ن، به چکه شه هین و هه لۆکان، ماره ژه هراوییه کان نه مانیش بۆن و به رامه ی وا ده به خشن، له چپای «نه ناوهرزاهه دا مرۆکانیشی، هه مان بۆنی نه م تاویره انیا ن لئ دئ، له ژیر خۆری نه م به هاره دا بۆنتکی خۆش له بۆنی هه نگوین ده چن له م ناوانه دا بلا بوته وه، بگره بارانی دامینی چپای «نه ناوهرزاه» ش خۆره بۆنتکی هه یه، بۆنی به رد و تاویری ئه داره. لیره کانه هه وریش بۆنی خۆی هه یه...

حه من هه رگیز بۆنی تاویره کانی «نه ناوهرزاه» ی نه وه شه وه تاریکه ی بهرنا بچسته وه.

بۆنی بارووتی نوو شه‌وه نهن‌گوسته‌چاوه. بۆنی بارووت له‌ چیا‌دا وه‌ک بۆنی بارووت نییه‌ له‌ پهنده‌شته‌کاندا. شه‌وانی‌شی شه‌وی پهنده‌شت نییه‌. نوو شه‌وه بۆنی بارووت ده‌هات... نوو شه‌وه، له‌ دوور‌را، زۆر دوور گیی‌ف گیی‌ف ده‌نگی گولله‌ له‌ چیا‌کاندا ده‌نگی ده‌دابه‌وه، بزیه‌ تاو‌پیره‌کان هم‌میشه‌ ده‌نگ ده‌ده‌نه‌وه نووه‌ ده‌نگی گولله‌یه، نه‌مه‌ نوو بۆنه‌یه... به‌ناسمانی نه‌ناوه‌رزاووه‌ هه‌لتۆ خورتنا‌وییه‌‌کان ده‌سوور‌پهنه‌وه... هم‌سوو کاتی‌کیش نوو شه‌وه و زری‌نگه‌ی خر‌مژنی به‌سامی گولله‌ و نوو به‌ره‌به‌یانییه‌ی هه‌لتۆ به‌ری ناسمانی ته‌نیوو وه‌ک یادی‌کی ناخۆش و په‌رسام بیر ده‌که‌ویته‌وه.

نه‌م به‌یانییه‌ بۆ‌نیش و کار نه‌پۆ‌شیت گه‌رما بوو، سه‌رتۆ‌یی نا‌وایی بۆ مه‌زرا‌کایان چوو‌بوون حه‌سه‌ن نه‌بێ، غه‌م دای‌گرتی‌وو سه‌ری دونه‌یای لێ هات‌بووه‌وه‌یه‌ک نه‌یده‌زانی چ بکات. نه‌یده‌ویست ته‌ماشای دای‌کی بکات. حه‌سه‌ن نۆ‌ سالانه‌. حه‌سه‌ن چۆزانی. گه‌وره‌ و بچووک هم‌سووی هه‌ر وای ده‌گوت: حه‌سه‌ن نازانی. له‌ نان و ساتی نا‌وادا که‌ چاوی به‌دای‌کی ده‌گه‌وت شیت‌گه‌یر ده‌بوو.

به‌یانیان پیتش گزنگدان دای‌کی که‌ره‌ی له‌ مه‌شکه‌ی تازه‌ ژه‌نرا‌ودا بۆ ده‌رده‌هینا و له‌به‌رده‌می داده‌نا. حه‌سه‌نیش ناتی‌کی گه‌رمی هه‌لده‌گرت و ده‌چوووه‌ بن داری‌کی دوور تا‌کو دای‌کی نه‌بینی. هم‌سوو به‌یانییه‌ک نه‌مه‌ حالی بوو، نه‌یده‌زانی چ بکات و چی ده‌کات. شیت ناسا گوندی خوار و ژوور ده‌کرد، له‌دوایی‌شدا هه‌ر نه‌یده‌زانی چی بکات. هیشتا حه‌وت سالان بوو نه‌م تهن‌گه‌ قۆنداغ سه‌ده‌قه‌ نایابه‌یان تازه‌ پهنده‌ابوو، له‌و رۆژوه‌، نه‌مابوو ته‌قه‌ی لێ نه‌کردی‌ن، چی ده‌بینی مه‌شتی لینه‌گرت و زرمه‌ی لینه‌لده‌ساند. سلی له‌ هه‌چ نه‌ده‌کرده‌وه، نه‌ودی به‌هاتی‌یه‌ته‌ پیتی ده‌ستی لینه‌کرده‌وه، نه‌و حه‌سه‌نه‌ ته‌قه‌ی له‌ بالنده‌، بز، هه‌لتۆ، سۆسکه‌، چه‌قه‌ل، مرۆ... نا به‌لێ تا ته‌قه‌ی له‌ مرۆش ده‌کرد. سن سامی هه‌بوو، هه‌چ کام له‌و مامانه‌ی له‌ زاری ده‌رنه‌ده‌چوو بلێ نه‌کی. گوندیش سه‌رجه‌م خزم و که‌سوکاری بوون. زۆر نه‌بوو کۆچه‌رییان نابوووه‌ لاوه‌ و له‌م نا‌واندا نیشته‌جن بوو بوون.

باوکی، مامه‌کانی له‌ ته‌مه‌نی نیستای نه‌مدا بوون له‌و بناری چیا‌ی «بێن بوغی»‌دا شو‌انکاره‌ بوون رانه‌ مه‌ریان ده‌له‌وه‌رانند، له‌ ژێر ده‌واری حه‌وت نه‌ستووندا ده‌ژیان. تا نیستاش شانازی به‌و ده‌واره‌ حه‌وت نه‌ستوونانه‌وه‌ ده‌گه‌ن...

فراوینی له‌ناو دا‌ره‌ه‌ناره‌کاندا کرد، تیری‌وو، تهن‌گه‌که‌ی له‌ شان کرد و دای‌گرت‌ه‌وه‌، قۆنداغه‌ سه‌ده‌فیه‌که‌ی وه‌به‌ر تیشکی نوو به‌یانییه‌ که‌هوت چریسکایه‌وه، مه‌یله‌ و شین ده‌پروانی، بۆ چه‌ند ساتیک هه‌ردوو ده‌ستی به‌ملا و به‌ولایدا شو‌په‌بوونه‌وه‌، ملی که‌میک به‌لای راستدا وه‌رچه‌رخاند و روانیه‌ تهن‌گه‌که‌ی شانی خۆی، تهن‌گ ده‌بیرسکایه‌وه‌.

دایکی له دالانه‌که‌دا ده‌هات و ده‌چوو، که‌م که‌س هه‌بوو وه‌ک دایکی جوان بڼ، تا بلیتی پتک و ناسک له کیژوله‌به‌کی تازه هه‌لچووی ده‌کرد، هه‌رچی باوکی بوو، پیاویتیکی به‌سال‌چووی ردین سپی، هه‌روه‌ک نیستا بڼ، چاکی له بیرد... دایکی قژی تا که‌مهری ده‌هات، جوانیه‌که‌ی که‌وتیوره سه‌ر زاری هه‌موو که‌ستک، سه‌رتقیی «چوقورنوقا» ده‌ست به‌سنگا ده‌دن بژ جوانیه‌که‌ی، هه‌رزه‌کار و کوپولای «چوقور» نه‌ما خوازینی دایکی نه‌کا، زیاده‌رژی نه‌بڼ دایکی ناقه جوانی نه‌م دونیایه‌یه، دایکی به‌داخوازی که‌سیان پازی نه‌بوو، نه‌یده‌ویست له حه‌سه‌نی تاقانه‌ی دایرئ، شووی بگردبایه، نه‌ده‌بوو حه‌سه‌نی له‌که‌لبا، مامه‌کانیشی پازی نه‌ده‌بوون حه‌سه‌نیان لڼ دوور بخړیتوه، له‌به‌ر نه‌وه دایکی‌شی داخوازی که‌سی قه‌بوول نه‌ده‌کرد.

ناوی «جه‌بجان» نشتوته‌وه، ده‌کشا و وه‌ک زیو ده‌چرسیکایه‌وه، له‌وه‌لدیزانه‌دا حه‌سه‌ن به‌دوای قلیقانیدا که‌وتیوو، له‌نیواره‌وه تا به‌ره‌به‌یان، له‌به‌یانیه‌وه تا ده‌مه‌و نیواران له‌ده‌م کونه‌کانیاند خزی له‌بۆسه‌ بژ داده‌نان، تۆز و داوی بژ دهنانه‌وه، له‌ده‌م هیتلانه‌کانیاند ته‌پکه‌ی بژ دانا‌بوون، هه‌ر که‌ له‌ هیتلانه‌کانیان ده‌هاتنه‌ دهرئ و به‌ته‌پکه و داوه‌کانه‌وه ده‌بوون. نه‌و بالنده و مه‌لژچه‌ مۆز و شینانه‌ی که‌ ده‌یگرتن له‌ قه‌قه‌سی ده‌نان و ته‌ماشای ده‌کردن، په‌نگی و اشینی نه‌دیتبوو، حه‌سه‌ن که‌ سه‌رنجی نه‌م بالنده‌ی دده‌ا، ده‌که‌وته نیو‌خه‌ونتیکی شینه‌وه، خه‌ونه‌که‌ به‌ره‌ به‌ره‌ پرایده‌پیتچی و ناخی ده‌گرتوه تا ده‌که‌وته نیو‌دهریای خه‌ونتیکی بڼ پایانه‌وه...

په‌ره‌ستیکه‌ راوناکریت، له‌وه‌تی نه‌م دونیایه‌ ناوه‌دانه حه‌سه‌ن په‌که‌م که‌سه‌ راوی په‌ره‌ستیکه‌ ده‌کات. حه‌سه‌ن ناره‌زووی له‌چی هه‌بڼ ده‌یکات. رۆژی هه‌شت نۆ په‌ره‌ستیکه‌ی راو ده‌کرد، هه‌ر هه‌مووی به‌په‌تیکه‌وه ده‌به‌ست و به‌ره‌للای ناسمانی ده‌کردن.

حه‌سه‌ن له‌یه‌کن له‌نه‌شکه‌وته‌کانی «نه‌ناوه‌رزا» دا به‌چکه‌ دالیسی به‌خیتو ده‌کرد... هه‌موو به‌یانیه‌یک زوو له‌مال و ده‌ده‌ده‌که‌وت، خۆز ناوا‌بوونتیکی دره‌نگ که‌ تاریک داده‌هات نه‌و کاتانه‌ی چاو چاوی نه‌ده‌دی بژ گوند ده‌گه‌راپه‌وه، بڼ تهنه‌نگه‌ قوتنداغ سه‌ده‌فیه‌که‌شی هه‌رگیز هه‌لی نه‌ده‌کرد.

حه‌سه‌ن بو‌بووه‌ دوژمنی باوه‌کوشته‌ی زه‌رده‌واله و مار و میروو و بالنده‌ی بناری چپای نه‌ناوه‌رزا. ناوایی لڼ بو‌بووه‌ دۆزه‌خ، ده‌یوست هه‌میشه‌ لینی دوورکه‌ویتته‌وه، له‌حه‌وتوویه‌که‌دا یه‌ک دوو رۆژی سه‌ری دهنایه‌وه و خزی به‌ناواییه‌کانی نه‌وبه‌ر ده‌گه‌یاند، دو‌اجار هه‌رچۆنن ده‌بوو، ره‌نگه‌ له‌ترسانا بیت ده‌گه‌راپه‌وه. له‌یه‌کن له‌وه‌گه‌شتانه‌یدا له‌که‌ل شوانتیکدا بو‌بووه‌ هاوړئ، «قۆزانی» خستبوو نه‌ملای خۆی تا «فارساغه» رۆیشتبوو، به‌لام دووباره‌ گه‌را‌بووه‌وه... خۆیشی نه‌یده‌زانی چی ده‌کات، به‌لام نه‌وه‌ی له‌

دل چه‌سپیوو که ده‌بن لهم گونده نمینیتته‌وه، یان خوی یان دایکی ده‌بن یه‌کتیکیان برژن... همر ده‌بن دایکی بر‌وا، س‌رتزیی ناویی رقیان له دایکی ه‌لده‌سا، نینسان له نیو نم رق و کینه‌ی‌دا ده‌خنکتی، نم بیزاندن‌ی گوند نم‌میشی پی‌وه د‌سوتا، گوندی لئ ه‌راسان بو‌ویوو. ب‌م ج‌وره‌ش ق‌مت نه‌ده‌گوز‌را... داپیری، مامه‌کانی، تیتکه‌زا و س‌زوه‌کو‌تره و خوتش و خ‌زمانی هم‌مو‌ویان زاریان له زاری دایکی نه‌ده‌چه‌رخا و ناشک‌را ده‌یان‌بیزاند، له بارتیکی نا‌وادا دایکی ج‌وزن ده‌توانن ژیان به‌س‌ره‌ریت و ه‌لکات. دایکی‌شی خانومان و جوان س‌ره‌رای هم‌مو شتیک مانه‌وی له‌لا ب‌ن چاک‌ترین و نه‌یه‌ریت به‌جیتی به‌یتلی که‌چی چه‌ندین به‌ند و بال‌وزه و ق‌سه و ق‌سه‌ل‌وکیان ب‌و ه‌له‌ب‌ستیوو... گوایه مامه نا‌ور‌اسینه‌که‌ی به‌تم‌مای دایکتیی، به‌لام دایکی قایل نه‌بو‌وه. ح‌س‌ن ه‌ستی به‌شلم‌ژانیک‌ی ب‌ن سنور ده‌کرد، ب‌وه له‌وه ه‌رده و پ‌نده‌شانه‌دا خ‌زی به‌بالنده و مه‌ل‌و‌چکه‌گرتنه‌وه ده‌خلافاند و کاتی به‌س‌ره‌ر د‌برد، له په‌نا‌و دالده‌یه‌ک ده‌گ‌را، د‌ردی دل‌یشی لای که‌س ناشک‌را نه‌ده‌کرد، ه‌مر ب‌و خ‌زی پیشی ده‌خوارده‌وه، ب‌م د‌رده‌وه ده‌ینالاند، ه‌مرچه‌نی ده‌کرد و ده‌ک‌وشا خ‌می خ‌زی به‌رو‌ینیتته‌وه ب‌ن سو‌ود بو‌و، رو‌وی له کو‌ئی ب‌گرد‌بایه له نابل‌وق‌هی نه‌و خ‌مه خ‌زی ب‌ن قوتار نه‌ده‌گ‌را، ب‌تکو‌شتبا هیچ کاتیک‌ش د‌ردی دل‌ی خ‌زی به‌که‌س نه‌ده‌گ‌رت... هم‌مو ر‌ژ‌ژی س‌ری خ‌زی ه‌لده‌گ‌رت، ه‌مر ر‌ژ‌زه و ب‌و نه‌شکه‌وتیک، په‌نای ب‌و شه‌هینان و دال و مار د‌برد. ها‌ور‌پ‌تی خوا‌سایشی نه‌بو‌و، یا نه‌م خ‌زی لئ ده‌د‌زین‌ه‌وه یا مند‌الان به‌لای‌دا نه‌ده‌چوون و توخنی نه‌ده‌که‌وتن، ته‌نها «ساله» نا‌وتیک ه‌ب‌وو، ساله‌ش ورت‌هی له‌ده‌م نه‌ده‌هاته د‌رئ... نه‌و چاک‌تر با ق‌سه‌ش نه‌کات، ح‌س‌ن ب‌و د‌د‌وا، نه‌وند فره‌وی‌ژی ده‌کرد س‌ری سال‌ی ب‌ژان ده‌یتنا، چه‌ند خ‌زه‌ مر‌ژ ها‌ور‌تی‌ه‌کی که‌م دو‌وی ه‌ب‌ن، و‌ه‌رس بو‌ون نه‌زانن چ‌یه ه‌مر گو‌ئی ب‌گ‌رئ.

ح‌س‌ن لهم بار‌و‌د‌خ‌هی نی‌ستاکه‌یدا بالنده و داله‌کانی ناسمان، ماره ژا‌را‌وییه‌کان، ساله نه‌بو‌ایه‌ن ژیان‌ی ب‌و نه‌ده‌چو‌وه س‌ر و گیانی د‌رده‌چو‌وو...

له پ‌شدا قرچه‌یه‌ک له د‌ره‌وه هات، باوکی گو‌ئی ر‌ادا، که‌و‌چک‌تیک‌ی به‌ده‌سته‌وه بو‌و ب‌و سا‌وه‌یه‌ک ده‌ستی وشک ه‌لات، ته‌ماشایه‌کی دایکی کرد، دایکی س‌ری به‌س‌ره خوانه‌که‌دا دانه‌واند‌بو‌و، ح‌س‌ن ته‌ماشای ه‌ردو‌وک‌یانی کرد، باوکی به‌ناست‌م که‌و‌چکه‌که‌ی ب‌و ده‌می برد، به‌کا‌وه‌خ‌و پار‌وه‌که‌ی جو‌ی. قرچه‌که تا ده‌هات ناشک‌راتر ده‌بو‌و، له پر نه‌ما. د‌نیا شه‌وه، باوک و دایک و مند‌اله‌که د‌وره‌ی خوانه‌که‌یان دا‌وه ش‌یو ده‌کن، سا‌وار و مر‌شکیان له‌س‌ره خوانه‌که دان‌بو‌و، ح‌س‌ن ب‌و‌ن و به‌را‌ه‌ی سا‌واره‌که‌ی نه‌و شه‌وه‌ی ق‌مت ب‌یرنا‌چ‌یتته‌وه، له‌ود‌بو په‌نج‌ره‌که‌وه تیشک‌تی بر‌یسکه‌یه‌کی دا و کو‌ژ‌ایه‌وه، بر‌یسکه‌یه‌کی که... ژا‌وم‌ژا‌وتیک هاته‌گو‌ئی، نه‌خ‌یر، ر‌ت‌ز‌نه‌ی گولله ده‌ستی

پتکرد، دوکله خان و باوک و دایکی داپوشی... گویتی له هاواری باوکی بوو، دایکی بز تنها جارئ قیزانی، دوابی یه کسر هم سو شتن کسومات بوو، که دوکله که ره بیهوده و حهسن هوشی هانه و بهر، له دامینی نه ناوارزادا دنگی ته قی تفهنگ دهات... گرم... گرم... گرم... گرم... دنگی ددهایه وه، له نینو ناواییشه وه غه لبه غه لب دنگی ته قه دهات... خوینی بینی. باوکی به دهما که وتیور سه ری له ناو نامانی ساواره که دا بوو، له شی خه لسانی خوین بوو..

حسهن نه وهی به باشی له یاد مابن، چاوه رهش و شله زوای نه و کابراهه بوو که هانه ژووره وه، حهسن دهستی دایکی گرت و له دوکله که دی دور خسته وه، کسومات نه وهی کرد و متقی نه کرد، چاویشی بریبوه باوکی ته ماشای خوینه که شه کی دکرد... له ناو تاویره کانی نه ناوارزاده دنگی زرمی ته قه و دهنگدانه وهی دهات، له پرتکا به جارئ ژن و پیاو به قیزه و گریانه وه هوروزمیان بز ناو ژووره که هینا، به گریانی به جوش و شین و شه پوزی دایبریدا، تیکه پشت چ قه و ساوه... ده بوست، به درتزیایی نه و شه وه له قوزبیتیکا کسومات کروشکی کرد خو له چاوی نه که وت، نه مه یه که م جاری بوو تا به یانی نه خه ویت، نه و شه مانای خه وزپان و بیداری زانی... خه لکتیکی زور به یه که ادین، ده گرین، ده قیزتین، له دور دور دنگی گولله ده بیسترا... دم که کله سورر هه لگه را، خور گزنگی دا و نه دا لاشه یه کیان له ناوه راستی ناواییدا فریدا، لاشه که چاوی لیک نه نرابوو، حهسن چاکی ددناسی ناوی «عه باس» و خه لکی گونده که دی دایکتی، ناو به ناو هاتو چو یانی ده کرد، هه ندن جار دیاریشی بز حهسن ده هینا، نینستاش و له خوینی خیدا که وزاوه. حهسن بز یه که م جار میتشی سه وزی زل زلی دیت، بز تانینسا میتشی که مکی و ا که وهی نه دیوه. به سه ر خوینه قه قاغه به ستروه رهش هه لگه را وه که وه دهنیسته وه، بت گیزدگیز، که سک، دم چون گو تزان، حهسن له دمه چه قوی تیزیش ده سله مییه وه، که دمه چه قوی ددی چاوی ده چوقان، رشانه وهی ده هاتی... دمه چه قو نو توئی... دایکی شیان بز لای له شه که هینا، مامه کانی به چه پوک لینی به ربوون، سه روملیان خویناوی کرد، سه ریو شه که دی، که زبیه که دی، قزی، پروم تهی له خوینا شله بیان دهات، کراسه که دی تیکه تیکه بیوو، به خوینه وه بوو، گوندی هه سوو، نافرته و پیاو و مندالی هه ر که سیکتی توش به هاتایه دهستی لینه کرده وه، تفیان لینه کرده... حهسن چاوی به حه شاماته که دا گیترا، که نه وهی بینی ناگای له خوی نه ما، په لاماری نه وانهی دا که له دایکیان ددها، دوا جار بیان گوتیور گواپه دهستی مامه ی به دهما برده بوو، تا سه ر نینسقان بریبوو، نه وه شیان بیرخسته وه شیتگیر بوو بوو له وانهی دا وه که ده شیان له دایکی دکرده وه، تفی له وانه ده کرد تفیان له دایکی دکرد، مامه که وه که دی پتله قه یه کی پتداکتشاپوو به دهما که وانده بوو. نه مه شیان

دواجار تیگه‌یاندبورو: که دایکی ده‌بینتی له حه‌سه‌ن دده‌ن، وه‌ک تیر پری سه‌ندبورو و خۆتی به‌سه‌ر کوره‌که‌یا دابورو، له دویتن تیاروه‌ ناگای له خۆی نه‌مابورو و نه‌ها‌تۆته‌ گف‌ت، بۆ یه‌که‌م جار ها‌واری کرد «نه‌که‌ن، چیتان له کوره‌که‌م ده‌ویی مه‌که‌ن» نه‌مجا رووی ده‌می له حه‌شا‌ماته‌که‌ کوردبورو و پتیک و ره‌وان «من خه‌لیلم نه‌کوشت... من برا‌که‌تانم نه‌کوشت...» ده‌ستی بۆ لاشه‌که‌ی عه‌باس درێژ ده‌کات «نه‌مه‌ برا‌که‌تان‌ی کوشت... بکوژی برای نیوه‌ نه‌مه، نه‌میش وا کوژرا...». دواجار له‌ لاشه‌که‌ی عه‌باس نزیک بی‌سو‌ده‌ و چا‌وی بریسه‌ چا‌وه‌ زه‌قه‌ لیتکه‌نرا‌وه‌کسانی «نیی عه‌باس که‌درم نه‌زانی...» بی‌ نه‌وه‌ی گوئی به‌حشاماته‌که‌ بدات وای وتیوو. نیت‌ر بی‌ نه‌وه‌ی نا‌ور له‌ که‌س بداته‌وه‌ یا به‌روانیته‌ نه‌ملا‌نه‌ولا پتیک گه‌رابۆوه‌ ماله‌وه‌.

چه‌ند خانوویه‌ک له‌ گوند سو‌وتابورو نه‌وه‌ شه‌وه‌ نیتکه‌نیتی نه‌وه‌ خانووه‌ گه‌ تیبه‌ره‌بو‌وانه‌ بنا‌ری نه‌نا‌وارزای وه‌ک رۆژی رو‌وناک دیاربی‌وو... جه‌ندرمه‌ رۆانه‌ نی‌وو گونده‌وه‌، باش‌چا‌وش‌تیک پۆستاله‌کسانی به‌یه‌کا ده‌دا و فه‌رمانی به‌جه‌ندرمه‌کان ده‌دا، دو‌کتۆرتیکیشیان له‌گه‌ل دابورو.

له‌ ژیر دار‌تووه‌که‌ی نی‌وه‌راست گونده‌دا «عه‌باس» یان رو‌وت کرده‌وه‌، وه‌ک قه‌سا‌رتیک قه‌سا‌ری بگات به‌نه‌شته‌رتیکه‌وه‌ له‌ تهرمه‌که‌ به‌ربوو، هه‌ر له‌و شوینه‌شدا به‌سو‌وژتیک زگیان دو‌وری‌ه‌وه‌. حه‌سه‌ن هینجی‌ی دا و رشایه‌وه‌ مامه‌ گه‌وره‌که‌ی دایکی حه‌سه‌نی به‌کیش کوردبورو بۆ لای تهرمه‌که‌ هینای، دایکی خۆی را‌ده‌پس‌کاند و نه‌ده‌هات «و‌در... و‌هره‌ سۆزانی... و‌هره‌ به‌روانه‌ لاشه‌ی نه‌وه‌ گه‌واده‌ بی‌ینه‌ که‌ برا‌که‌مت پهن به‌کوشت دا. گه‌واده‌ی دۆست بی‌ینه‌...» به‌سه‌ر خۆله‌ پم‌زانی‌ه‌که‌دا به‌کیشی کوردبورو، جه‌ندرمه‌کانیش بۆ خۆیان ته‌ماشایان ده‌کرد، دایکی خۆی را‌ده‌پس‌کان و مه‌قی نه‌ده‌کرد، به‌شین و شه‌پۆر و لا‌وانده‌وه‌ با‌وکیان ناشت، دا‌پیره‌ی له‌ حم‌زه‌تا له‌ تۆی جن‌ که‌وت، هه‌رس‌ن کوره‌که‌ی بانگ کرد، «عه‌باس کو‌ری منی نه‌کوشتو‌وه‌، نه‌سا کوشتی. له‌وانه‌ به‌جارتیکی که‌ هه‌لنه‌سه‌وه‌، خۆتی خه‌لیل به‌هه‌در به‌روا له‌م دونه‌یا و له‌و دنیا شیره‌که‌متان پهن حه‌لال نه‌بی... نه‌سا کوشتی...»

له‌ زنداندا حه‌سه‌نم ناسی. شه‌و بو‌و هینایان، زندانی‌ه‌کان ده‌وره‌یان دا «ته‌وا‌و ده‌بی... ته‌وا‌و ده‌بی...» زندانی‌ه‌کان بۆ دل‌دانه‌وه‌ی وایان پت‌گوت. حه‌سه‌ن له‌ولتو‌هی لیتک نا‌بو‌و نه‌ی‌ده‌ترازان و ورته‌ی نه‌کرد، زندانی‌ه‌کان ویستیان نا‌و و شۆزیا و شتی دیکه‌ی بۆ بی‌تن، به‌لام نه‌وه‌ نه‌ به‌قه‌سه‌هات و نه‌ ده‌ستی بر‌د شتیک بخوات، هه‌ر له‌و شوینه‌دا له‌ نا‌وه‌راستی‌انا سه‌ری به‌سه‌ر سنگیا شۆر بی‌وه‌وه‌ و خه‌وی لیتکه‌وت... هه‌ر دوا‌ی رو‌ودا‌وه‌که‌ حه‌سه‌ن هه‌لاتی‌وو و خۆی گه‌یاندبوروه‌ چیا‌کانی نه‌نا‌وارزا، له‌رت‌دا

خۆی شارده‌بووه، سه‌رتۆپ دێکه سێ شهو و سێ رۆژ لێی گه‌رابوون، سۆسه‌یان نه‌کردبوو، له‌ دواییدا سه‌گه‌که‌ی خۆیان دۆزیویوه... سه‌گه‌که‌یان به‌ناو تاویره‌رکه‌کانی نه‌ناوارزادا به‌ردابوو، سه‌گه‌که‌هه‌منی له‌ نیشوکه‌نه‌ سندوقتیکدا دۆزیویوه، هه‌سه‌ن خۆی له‌ نیشو نه‌و سندوقه‌دا وه‌شترده‌بوو، تومه‌ز سێ رۆژ و سێ شهو له‌ناو سندوقه‌که‌دا بووه، تا سه‌گه‌که‌ ده‌یدۆزێته‌وه... سه‌گه‌که‌ نه‌یدۆزیسایه‌ته‌وه‌ خوا خۆی ده‌یزانی تا‌که‌ی له‌وێ ده‌مایه‌وه... جه‌ندرمه‌به‌ک تا هه‌تزی تێدا‌بوو زلله‌یه‌کی پێداکێش‌ابوو. خه‌لکی گوند به‌چاوێکی له‌ جاران جی‌ا‌واز ته‌ماشایان ده‌کرد. که‌ به‌ناو گوندتیکدا تێده‌په‌ری زارۆک و ناهه‌رتی گوند به‌ترسه‌وه‌ ته‌ماشایان ده‌کرد، ژن و مندال، پیر و لا‌و بۆ ته‌ماشای بینه‌ی ده‌هاتنه‌ سه‌ره‌ رینگای وه‌ک له‌ زینده‌وه‌رتیکی سه‌یر و سه‌مه‌ره‌ی نه‌فهرت لێکراو و به‌سام به‌روانن.

له‌ زیندانی‌شدا به‌هه‌مان چاو ته‌ماشایان ده‌کرد. هه‌سه‌ن له‌وه‌تی پتی ناوه‌ته‌ ناو زیندانه‌وه‌ یه‌ک وشه‌ی خوا‌سایێ چیه‌ له‌ زار ده‌رنه‌چوو. که‌سانتیکي زۆر وێستیان بیدوتین، نامۆ‌گاریه‌کی بکه‌ن، به‌لام هه‌سه‌ن وایده‌زانی له‌گه‌ل نه‌میان نییه‌، هه‌ر وه‌ک له‌م زیندانه‌ش نه‌بووبی و ابوو، دلێ، خولیا و لێکدانه‌وه‌ی له‌ جیتگایه‌کی که‌ ده‌خولایه‌وه‌، به‌ره‌به‌ره‌ ده‌ستی به‌پرووشه‌کرد، چاوه‌کانی کرابوونه‌وه‌، پروومه‌تی کێش‌رابوو تا ده‌هاتیش دێزێتر ده‌بوو، ملی لێ یاریک بیه‌وه‌وه‌، جله‌کانی وه‌ک هی نه‌و نه‌م فلت و شه‌پووشۆر، نه‌ دا‌وای شتیکي له‌ که‌س ده‌کرد نه‌پرس و رای له‌ که‌س ده‌ویست، خۆ با‌سی که‌مدوو‌ه‌که‌ی هه‌ر مه‌که‌... نیشواران و به‌یانیان ته‌نیا و ته‌ریک بۆ خۆی له‌ قازانیکدا شۆریای گه‌رم ده‌کرده‌وه‌، له‌ په‌نايه‌که‌دا پششی له‌ خه‌لکه‌که‌ ده‌کرد شۆریای خۆی هه‌لده‌قوراند... مامه‌کانی، خه‌زماني رۆژانه‌ دیده‌نیان ده‌کرد، که‌ ده‌هاتنیش له‌گه‌ل که‌سیان نه‌ده‌وا، هه‌ر نه‌وه‌نده‌ ملی لار ده‌گرت و به‌دل و به‌گیان گوێی را‌ده‌دا، نیشو ورتی نه‌ده‌کرد و وشه‌یه‌کی له‌ده‌م ده‌رنه‌ده‌چوو، نه‌برۆی چه‌ند جارێ ده‌جسولاند، پروومه‌تیت بۆ نه‌ده‌خوێندرايه‌وه‌ و هه‌چی لێ حالی نه‌ده‌بووی، ته‌ماشای زه‌وی ده‌کرد، لێوه‌کانی کێژده‌بوون و پروومه‌تی رهنگی ده‌دا و رهنگی ده‌برد، چه‌ند مات بوایه‌ و پرووی به‌زیندانیان نه‌دایا زیاتر ده‌وره‌یان ده‌دا و لێی دنالان، به‌سه‌ره‌هاتی و کپ و گرانێ و له‌سه‌رخۆیه‌که‌ی بووبوونه‌ هۆی نه‌وه‌ی چه‌که‌ره‌کی لێیکه‌ن ترسینکی نادایاری له‌ دلیاندا ده‌خست... شه‌ره‌نگیز و په‌خه‌دراوان و چه‌قۆکێشه‌کانی نیشو زیندانه‌که‌ش به‌په‌رێز و حوره‌مته‌تیکي ترس نامێز خۆیان لێ نزیک ده‌کرده‌وه‌ گه‌لێکی لاسار و به‌دخووی وه‌ک «لوتفی» ناسا ناوێکیان تێدا‌بوو. نهم «لوتفی» به‌ پششی لێده‌گرت و ده‌م پیسی ده‌نواند هه‌رچی به‌ده‌ما ده‌هات نه‌یده‌گه‌تراهه‌. به‌لام نهم خۆی تێک نه‌ده‌دا پششی نالۆز نه‌ده‌بوو، له‌ ناست و ته‌ ناشیره‌نه‌کانی لوتفی هه‌چی نه‌ده‌کرد له‌وه‌ی زیاتر چاری له‌چاوی ده‌په‌ری، نه‌و

چندی پرشایه‌ته‌وه نم قوولتر دپروانی. ته‌ماشاقووله‌کانی‌ه‌سه‌ن به‌ردو ناخی‌پوو
ده‌چوو جا ترستیکی نادپاری له دلیدا ده‌چاند. نار‌ه‌ته‌تی ده‌کرد، ده‌شله‌زا، قسه‌کانی بز
ته‌راو نه‌دکرا به‌نیوچلی له زاریا ده‌میی نه‌مجا به‌جۆره په‌شیمانیه‌که‌وه ده‌کشایه‌وه...
لوتفی نه‌ودی خسه‌ته‌تی مرۆ‌اپه‌تی هه‌به نه‌ییوو، له هه‌موو خوویه‌کی چاک بێ به‌ری
بوو، بێ نا‌پرووییه‌که‌ی تاکی نه‌بوو...

خۆم لێ خه‌فه کرد‌بوو، مه‌راقم بوو بزاتم هه‌سه‌ن ده‌ره‌ق به‌لوتفی ج ده‌کات. چه‌ند
جارتیک شه‌ری بێ فرۆشت نم هه‌ر لێی بینه‌نگ بوو هیجی نه‌گوت، جارتیکی که‌ش
که‌ری له که‌ری نه‌کرده‌وه و شه‌ری بێ فرۆشت هه‌ر بینه‌نگ مایه‌وه، له سیه‌م جاردا
کاتێ که‌ لوتفی لێی نالا، وه‌کو هه‌موو جارێ چاوی له چاوی نه‌بری سه‌ری دانه‌واند‌بوو
ته‌ماشای به‌ریتی خۆی ده‌کرد: «کرمه‌ پیسه‌ی پیاو‌کوژی خوتنێژ... زۆلی سه‌گیاب... تو
هه‌رامزاده‌ی، که‌س هه‌یه له‌م زبندانه‌دا نه‌زانێ که‌ تو کۆری بابی خۆت نیت؟ که‌ش
نییه به‌هه‌رامزاده‌یی خۆی نه‌زانێ... زۆل و هه‌رامزاده‌ش زۆلیکی که‌ی هه‌ر بز په‌یدا
ده‌بێ وه‌کو سه‌گ بیه‌تێتی... یه‌کتیکی وه‌کو تو که‌ ده‌ستت له‌ خوتن‌دایه بز مرۆ‌اپه‌تی
کارتیکی شه‌رمه له‌سه‌ر نه‌رزا بژی و بچینی... پیسی به‌دخوو... ناخ تۆش میری به‌زه‌لامت
ده‌زمیترێ نه‌گیئا هه‌ردوو‌ک چاوتم هه‌لده‌کو‌لی و له‌ مشتم ده‌نان و نا لیره‌دا درێژم
ده‌کرده‌یه‌وه و به‌سه‌ر نه‌و دیواره‌دا تو‌پۆم ده‌دای و له‌شه پیسه‌که‌تم له‌به‌ر سه‌گ ده‌نان...»
لوتفی که‌رم بوو‌بوو، که‌ف لال‌غاه‌ی گرت‌بوو، له‌سه‌ر یه‌که جوتنی نه‌بیسراوی به‌هه‌سه‌ن
ده‌دا. زبندانیان له‌ ده‌وریان کۆت‌بوو‌بوونه‌وه، بز قسه‌ناخۆش و به‌که‌س نه‌گوت‌راوه‌کانی
لوتفی گوتیان رادابوو... هه‌سه‌ن نم کاته‌ش دانی به‌خۆیا گرت‌بوو، له‌مه به‌ولاده‌ بژی
قووت نه‌ده‌دا، یه‌ک دوو جار پیتی به‌زه‌ویدا دا، سه‌یرتکی نه‌ملاو نه‌ولای کرد، پشتی
لیک‌رد ویستی دوور‌که‌ویته‌وه، لوتفی بوو‌بووه بنیشته‌تاله و لێی نه‌ده‌بووه‌وه، پیتی
لیک‌رت، هه‌مدیس ده‌می لیک‌رده‌وه وه‌کو سه‌گ پرشایه‌وه. هه‌سه‌ن نار‌ه‌قه‌ی کرد، له
حراسانا زه‌نگول زه‌نگول نار‌ه‌قه‌ی ده‌ردا، له پر سه‌ری هه‌لبه‌ری و ته‌ماشایه‌کی لوتفی کرد،
ته‌ماشاکه‌ی و ده‌ست به‌گیرفان شه‌روال کردنی و چه‌ق‌ه‌ه‌ل‌کێشانی یه‌کن بوو، هه‌ر
نه‌وه‌نده‌یان زانی شالاوی بز لوتفی برد، نه‌زانرا چۆنی بز هه‌ل‌که‌وت له‌ ده‌ستی فرته‌ی
کرد و به‌په‌رتاو هه‌لات، لوتفی به‌ناو هه‌وشه‌ی هه‌پ‌سخانه‌که‌دا رای ده‌کرد هه‌سه‌نیش
به‌دو‌ایه‌وه، نازانم چه‌نی خایاند، لوتفی به‌ده‌م را‌کرده‌وه جار نا‌جارتی ناو‌ری له‌ هه‌سه‌ن
ده‌دایه‌وه، به‌ده‌م را‌کرده‌وه ده‌پارا‌یه‌وه وازی لێ بێتی. هه‌سه‌ن که‌ لێی نزیک بوو‌وه
چه‌ق‌ه‌کی دا‌هینا، به‌ر چاکه‌ته‌که‌ی که‌وت، لوتفی که‌ ماندوو بوو هاواری لێ هه‌ستا
«فریام که‌ون هیزه‌ کوشتمی...» په‌یتا په‌یتاش له‌ هه‌سه‌ن ده‌پارا‌یه‌وه... نازانم چۆن چۆنی
بوو، بژی ر‌ه‌خسا و خۆی به‌قاوشیک‌دا کرد و ده‌رگای له‌ خۆی کلۆم دا، نه‌وه‌نده‌ی خۆش

بوو دهرگاگای له‌سەر خۆی داخست، دووباره ده‌ستی به‌جوین و وتەمی ناشیرین کردووه...
حه‌سەن به‌ر دهرگاگای لێ گرت. وه‌ستا وه‌ستا، دواجار به‌کاره‌خۆ پڕۆیشت له‌ قوڕنیشکی
حه‌وشه‌دا پشتی به‌دیواره‌که‌وه‌ دا و گرم‌زله‌ بوو. دوا‌ی نەم‌ رووداوه‌ به‌سرای به‌س‌ر لوتفی
توخی حه‌سەن نه‌ده‌که‌وت... هه‌ندێ له‌ شه‌ره‌نگیزان و لاساری زیندانه‌که‌ ده‌یان‌ه‌ویست
«لوتفی» م‌ به‌گ‌ژدا‌که‌ن، هانیان ده‌دا، نویش په‌لپ و بیسانووی لێ ده‌گرت. رۆژتیکیان
هاته‌ لام وام‌ زانی کاری پیمه‌ و داوای شتی‌کم‌ لێ ده‌کات «فه‌رموو لوتفی» جگه‌ره‌یه‌کم
بۆ درێژ کرد... «جگه‌ره‌ی سه‌گیتکی وه‌کو‌ تو‌ هه‌ر سه‌گ‌سایتکی خۆت‌ ناسا‌ لیت
وه‌رده‌گرت...» قه‌ت‌ چاره‌پیتی وتەمی وام‌ لێ نه‌ده‌کرد. وایان‌ دانا‌بوو لیتی ده‌ده‌م. له‌ پر
حه‌سەن‌ له‌ پیتشدا‌ چه‌قی: «نه‌که‌ی... من په‌شیمانم‌ له‌وه‌ی به‌گ‌ژیا‌ چوو‌م، نەمه‌ له‌ سه‌گ
که‌م‌تره‌، خۆت‌ به‌هاوتای نه‌که‌ی...»

له‌وتی هات‌بووه‌ زیندان‌ نەمه‌ یه‌که‌م‌ جاری بوو‌ ناوا‌ بدوێ. له‌ دوا‌ی نەم‌ رووداوه‌ له‌گه‌ل
حه‌سەنا‌ موو‌ نه‌ده‌که‌وته‌ نیاوان‌ و بووینه‌ هاو‌پیتی گیانی به‌گیانی، چه‌ند‌ ماینه‌وه‌ بیرم
ناپه‌ت، به‌لام‌ نەمدیت‌ بیت‌جگه‌ له‌ من‌ له‌گه‌ل‌ که‌سانی که‌دا‌ بدویت... کاربایه‌کی دیکه‌شی
خۆش‌ده‌ویست، نویش‌ حه‌سەنی گامیش‌ له‌وان‌ بوو‌ نه‌ه‌ کاربایه‌ ماوه‌یه‌کی درێژ‌ بوو‌ له
زیندان‌دا‌ بوو، له‌ دووره‌وه‌ تاله‌ی بۆ‌ حه‌سەن‌ ده‌گرت‌وه‌، به‌منی راده‌گه‌یان‌د، منیش
به‌حه‌سەن‌ ده‌گوت... تاله‌ و به‌خت‌ خوت‌نده‌وه‌ی کاربا‌ نه‌ده‌زانرا‌ چ‌ کاربایه‌ ده‌کرده‌ حه‌سەن
پتووی دیار‌ نه‌بوو‌ نایا‌ پیتی خۆش‌ دێ‌ یان‌ نه‌... به‌لام‌ چاک‌ ده‌زانی نه‌و‌ حه‌سەنی گه‌له‌ک
خۆش‌ده‌وێ... که‌ ده‌یگوت‌ حه‌سەن، هه‌زار‌ حه‌سەنی له‌زار‌ ده‌باری... پتیکه‌وه‌ دوو‌ به‌دوو
دووره‌په‌ریز‌ داده‌نیش‌تین، نه‌و‌ ده‌دوا‌ من‌ گوتم‌ لێ‌ ده‌گرت. لێم‌ به‌گومان‌ بوو، وای‌ ده‌زانی
گالته‌ی پێ‌ ده‌که‌م‌ یا‌ به‌چاو‌تیک‌ سووکه‌وه‌ ته‌ماشای‌ ده‌که‌م، هه‌ر‌ بۆیه‌ به‌وردی سه‌رنجی
ده‌دام‌ و سه‌یری ره‌فتار‌ و جوولانه‌وه‌کافی ده‌کرد. حه‌سەن‌ هه‌رچه‌نده‌ به‌ته‌مه‌ن‌ مندال‌ بوو،
به‌لام‌ رۆژگار‌ فیزی‌ بیت‌ده‌نگی و کچی کرد‌بوو، ببوو‌ه‌ مام‌زستایه‌ک‌ له‌ بیت‌ده‌نگی و کچیدا،
پیاوی خۆشی ده‌ست‌که‌وت‌بایه‌ نه‌وا‌ قسه‌ی ماقوول‌ و له‌جیتی ده‌کرد... حه‌سەن‌ مانای
ترسی نه‌ده‌زانی، مردنی به‌لاوه‌ ناسایی بوو، نینسانیتکی وه‌کو‌ حه‌سەن‌ دونیا‌ دیده‌یه‌کی
وا‌ هیچ‌ حساب‌تیک‌ بۆ‌ مردن‌ نه‌کا‌ و مردن‌ و ژبانی له‌لا‌ یه‌کن‌ بێ‌ کاربایه‌کی ناوا‌ خۆ‌ لێ
نزیک‌ کرد‌نه‌وه‌ی هه‌ر‌ وا‌ سووک‌ و سانا‌ نییه‌! یا‌ نەم‌ جۆزه‌ پیاوانه‌ خۆت‌په‌ریز‌ و پیاوکوژی‌ش
بێ، یه‌کتیکی وه‌کو‌ حه‌سەن‌ ده‌توانی‌ له‌و‌ جۆزه‌ که‌سانه‌ نزیک‌ بیت‌ه‌وه‌ چونکی که‌وت‌وته‌ نیا
مرد‌نه‌وه‌.

له‌ سۆنگه‌ی حه‌سەن‌ه‌وه‌، له‌ نه‌جیامی نه‌و‌ هاو‌پتیه‌ تیمانه‌وه‌ قسه‌ و قسه‌لۆک‌ به‌رمیش
ده‌که‌وت، نه‌ما‌ په‌لم‌ تێ‌ نه‌گرت. یه‌کن‌ به‌ردیتکی به‌هاو‌یشتابا‌ حه‌سەن‌ ته‌ماشایه‌کی
ترسینه‌ری ده‌کرد، نیشتر‌ کاربای‌ تاین‌ دونیای‌ لێ‌ ده‌هاته‌ یه‌ک‌ و له‌و‌ ناوانه‌دا‌ نه‌ده‌ما.

حەسەن ناره‌زوی بک‌ردایه له‌نیۆ نه‌و پیاو‌کوژانه‌شدا و به‌م لاوازی و گە‌نه‌بیبی‌ه‌ی خۆ‌یه‌وه به‌دەم چەر‌مسو و راپه‌ری نه‌م زیندانه‌ گه‌وره‌یه ده‌بوو... که‌ زیندانی‌شمان ته‌واو کرد و ده‌رچووین له‌یه‌ک بێن ناگ‌ا نه‌بووین... هه‌ردوو‌گ‌سان له‌ رۆژنیک ده‌رچووین، دوا‌ی مانگی‌ک چوومه سه‌ردانی و میوانداری‌م پێ‌ک‌رد... پانزه‌ رۆژ له‌ دیکه‌یاندا مام‌ه‌وه. حەسەن له‌ ناواییش له‌گه‌ڵ دا‌پیره و مام و نامۆزا و خ‌زما‌نیدا قه‌س‌ی نه‌ده‌کرد، وه‌ک سو‌تندی خ‌وار‌دین له‌گه‌ڵ که‌م‌دا نه‌دو‌ی... ناو به‌ناو دوو‌پاتی ده‌کرده‌وه: «تۆ نه‌ناس‌با مرۆ‌ویه‌تیم له‌بیر ده‌چووه‌...» دۆ‌ستایه‌تی‌یه‌که‌مان درێژ‌ه‌ی کێ‌شا، دوا‌جار ناگ‌امان له‌ یه‌ک‌تر به‌را...

دوا‌ی پر‌سه‌ی باو‌کی زۆری نه‌خایاند، دا‌یکی وه‌ک هیچ رووی نه‌دابێن ده‌ستی به‌کار و فرمانی ناسایی خۆ‌ی کرده‌وه. باو‌کی خاوه‌ن مه‌زرا و مو‌لک و ماش بوو. دوو تراک‌تور، ماشینی دروینه، نه‌سپ، ولاخی به‌رزه، په‌مسو، کو‌نجی، ده‌غ‌ل و دان، چه‌ند دۆ‌غ‌ن چه‌لتروک له‌ ده‌شتایی چ‌قورناوادا... هه‌ر دوا‌ی می‌ترده‌که‌ی جل‌ه‌وی کار و فرمانی به‌ده‌سته‌وه گرت به‌چاک‌یش به‌رتۆ‌ی ده‌برد... نه‌سا خ‌وتنده‌وار بوو، له‌ دیکه‌ی خۆ‌یاندا خ‌وتندنی سه‌ره‌تایی ته‌واو‌کردبوو، ده‌سته‌نگینی و لێ‌ها‌توویی خۆ‌ی به‌وه سه‌لماند به‌بێن یارمه‌تی خ‌زما‌نی توانی کاره‌کانی هه‌لسو‌ورتن...

دوا‌ی کوشتی خه‌لیل به‌یه‌ک دوو مانگی، دا‌پیره حەسەنی بانگ کرد... «وه‌ره... بێن به‌خته‌که‌م وه‌ره، بێن که‌سه‌که‌م کو‌ری رۆ‌له بێن به‌خته‌که‌م وه‌ره...» به‌چاوی پر له‌ فرمی‌که‌وه له‌ نامی‌زی گرت و به‌خۆ‌یه‌وه‌ی نووساند، به‌ده‌نگه‌ زولا‌له‌که‌ی ده‌ستی به‌لاوانده‌وه کرد، نه‌و به‌یانیه‌ مامی جووتن پیتلاوی له‌ قۆزانه‌وه بۆ هینابوو له‌ پیتی کرد. مه‌ته‌فای مامی باو‌کی حەسەنی خۆ‌شه‌ویست، له‌ بو‌خچه‌یه‌کی نه‌خشاودا هه‌ندی جل‌وبه‌رگی ده‌ره‌ینا نه‌مه‌ش دیاری برایی مامی بوون... دا‌پیره‌ی هه‌رچه‌نده به‌ته‌مه‌ن بوو، به‌لاه هیش‌تا جوانیه‌که‌ی به‌ته‌واوی له‌ ده‌ست نه‌دابوو، که‌له‌گه‌ت و به‌ژن زراف، چاو ره‌شی چه‌نه باریک، رو‌وخۆش و ده‌م به‌خه‌نده. که‌چی له‌وه‌تی خه‌لیل تیا‌چوو، زه‌رده‌ی بۆ نه‌کردوه، شه‌و و رۆژ پێ‌شه‌ی گریان، به‌نیۆ گون‌ددا دیت و ده‌چن و خه‌لیل ده‌لاویتیته‌وه. حەسەن دا‌پیره‌ی هه‌ر به‌رووخۆشی دیشوو، با کو‌رتیکی گه‌وره و گرانیشی کو‌ژرابیت، له‌م هه‌لسو‌که‌وته و گریان‌ی بێن به‌رانه‌وه‌ی دا‌پیره‌ی سه‌ری سو‌ورده‌ما.

جل‌وبه‌رگه‌ نو‌ت‌کانی له‌به‌رکرد، که‌ دا‌پیره به‌و جل‌وبه‌رگه‌وه بینی، بۆ یه‌که‌م جار بزێی هاتن، دا‌پیره‌ی گریان و رو‌ومه‌تی هه‌لق‌چاو فرمی‌سکی لێن نایه‌ت، که‌ حەسەن نه‌وه‌ی بێن گوت دا‌پیره هه‌ناسه‌یه‌کی هه‌لکێ‌شا... «نای‌ی رۆ‌له تا‌قه دیاری‌یه‌کی خه‌لیلی جوانه‌مه‌رگ، که‌س به‌دا‌یک نه‌بێن، هه‌ناوم، دلم نیت‌له نیت‌ل گریان گرتوه‌وه و ناگ‌رتیکی بێن نامانیان تیا هه‌لا‌یساوه. دا‌یکیتی سه‌یره... تا تۆ‌له‌ی نه‌ک‌رتیه‌وه ناچمه‌ گۆ‌یه‌وه، به‌چه

گۆزیشه‌وه نۆقره ناگره، با بلسین و نۆقره‌شم گرت، نیتسه‌کام هارایان لئ هه‌لده‌ستی، نه‌دی کوره‌که‌می به‌کوشت دا به‌ه‌چاومه‌وه دیت و ددچن، سه‌رباری نه‌مه‌ش و ناقه کوره‌که‌ی به‌جی دیتلی و خه‌ریکه شوو بکات، کوری کوشتووم و دده‌سه دیتنی... نیازی وایه کوره‌زاکه‌م به‌ده‌م قار و دهرده‌وه بکوژی، ناهیتلی گۆزه‌که‌ی وشکه‌وه بیت فیک و فاکمی شووکردنیتی، به‌مسته‌فا و برایه‌م گوت ده‌با شوو بکات، پیتم وتن با شوو بکات، کوره‌زاکه‌م، وتم ناقه کوره‌که‌ی خه‌لیلم که کوتومت خۆیه‌تی و له خه‌لیل موویه‌ک لای نه‌داوه باوکی ناسا مه‌رد و نازا و جوامتر دهرده‌چن با شوو بکات، وا شووی کرد، باهه‌ گریمان شووی کرد، کوره‌زای خۆم ده‌که‌وتیه‌ ته‌کی و ده‌روا له‌گه‌ل باوه‌ پیاره‌دا ده‌ژی؟ به‌وه‌ رازی ده‌بین؟ به‌روا ناکه‌م... له‌گه‌ل نه‌و نافرته‌دا ده‌روا که باوکی به‌کوشت دا تا به‌خزرتیه‌ باخه‌لی نه‌ناسیکه‌وه؟ له‌گه‌ل نافرته‌تی وادا ده‌ژی؟... به‌کول ده‌ستی به‌گریان کرد، حه‌سه‌نی له‌ نامتیز گرت، حه‌سه‌ن له‌ باوه‌شی داپیره‌ی ددرچوو، سه‌ری هاتبووه‌ گیتژ. داپیره‌ی نه‌یتیه‌که‌ی پیسه‌ ده‌بین چی بیت؟ راست و په‌وان قسه‌کانی داپیره‌ پیتی دایکی ده‌گرتوه، دایکی پین له‌که‌دار ده‌کرد، کوشتنی باوکی له‌ نه‌سۆی دایکی ده‌نا...

گه‌رپاوه‌ ماله‌وه، دایکی له‌مه‌وپیته‌ش چۆن بوو هه‌روا به‌روو خۆشی بیسی، به‌ده‌می پر له‌ خه‌نده‌وه کار و فرمانی به‌سه‌ر کارکه‌راندا ده‌به‌خشاندا، له‌گه‌ل شوپتیری تراکتۆزه‌که‌دا هه‌ندئ شتی گوت. حه‌سه‌ن ته‌ماشای دایکی بۆ نه‌ده‌کرا. دایکی ویستی له‌ نامتیزی بگرتیت، ماچی بکات، حه‌سه‌ن گوتی پین نه‌دا، دایکی جله‌ نویتکانی حه‌سه‌نی په‌سه‌ندکرد. به‌تاسوو‌قه‌وه هه‌مه‌دیس باوه‌شی بۆ حه‌سه‌ن کرده‌وه، حه‌سه‌ن پیتی تیتکچوو، مووی بووه‌ سنگ، نه‌سا هه‌ستی کرد حه‌سه‌نی لئ لالووته، راوه‌ستا، تیر ته‌ماشای کرد، هه‌ناسه‌یه‌کی قوولی هه‌لکیتشا «به‌لیتیه‌» یه‌ک دووجار ناوای گوتی «به‌لیتیه‌ حه‌سه‌ن به‌لئ...» روومه‌تی چوون رووی مردووان سپی چوووه‌وه...

دوای نیه‌ره‌ژ مه‌سته‌فای مامی تفه‌نگیتی قۆنداغ سه‌ده‌فی بۆ هیتا. تفه‌نگیتی یه‌کجار نایاب و جوان، له‌باو باپیرانه‌وه بۆیان ماپووه‌وه.

«حه‌سه‌ن نه‌م تفه‌نگه‌م بۆ تۆ هیتاوه... نه‌م تفه‌نگه‌ هی باپیره‌ته، له‌سه‌ر وده‌یه‌تی نه‌و دهردیتیه‌ نه‌و بویره‌ی تۆله‌ی خیتزانه‌که‌مان ده‌ستینته‌وه، راوی پین یکه، نه‌گه‌ر ویست تۆله‌ی بنه‌ماله‌که‌مانی له‌ دوژمنان پین بکه‌ره‌وه... ده‌با پتیکه‌وه برۆین بزانه‌م چۆنی به‌کار دیتی...».

به‌ره‌وخوار بۆ ژئیر لووتی نه‌ناوارزا شوپبوونه‌وه، نه‌وه‌ستان تا گه‌یشتنه‌ که‌ناری رووباری جه‌یحان. مه‌سته‌فا فیشه‌کتیکی خسته‌به‌رکار «هانی» وای وت «نه‌و به‌رده‌ سپیه‌ به‌نیشان بگه‌ بزانه‌م ده‌یبتیکی؟» جلوبه‌رگه‌ نوپیه‌که‌ی، پتلاو و تفه‌نگه‌ قۆنداغ

سه‌ده‌فیه‌که دلی خۆش کردبوون. مامه‌کانی رقیان له دایکی بوو نه‌وه‌نده رقیان لێ بوو
حه‌زبان به‌بینه‌نی نه‌ده‌کرد، حه‌سه‌ن چاره‌پیتی په‌ختاری وای له مامه‌کانی نه‌ده‌کرد...
دایپه‌ری بۆ نالی، هه‌زی نه‌ده‌کرد هه‌ر ناوی به‌هێنن...

حه‌سه‌ن تهنه‌نگه‌که‌ی له مامی وەرگرت، بۆی دانێشت، ده‌ستی له کارابوو له نزیك
به‌رده‌تکی سپیه‌وه تۆز به‌ناسمانا چوو، مامی په‌یتا په‌یتا فیشه‌کی ده‌داین، نه‌میش
فیشه‌کی ده‌برده به‌رکار و په‌نجه‌ی راده‌کێشا، ناخریه‌که‌ی نووکی به‌رده سپیه‌که‌ی
پینکا، مامی رهنه‌که‌ی کرده‌وه و بۆ حه‌سه‌نی درێژکرد... هه‌گره... و تی «له‌مه‌ولا تا
ده‌توانی و که‌ی ناره‌زووت بوو ته‌قه بکه، بۆ نه‌وه‌ی ده‌ستت رابن... نیشان پێکان به‌خۆ
راهێنان و ته‌قه زۆرکردن ده‌بن...»

حه‌سه‌ن که‌یفخۆش بوو، به‌رده‌وام ته‌قه‌ی ده‌کرد و دوکه‌لی له به‌رد و تاوێران
هه‌له‌ساند، چه‌ند خۆش بوو که بناری نه‌ناوا‌ارزا ده‌نگی ده‌دایه‌وه...

«تا ده‌توانی ته‌قه بکه، ده‌ستت نه‌ترستنی، ورده فرۆشتیکی شاری «قازان» ته‌من
کردوه چه‌نت فیشه‌ک بوێ بۆتی په‌یدا بکات، چ وه‌ختیکیش داوای فیشه‌کی لێ
بکه‌یت نالی نییه و ده‌تداتن، لای نه‌ویش ده‌ست نه‌که‌وت، به‌خۆم بلتی، هه‌رچه‌نێکت
پتویست بوو بۆت دینم، به‌راوه‌ریکی چاک ده‌بی، زه‌وه‌که و پۆز و که‌رویشک راو بکه
و مامیشت له بیر نه‌که‌ی...»

حه‌سه‌ن گه‌لێ که‌یفی به‌تفننگ و رهنه‌ نه‌خشاوه‌که‌ی ده‌هات. به‌قه‌یتان سوورمه
چنرابوو، وێنه‌ی گورگ و چه‌قه‌ل، دال و خه‌رتال، نه‌سپی بچووگ بچووگ قه‌له‌مبازیان
ده‌دا له‌سه‌ر رهنه‌که‌ چنرابوون، مندالتیکیش هه‌ر له حه‌سه‌ن ده‌چوو به‌قه‌یتان و سوورمه
چنرابوو...

نیوازه‌بوو گه‌رانوه، که‌یفخۆشیه‌که‌ی حه‌سه‌ن له‌وه نه‌بوو، ده‌ستی له ملی دایکی کرد
و باوه‌شی پێداکرد، نه‌و حه‌سه‌نه نه‌بوو که له مامی دایپه‌ری گه‌رابوووه، به‌رامبه‌ر
دایکی هه‌چی له بیر نه‌مابوو، که‌یفخۆشیه‌که‌ی حه‌سه‌ن دایکیشی گرتوه... چه‌ندم پێ
خۆشه ناوا حه‌سه‌ن و مامه‌کانی ته‌یا و پێک بن... له ناخیشه‌وه دلی ختوویدی ده‌کرد.
تا ده‌هات ختوویدی که‌ نازاری پتر ده‌بوو، حه‌سه‌ن نه‌م نازار و خه‌می له پرویا خۆینده‌وه.
به‌زه‌یی پێدا هاته‌وه، دووباره چوو باوه‌شی پێداکرد و ماچینکی کرد. دایکی رووی له
سته‌فا نا «فه‌رموون له‌گه‌ل نه‌م کوړه نازایه‌دا شیو بکه‌ن...»

سته‌فا هه‌چی نه‌گوت، هه‌ر به‌سه‌ر پتییی رایگه‌یاند نایه‌وئ بێنێشته‌وه، هه‌ستا و
رۆیشت...

له حه‌سه‌نی پرسی: «مامت چی پێ وتی؟»

- «هه‌چی نه‌گوت... حه‌سه‌ن ناوا وه‌لامی دایکی دایه‌وه.»

«نه‌ی داپیرهت... چی وت؟».

حەسەن لە ناست تەماشاکردنەکە‌ی دایکی سەری دانەواند.

«هه‌جی نەگوت...».

نەو شەو بەرەزنەکە‌وه خەوت. سەپیندە لەکە‌ل گزنگی رۆژدا، بەرەو ناوێرەکانی نەناوارزا تێی تەقاند... رزم و کۆت لە بەیانی تا نیشوارە لەو بناڕە ززمە‌ی تەفەنگی دەهات... زۆری نەبرد گە‌وره و بچووکی ناوایی زانیسان نەم تەقاندە حەسەنە... پانزە رۆژتکی پێچوو نیشوارانی کە‌رۆشکێکی گە‌وره‌ی هێناپە‌وه. دایکی جوان جوان کولاندى و مامەکانی بۆ سەر خوانی یەکە‌م نێچیری حەسەن بانگ کرد... مامەکانی نامۆزنەکانی هەموویان هاتن تەنها داپیره نەهات.

دوای چەند رۆژتیک برایی مامی جوانوویەکی عەرەبی سێ سالی بە‌دیاری بۆ هینا، چەند بە‌تەنگ و رەزنەکە‌ دلخۆش بوو بە‌ماینەکە‌ دوو نە‌وندە کە‌یفی پێ هات. لە خۆشی ماینەکوێندا چەند شوێی خەو لە چاوی نەگە‌وت.

لە دوور نوتومیله باره‌لگەرەکان تێدە‌پە‌پین، تەب و تۆزیان نەو بناڕە‌ی گرتیبووه و بە‌درێژیی رێگاگە‌ بە‌ناسمانە‌وه مابوووه. لە مە‌زراکاندا تراکتۆرەکان گرم و هورپان بوو، سەپانەکان لە‌پێش کە‌پرەکانیاندا دانیشتیون قۆزاغە‌یان دە‌کێشا، لە‌قلە‌ق بە‌ملی دێژ و دە‌نوکی سووریانە‌وه لە‌نێر پووش و پە‌لاشی زە‌رده‌لگەرایی نەو ناوهدا چینیان دە‌کرد و دە‌گە‌ران، حەسەن بە‌قەرە‌غ جۆگە‌له ناو‌ه‌کە‌دا دە‌رۆشت بە‌دە‌م رێکە‌رنە‌وه‌و بیری لە‌گە‌لنی شت دە‌کردوه، لە‌وانە‌ بوو بیری نە‌دە‌کردوه خەونی دە‌دیت، سینه‌ری گە‌واله هە‌وره‌کان بە‌ برچاویه‌وه بە‌سەر ناوێرە مۆزە‌لگەراییە‌کانی نە‌ناوارزادا دە‌کووتن، لە‌و ناستە‌ی نە‌و جۆگە‌له ناو‌ه‌کە‌ وات دە‌زانی رێ ناکات، بە‌ کا و ورده پووش توێژالی گرتیوو...

حەسەن ملی لێن باریک بۆتە‌وه، ملی لە‌ ملی پیرتکی کە‌نە‌فت دە‌چن، لۆچاوی و سیس، رەش داگیرساده، کە‌وتیبووه باریکە‌وه لە‌گە‌ل خۆی دە‌دوا، بە‌لکو خەونی دە‌دی، هەر چە‌پکی لە‌ باسکێک... وە‌ک یە‌کێکی کە‌ی دە‌دوان وابوو... لە‌وانە‌ خە‌لکی ناوایی بێ، لە‌وه‌یه دادای یا زالای مامە‌کانی بێ یاخود نە‌لیف بێ بە‌لکو... کە‌سانتیک دە‌دوان نە‌میان بێدە‌نگ نە‌و دە‌یسە‌ندوه، تووشی سەرە‌گێژکێن هاتبوو... تا بۆ نە‌ستیره‌کانیش گوێی رادا گوێی لە‌ هە‌مووان گرت.

عە‌باس بە‌دوای «نە‌سما» دا هاتبوو. جارێکی کە‌ش هاتە‌وه، عە‌باس لە‌ زیندان هە‌لا‌تیبوو، «نە‌سما» لێی پاراپە‌وه، «بە‌رۆ عە‌باس... بگەرێتوه بۆ زیندان، تازه هە‌مسو شتیک لە‌ دە‌ست دە‌رچوو و کۆتایی هات...» عە‌باس نە‌رۆشت، بە‌رامبە‌ری یە‌ک وە‌ستان و تە‌ماشای یە‌کترییان دە‌کرد. نە‌سما گوێی: دە‌سانبێت... بە‌رۆ سە‌بی وەرە‌وه. عە‌باس لێیدا و رۆشت، تە‌فە‌نگێکی ماوژە‌ری نوێی بە‌دە‌ستە‌وه بوو، زە‌رد هە‌لگەراییو

له‌ناو فیشه‌کا، نه‌سما پینی‌گوت: خۆت بگه‌یه‌نه‌ئو شاخانه... عه‌باس‌رووی له‌شاخ کرد. عه‌باس‌شیت و شه‌یدی‌نه‌سما‌بوو. «نه‌سما»ش‌که‌سی له‌دلدا‌نه‌بوو «عه‌باس» نه‌بن. «عه‌باس» خۆی‌گه‌یاند‌ئه‌و شاخانه‌نه‌سما‌به‌دووی‌نه‌که‌وت... بۆ به‌یانییه‌که‌ی «عه‌باس» هه‌مدیس‌هاته‌وه، له‌سه‌یه‌ری‌دارتووه‌که‌دا‌وه‌ستا، بوو‌میخ و له‌رتیدا‌چه‌قی، مانگ‌ه‌لات. نه‌سما له‌مال‌وه‌ده‌رکه‌وت‌خه‌لیل‌نووستیوو، خۆی‌گه‌یاندی... برۆ‌عه‌باس، نه‌سما‌وتی‌لیتره‌کانه‌مه‌مینه، ته‌ماشاکه‌کووه‌که‌م‌وا‌حه‌وت‌سالانه، دلت‌به‌من‌بسووتن و به‌زه‌بیت‌پیتما‌پیتسه‌وه... ده‌مانکۆژن، هه‌ردوو‌کمان‌ده‌کۆژن. عه‌باس‌خۆی‌تیک‌نه‌دا، له‌ئێتر‌دارتووه‌که‌دا‌له‌به‌ر‌تیشکی‌مانگه‌شه‌وه‌که‌دا‌مایه‌وه و نه‌ده‌رۆیی‌نه‌قه‌سی‌ده‌کرد، تفه‌نگه‌که‌ی‌به‌شانه‌وه‌بوو... ده‌مانکۆژن‌برۆ. عه‌باس‌به‌و‌بێده‌نگییه‌مایه‌وه... نه‌سما‌بیستیوو له‌حه‌سخانه‌هه‌لاتووه.

«نه‌سما»یان‌به‌«عه‌باس» نه‌دا. عه‌باس له‌سۆنگه‌ی «نه‌سما»وه‌سن‌که‌سی‌به‌خه‌ستی‌بریندار‌کردبوو، دوانیان‌تووشی‌نیفلیجی‌بوون، نه‌وی‌دیکه‌یان‌ش‌هل‌بوو. «عه‌باس»یان له‌زیندان‌توند‌کرد و هه‌واله‌ی‌زیندانه‌کانی‌دیاره‌کریان‌کرد. خه‌لیل‌ش‌مه‌راقی‌نه‌سما‌بوو، شه‌وتیکیان‌به‌شه‌ش‌که‌سه‌وه‌به‌زۆری‌زۆرداره‌کی له‌مالی‌بایه‌وه‌په‌لیان‌گرت و پفاندنیان... چواریه‌لیان‌به‌سته‌وه‌ده‌یوست‌توخی‌بکه‌وی‌نه‌سما‌خۆی‌به‌ده‌سته‌وه‌نه‌دا، حه‌وتوویه‌که‌به‌و‌دانوۆیه‌مایه‌وه، که‌زانیان‌فایده‌ی‌نییه، نه‌قوینیان‌له‌ناو‌شه‌ربه‌تدا‌ده‌رخوارد‌دابوو‌ئه‌و‌کاته‌هیشتیوو‌خه‌لیل‌به‌مه‌رامی‌خۆی‌بگات، نه‌سما‌که‌هۆشی‌به‌مه‌را‌دیتسه‌وه‌ده‌رک‌به‌هه‌موو‌شیتیک‌ده‌کات، سه‌ری‌هاته‌گیش، پشایه‌وه، بیزی له‌خۆی‌هاته‌وه، به‌و‌خه‌لت و خوتنه‌وه‌خه‌لیل‌بۆ‌مالی‌خۆیانی‌هینا، ده‌ستبرد‌مه‌لایه‌کی‌هینا‌ماره‌ی‌هری، دوایش‌بۆ‌شاری‌برد و له‌دادگاش‌ماره‌ی‌هری... دوکتۆریشی‌بردیوه‌سه‌ر‌چاره‌ی‌خۆین‌به‌ربوونه‌که‌ی‌کردبوو... نه‌سما‌سالتیکی‌ره‌به‌ق‌نه‌له‌گه‌ل‌خه‌لیل‌نه‌له‌گه‌ل‌گونددا‌قه‌سی‌نه‌کرد و زوانی له‌زوانیان‌نه‌چه‌رخا. سنی‌جاریش‌به‌شه‌و‌به‌دزیبه‌وه‌له‌مال‌ده‌رچوو‌ه‌لات، هه‌موو‌جاریش‌خه‌لیل‌به‌دوای‌ده‌که‌وت‌ده‌یگیترايه‌وه، دایکی‌وتیوو: خه‌لیل‌ئه‌ه‌سۆزانییه‌دای‌تۆ‌نادات و خیری‌بۆ‌تۆ‌نابیت، ده‌ستی‌لێ‌هه‌لگره‌با‌بۆ‌ساله‌بابی‌پرواته‌وه، نه‌مه، نه‌م‌سوورته‌که‌به‌لایه‌کت‌به‌سه‌ر‌دینن... خه‌لیل‌پتکه‌نینه‌ی‌به‌قه‌سه‌کانی‌دایکی‌ده‌هات... دایکی‌ده‌یگوت‌خۆشه‌ویستی‌به‌زۆر‌نابن‌به‌گوتی‌دایکت‌بکه، نه‌وی‌زیندانی‌کراوه له‌سۆنگه‌ی‌نه‌مه‌وه‌بوو...

ناخریه‌که‌ی له‌که‌لی‌شه‌یتان‌دابه‌زی و هاته‌گفت، وا‌دیار‌بوو‌هه‌موو‌شیتیکی‌له‌بیر‌چوو‌بووه‌وه، وه‌گ‌نه‌بای‌دیبی و نه‌باران‌وای‌نیشان‌ده‌دا‌هه‌ر‌وه‌گ‌ئه‌و‌نه‌بووبن‌سالتیکی‌ره‌به‌ق‌له‌گه‌ل‌که‌سدا‌قه‌سی‌نه‌ده‌کرد و له‌ئێتر‌نووتنی‌ژن و میردایه‌تیدا‌سرواسارد

و بن گیان بوو. هر که مندالینکی بوو به جارئی گوزا... له کۆزیه‌که‌ی به‌ولاده که‌سی له بیسرها... له‌و زیاتر له‌م دونیایه‌دا که‌سی نه‌ده‌دی... وا پیتیده‌که‌نیت، کار و فرمان را‌ده‌په‌رینت، نا‌وا‌ییش هه‌موو خوشیان و‌یست، ده‌ستی یارمه‌تی بۆ هه‌موو که‌ستی درێژ ده‌کرد، نه‌خۆشی به‌سەر ده‌کرده‌وه، یه‌کێن ناتاج بو‌وا‌یه پیت‌یستیه‌کی هه‌بایه «نهما» ت له‌کن نه‌و ده‌بینی.

منداله‌که خه‌پله بوو... تو‌یله‌ک بوو.

نا له‌م کاته‌دا بوو عه‌باس هات. له‌تا‌و نهما‌دا له‌ زیندان هه‌لاتبوو، به‌هۆی نه‌و خۆشه‌و‌یستیه‌یه‌وه هه‌موو که‌ستی عه‌باسی ده‌ناسی و نا‌وا‌بانگی ده‌رکردبوو، که‌س نه‌ما‌بوو سه‌رگۆزشته‌ی نه‌و عیشقه‌ی نهما و عه‌باسی یه‌ن نه‌زانیه‌تی، به‌سه‌ر زا‌رانه‌وه بوو و بو‌ویوه داستا‌ن و خه‌لکی نه‌نا‌وارزا ده‌یانگه‌ت‌را‌یه‌وه... گه‌له‌ن به‌یت و گۆزانیان پیت‌دا هه‌لدابوو، بگه‌ر له‌م گۆنده‌شدا نه‌و به‌یت و سترانا‌نه دوه‌ترانه‌وه. نهما وتی: پرۆ عه‌باس هیزه پرۆ، نه‌گه‌ر منت خۆشه‌ه‌وئ، به‌راستی خۆشت ده‌ویم پرۆ جارێکی که‌ نه‌یه‌په‌ته‌وه. عه‌باس تا به‌یانی له‌مۆت‌ر دارتووه‌که‌دا را‌وه‌ستا، «نهما» ش به‌رامبه‌ری گرت، که‌ خۆر گزنگی دا‌لییدا و رۆیشت، روه‌ی له‌ چیا‌کانی نه‌نا‌وارزا کرد، نهما چا‌وی لێ نه‌تروو‌کانه‌د تا له‌ چا‌و ون بوو... عه‌باس تا مانگه‌تیک نه‌هاته‌وه و دیار نه‌ما. نهما هه‌موو شه‌وئ تا به‌یانی چا‌وه‌پیتی ده‌کرد، تا‌سووقی عه‌باسی ده‌کرد و عه‌باس دیارنه‌بوو، به‌یانییه‌کیان خۆر گزنگی دا‌بوو و نه‌دا‌بوو نهما دلی دا‌خو‌ریا به‌په‌له‌په‌رووزئ له‌ پیت‌لیکانه‌کاندا هاته‌ خواره‌وه... عه‌باس تۆ خۆت بگه‌یه‌نه نه‌نا‌وارزا و له‌وئ چا‌وه‌پوان به‌ دیم ده‌تینمه‌وه، عه‌باس یه‌ن نه‌وه‌ی شتی بیژئ گه‌را‌یه‌وه، نهما چا‌وی لێ نه‌تروو‌کانه‌د تا له‌ چا‌و ون بوو... که‌ خۆر هه‌له‌هات تو‌یسه‌به‌ره‌ی له‌ پریاسکه‌یه‌ک نا‌و له‌ پشتی به‌ست و به‌ره‌و تا‌ویره‌کان به‌رێکه‌وت، کاتێن له‌ دئ ده‌رچوو هه‌یج که‌ستیک نه‌یه‌بینی... به‌م جۆزه به‌ک دوو مانگ هاتو‌چۆی نه‌و نه‌شکه‌وته‌ی ده‌کرد که‌ عه‌باس خۆی تیا شارده‌بو‌وه... جارێکیان خه‌لیل به‌د‌وای ده‌که‌وئ به‌لام له‌ نه‌شکه‌وته‌که‌ نا‌یان یه‌بین. تومه‌ز عه‌باس خه‌لیل ده‌بینت، و‌یستی ته‌قه‌ی لێ بکات، نهما خۆی به‌سه‌ر ده‌ستیدا دا‌بوو و نه‌یه‌تیشبوو. رۆژێکی که‌ش جه‌ندرمه‌ نا‌بلۆقه‌ی نه‌نا‌وارزای دا، شه‌و و رۆژێک له‌گه‌ل نه‌و هه‌موو جه‌ندرمه‌نه‌دا به‌ره‌نگاری کرد و به‌شه‌ره‌هات. له‌ دوا‌ییدا نا‌خه‌ریه‌که‌ی ده‌ستگیریان کرد، که‌له‌بچه‌یان له‌ ده‌ستی نا‌و بردیان، له‌ رێگا‌دا هۆری کردبو‌ونه‌وه و له‌ ده‌ستیان هه‌لاتبوو، دو‌وباره‌ گه‌را‌بو‌وه نه‌نا‌وارزا. نهما، ده‌یزانی له‌و‌یتدا‌یه... چا‌وه‌پوان بوو... عه‌باس هه‌مدیس هاته‌وه رۆت‌ر دارتووه‌که‌ بۆ خۆی له‌و‌یتدا وه‌ستا... حه‌سه‌نیش له‌ جارئ زیاتر بیه‌نیو‌وی. نهما خۆی گه‌یاندی و با‌وه‌شیا‌ن به‌یه‌کا کرد... جارێکیان له‌نێر تا‌ویره‌کانی نه‌نا‌وارزادا ته‌قه ده‌ستی پیت‌کرد، له‌و پیت‌کادا‌نه‌دا دوو جه‌ندرمه‌ پیت‌کران.

«خه‌لیل» یش زامداربوو، پزیشکیتیکی کورد زامه‌که‌ی بۆ تیسارکرد، کابرایه‌کی چاوردی روومه‌ت درئزکۆله بوو، له‌سه‌ر یه‌که‌ ناوای ده‌گوت: ده‌بن، کاری وا ده‌بن و هه‌ر روو ده‌دات... شه‌ویکی که‌ش، پیتش بانگی شتیوان ته‌قه‌یه‌ک کرا، خه‌لیل و نه‌سا و همه‌ن له‌سه‌ر خوان بوون، شتیوان ده‌کرد، تیشکیتیک په‌نجه‌ره‌که‌ی رووناک کرده‌وه و کوژایه‌وه. زرمه‌ی ته‌قه‌یه‌ک بینه‌دنگیه‌که‌ی شه‌لقاند و به‌دوایا هاراژیک بیسترا، ژووره‌که‌ پر له‌ دوکه‌ل بوو، خه‌لیل له‌سه‌ر ده‌ه‌ که‌وت و سه‌ری که‌وته سه‌ر خوانه‌که‌ خوتین ریچه‌کی به‌ست، بۆنی بارووت نه‌و ناوه‌ی گرته‌وه. دواچار لاشه‌که‌ی «عه‌باس» یان له‌ ناناوارزاهه هیتا... دواچار... دواچار... لاشه‌که‌ی «عه‌باس» یان له‌ ده‌روه‌ی دئی فریدا، تاکو بیته‌ خۆراکی سه‌گ. لاشه‌که‌ی «عه‌باس» سه‌گ نه‌یخوارد... شه‌ویکیان «نه‌سا» و یه‌کیکی که‌ له‌ جوالیان نابوو به‌شانیندا دابوو، لیتی نه‌وستابوون تا که‌ یانده‌بوویانه سه‌ر ترۆپکی نه‌ناوارزا، تا ده‌مه‌وه‌ی یان گۆرپکیان بۆ هه‌لکه‌نده‌بوو و ناشتوبویان... هه‌موو که‌سن به‌م که‌بن و به‌ینه‌ی زانی...

له‌و گونده‌ بووه‌ رۆژی حه‌شر، مه‌نه‌فا «نه‌سا» ی به‌گیره‌یتا... سۆزانی براکه‌مت به‌کوشت دا... به‌کوشت دا. ده‌بقیران له‌ که‌له‌ی سه‌ر هاواری ده‌کرد... ناهیتمه‌ بۆی، دویتنی لاشه‌ی نه‌و سه‌گه‌ت بۆ کوئی برد؟ له‌ کویتنه‌درت شارده‌وه؟ لاشه‌که‌یمان ده‌ده‌یته‌وه ده‌ست یان گیانت ده‌ریتم... «نه‌سا» هه‌چی نه‌ده‌گوت.

ناوایی هه‌موو به‌یه‌ک ده‌م هاواریان ده‌کرد، ژن و پیاو، زارۆک و پیر، چییان به‌ده‌ما هاتبا به‌ «نه‌سا» یان ده‌گوت.

دانیشترانی دیکه، به‌تایه‌تی مامه‌کانی، له‌ هه‌مووشیان به‌په‌رۆشتر داپیره، بۆ چه‌ند رۆژنیک نه‌ناوارزایان خسار و ژوور کرد، بن هورده‌ بست به‌بستیان پشکنی، نه‌گۆزه‌که‌یان دۆزیه‌وه نه‌ پارچه‌یه‌ک له‌ لاشه‌که‌یان بینی. نه‌سا خۆی لێ بینه‌دنگ کردبوو.

سه‌گتیک بستنی زبانی سووری ده‌ره‌یتابوو هات و له‌ تهنیشتی داپیره‌وه وه‌ستا. جۆگه‌ له‌ ناوه‌که‌ی تهنیشتیان تۆز و ورده‌ پوروش و گه‌لا بووبوونه‌ توئزالتیک به‌سه‌ریه‌وه، ناوه‌که‌ وه‌ک پتی ته‌کات وایوو، سه‌گه‌که‌ روومه‌تی چین چین نیشتبوه‌ سه‌ر یه‌ک، به‌تهنیشتیه‌وه‌ پالی دایه‌وه.

له‌ دوا‌ی کوشتنی کوپه‌که‌یه‌وه سه‌ریۆشی ده‌دا له‌ژێر سه‌ریۆشه‌ ره‌شه‌که‌یه‌وه قۆه‌ له‌ خه‌نه‌ گرتوه‌که‌ی نالۆزایوو سوور ده‌پروانی، گارا‌میتکی به‌ده‌سته‌وه‌ بوو. له‌ دووره‌وه‌ چپای «دولدول» ته‌میتکی مسینی ده‌رده‌دا، ده‌وره‌به‌ره‌که‌ بۆنیتکی که‌سه‌کوونی هه‌بوو، به‌رد و تاپیره‌کاسنی نه‌ناوارزا داخ بووبوون، له‌ولاوه‌ ناوی رووباره‌که‌ له‌ ناو ته‌م و بووغیتکی زبیندا هه‌لۆزه‌که‌ی ده‌کرد. له‌ دووره‌وه‌ قه‌له‌مبازی ده‌دا و شه‌پۆلانی بوو، که‌ قسه‌ی ده‌کرد

حسەن تەماشای نەدەکرد و بەری بەلاوە نەکرد، بێ تەماشاکردنی تاکە ددانیکي رەش بوو دەوی زەر دەهەلگەراوی لە پێش چاواوو. پشەتنيکی ناوڕيشمینی بەستبوو تەنگي پارێکيهو، رەش داگیرسابوو، ريشۆلهي پشەتنيه‌کەي سوور و کەسک و شينه، دەرگەوتنە سەر نەژۆتي، هەر لە کچينييهو. نەم جۆرە پشەتنيانەي دەرگەوت، لە دواي کوشتنی کورەکەيهو رەشپۆشە، بەلام نەم پشەتنيه‌ي دانەگەند و تا نەو رۆژەي سەردەنيتەو دەستی لێ هەلناگرت، رەنگە وەسەت بکات لە مردنیشيا لە پشەتني نەگەنەر... نەمە ماوێه‌کي زۆرە بەرد و تاویر و نەشکەوتی نەناوارزا دەرپشکنی، بۆ لاشەکەي عەباس دەرگەوتی کە بووکە سۆزانیه‌کەي شارەبۆيهو... دەیدۆزیتەو، دەیدۆزیتەو و لەبەر سەگيشی دەنتی... دەيبينتەو و دەرخواردی بالەندە و دالی دەدا، نەي لە پای چي نەم نەم هەموو پارە و پوولە بەسەر کورپوکاش دايش دەکات، نەو نەدەت زانی دۆزرايهو... نا نيشتا ها نەختنيکی کە دۆزرايهو، نومییدی گەورەيان هەبوو چ داپیرە چ نەسمايه بەهيوادە دەرژين و رۆژگاریان بەسەر دەبرد... کورەکانی پياو نەبوون تاکوو... «... نا شيرە ناساکەم، بەلێ نازا و بویرەکەم... حسەن گوتت لیبێ، لەم بناری چقور ناوایە نازايەکی وەک باوکت ناسا نابيني و نيبه. دەبا باوکت نەکوژابا لە بری نەو مستەفا بوايه، برايم بکوژرايه باوکت بمايه... خەليل... خەليله جواميرەکەم، جا نەر کاتە بەچاوی خۆت دەدی، نەکو نافره‌تنيک، بنەو رەچەلەکی ناوایی نەو نافره‌تەشی لە ريشە دەرەهینا و کسکي بەشوتنە واریانا دەدا... مامەکانی تۆش خۆيان لە پیزی پياوان دادەنن؟ گەر پياو بوونايه هەر نەو رۆژەي بارکتيان کوشت لە قژی دەرگرت، دەيبه‌تيايه سەر گورەکەي خەليل، بەگوترا نيکی تيرژ قورچکەيان دەرپيهو لاشەکەي لەلايه‌ک و سەريان لەلايه‌ک فرێ دەدا، نيشتا ناوا بەبەرچامەو نەدەگەر... دەبا باوکت بمايه و نەم سۆزانیه‌ي وای بکردايه... لاشەي لەبەر سەگ دەنا دەرخواردی دالی دەدا... حسەن، يەکينيکی کەي وەکو باوکت نەبوو و نە دەبێ... لە هەلۆکانی نەناوارزا دەرچوو... مامەکانت پياون؟، وەجاخيان کویره‌و بێ... ناخ تۆ گەرە بوايه‌يت و دەست تەنگي بگرتايه، نەو سۆزانیه‌ت... تۆ... تۆ کورەکەي خەليل تۆ خەليل، خەليل نەبوو، شەهینی «بێن بۆغەبێ» بوو... لە شەهینی چياي دۆلدۆل دەرچوو، بازی نەلەداغ بوو... ناخ و داخ خەليل...»

حسەن بێ نەوێ تەماشای شوتنيکی ديارى بکات، بێ نەوێ هيچ شتيک لە روومەتيا ناشکرا بێ، کوشومات گوتی بۆ رادابوو، جا تەماشای خوارەوێ دەرکرد و چارەکانی پەر بووبوون... پەپوولەيه‌کي گەورەي رەش و شين بەقەد بالەندەيه‌ک بۆ ناوێه‌کە شۆپبوو، لە پرتيکا بەرزەفەر گەرايهو، حسەن چاوی تێن بېرسيو، بەرز دەرچوو، نۆم دەرچوو، نەو نەدەي پێن نەچو زۆرەو بوون، بەسەر ناوێه‌کەدا فرين بۆ ناو ژۆه‌لانیه‌ک

که گولیلکه شینگی لئی روابوو ژاژه‌لانییه‌که تا ده‌هات شیناییه‌که‌ی توختر ده‌بوو، په‌پورله زله شینه‌کان بره‌ر په‌یدا ده‌بوون و له‌نیو ژاژه‌کاندا، ده‌نیشته‌وه، زۆری نه‌برد ژاژه‌لانییه‌که‌شین هه‌لگه‌را، ده‌نگوت په‌ده‌س چنراوه... ره‌ش، شینتیکی نه‌خشاو، شینتیکی توخ.

داییره‌ده‌گریا، په‌ده‌م لاواندنه‌وه هه‌متایه‌پن... خه‌لیله‌که‌م سالاره‌که‌م... باوانه‌که‌م... کوره‌کات نازایه، به‌لام هه‌شتا ماویه‌تی، منداله... با پییگات... نه‌وه‌ی توژی به‌کوشت دا وا به‌سه‌ر ماله‌که‌نه‌وه‌یه، له‌دیوه‌خانه‌که‌تا داده‌نیشتن... به‌سه‌ر حال و مالی توذا که‌وتوو، پنی به‌گوترا ده‌نیشت... من دایکم، دایک، چۆن توقره‌ی بگرم و، سوکناکم پنی، نو‌قهرم پنی ناگی‌سری... پرووه و نه‌ناوارزا به‌رتیکه‌وت، به‌رد و تاویری نه‌ناوارزا لاواندنه‌وه‌که‌یان بۆ ده‌سه‌نده‌وه، له‌سه‌ر تاویرتیک دانیشت، خۆر چوو‌بووه‌ی زه‌رده، به‌ده‌نگیتی جوژ و خۆژ و خه‌ماوییه‌وه ده‌ستی به‌لاواندنه‌وه‌کرد، حه‌سه‌ن شتیک قورگی گرتیوو... داییره‌کپ نه‌ده‌بوو، نه‌وه‌ی توژی کوشت وا خه‌ریکه‌شو ده‌کات، وا به‌ته‌مایه‌له‌باخه‌ل هه‌چ و پووچتیک به‌خۆی... که‌سه‌ن شک نا‌به‌م توژه‌ی توژم بۆ به‌ستین، نه‌م کوره‌زایه‌م نه‌بن، نه‌ویش کوره‌که‌ی توژه‌ی و هه‌شتا منداله، مندال نه‌بوایه‌لئی نه‌ده‌گه‌را کابرایه‌کی نه‌ناس به‌چینه‌نیو توژی توژه‌ی، به‌لئی پی‌اویتیکی که‌ده‌چینه‌باخه‌لی نه‌وه‌ی خۆشت ده‌ویست، پنی به‌خۆینه‌پژاوه‌که‌تدا ده‌نی... خه‌لیله‌که‌م براکانت پی‌او ده‌رنه‌چوون، ژنتیکیان پنی نه‌کوژرا، خه‌لیل خه‌لی یه‌ل. کوره‌کات تفه‌نگیتی مشتو سه‌ده‌فی به‌شانه‌وه‌یه، کوره‌کات ماینیتیکی عه‌ره‌بی ره‌سه‌نی له‌ژێردایه، خنجیری زیونی به‌قه‌داکر دووه... موخابن... ده‌یف... هه‌شتا منداله، جارێ تفه‌نگه‌که‌ی بۆ هه‌لناگی‌رتی. نه‌و به‌سه‌زمانه‌میتروویه‌کی خواسیی بۆ ناکوژرتی چ‌جای نافرته‌تینگی گه‌وره... هاواره‌که‌ی ده‌نگی ده‌دایه‌وه و نه‌و ده‌شت و ده‌ره‌ش بۆیان ده‌سه‌نده‌وه. گریان و لاواندنه‌وه‌که‌ی تا خوار پی‌ده‌شته‌که‌ده‌رۆیی و تاویره‌کانیش ده‌یان سه‌نده‌وه.

که‌شه‌و داها‌ت گه‌رایه‌وه‌ساله‌وه، دایکی خواردنی له‌به‌ر دانا، ده‌ستی بۆ نه‌برد، دواندی وه‌لامی نه‌دایه‌وه، ده‌می چوو‌بووه‌کلیله، نه‌و شه‌وه‌ش تا به‌یانی چاوی لیتک نه‌نا و رووی له‌دایکی وه‌رده‌چه‌رخان. دایکی لیتی که‌وته‌گومانه‌وه، ده‌یخوړاند. تا نه‌ینییه‌کی پنی ناشکرا بکات، له‌تامیزی ده‌گرت، ماچی ده‌کرد.

نه‌سا و مسته‌فا رۆژتیکیان پتیکه‌وه‌وه‌ستا‌بوون قسانیان ده‌کرد نه‌م گوتی هه‌لخست، به‌وه‌یان نه‌نه‌زانی نه‌م گوتی لیبانه «... خوشکی، تو هه‌چ گوناختیکت نییه...» مسته‌فا وای پنی ده‌گوت... «سه‌ره‌رای نه‌مه‌ش بیکه‌به‌ره‌زای خوا لیره‌مه‌ستنه‌و برۆ، خوشکم ده‌تکوژن ها... له‌سه‌رنی نه‌وه‌ی گوتوو‌مه‌من نا‌تکوژم دایکم قسه‌م له‌که‌لدا نا‌کات، براییش ده‌یه‌ری پتکوژتی، به‌لام له‌من سل ده‌کاته‌وه، تا له‌م ماله‌دایی دایکم ده‌ست

له‌یه‌خه ناکاتمه‌وه برۆ و لیره مەمینه، له مولک و مالم بەلادا قورم پیتوهدا وا قوروی پیتوهدا... وا پیت دەلتیم ها خوتین دەپژئ. من هیچم بەدەست نییه... دانیشترانی گوند، سەرتۆپی بناری ئەناوارزا خوتینی خەلیلیان له ئەستۆ ناوی، گەر لیره پیتیتەوه لەوانەیه خۆم بۆتکوژم... لیره مەمینه، خۆت قورتارکە، دەبا جارتیکی کەش لەم ماله‌دا خوتین نەپژئ... نیشەش خۆمان پێ ناگیریت... من نەتکوژم کورەکانم دەتکوژن... من دەستم لیت نەچن، برابم دەتکوژن، خالوانم خالوزاکانم دەتکوژن... هەر کەس نەبوو بۆتکوژن، کورەکەمی خۆت دەتکوژت...»

نەسا بەبێ دەریه‌ستییەکەوه وەرانی دایه‌وه:

«باشه دەپۆم کورەکەم بەدەن. مال، مولک مەزرا هەرچی هەیه و نییه بۆ نیتوهدا پیت تەنها کورەکەم له‌گەڵ خۆدا دەبەم... دەپۆمەوه مالی پارکەم هیچم ناوی له‌حەسەن بەولاره...»

«نەمەیان نابێ» مستەفا وای وت «نابێ حەسەن بیهیت...»

«منیش نارۆم، بێ کورەکەم لیره ناچولیتەوه... ناچم بەجیتی ناھیتلم.»

«نابێ حەسەن بیهیت، نەپۆی بەتەنیا برۆ، حەسەن بەتۆ نادەین، منیش بەزەبیم پیتادیتەوه، تۆ گوناھت نییه، بەلام دەتکوژن... زۆریش نابات...»

نەسا بەتوندی وەلامی دایه‌وه:

«بەبێ حەسەن نارۆم... نارۆم...»

«لیت ناشرایه دەتکوژن هیتشا گەنج و جەتیل و جوانی، حەیفه»

«نارۆم، کورەکەم له‌تەکدا نەبێ لەم ماله ناچمه دەره‌وه... منیک له‌حەسەن بەولاره کەسێ شک نەبەم چۆن برۆم؟»

«با پیت بلتیم، نەجەلت هاتووه... له‌سونگەمی تۆوه رومانی نایه بچینه نیتو خەلکی... کوشتنی تۆ نار خوارنەوه‌یه. تۆ خەلیلت بەکوشت دا تۆ... تا تۆ نەکوژتی چاومان له‌ناستی کەس هەلنایه... سەگیش بیزی نایهت تەماشامان بکات...»

«گەورەم دەست و پیتان رادەمووسم، بێ حەسەن بۆ هیچ لایهک ناچم... بشرم بەلای حەسەن‌وه یا بچرم، مردنم گەلتی بەلاره خۆشتره له‌وهی حەسەنم له‌تەک نەبێ...»

مستەفا هەستایه بێ... نەمه ناوشانیتتی کەته و قۆز، دەموچاو پان، چاوی کاسەیه‌ک خوتین بوو... حەسەن لیتی ترسا... ناغر و له‌سەرخۆ هەنگاوی دەنا، له‌تاریکیاییه‌کەدا نەوه‌ندەمی کە کەته و زل دەهاته بەرچاو... دەیزانی دایکی هەر دەکوژن... مستەفای مامی هەر لەبەر ئەوه خۆشده‌ویست دەبویست دایکی قورتار کات... دواي نەم کەینویه‌ینه، له‌مال و ناوایش پیتە‌نگییه‌ک پەیدا‌بوو... نە داپیره، نە دانیشترانی دێ، تا زالا، کەس، ناوی دایکیان نەدەهیتنا، له‌وه‌ته‌ی باوکی کوژرا بوو ناوا دەستیان له‌یه‌خەمی دایکی

نه‌کردبووه‌ود.

بینه‌دنگییه‌که ده پرژتیک درتژدی کیتشا، دایکی تا به‌ره‌به‌یان چاوی لیتک نه‌دنا، دله پراوکتیی بوو، دادچه‌له‌کا، له‌حه‌وشه‌دا به‌ترس و گومانه‌وه ده‌هات و ده‌چوو، ترس بیبوه خوراک و خه‌وی... شه‌وبوو، به‌پیتله‌قه ده‌رگایان کرده‌وه. سن که‌س له‌سن شوتینه‌وه به‌گولله ژووره‌که‌یان به‌گولله دابیتژی، دایکی له‌و کانه‌دا له‌ژووره‌که‌دا نه‌بوو، به‌کتیک به‌لا‌یتیکی ده‌ستی ژووره‌که‌ی تاقی ده‌کرده‌وه، پتخه‌فه‌کان به‌ده‌م گولله‌وه بوونه‌روی سه‌رند، حه‌سن خۆی ته‌پاندبووه قورژبنیکه‌وه هه‌ناسه‌ی له‌خۆ به‌بیسو... به‌کتیکیان حه‌سنی بیی، پتله‌قه‌یتیکی پیاکتیشا به‌ده‌م پتله‌قه وه‌شاندنه‌وه ده‌یگوت: «نه‌گه‌ر خوتژی نه‌بی لای قه‌چه‌یه‌کی وا، که‌باوکتی به‌کوشت دا نامیتیه‌ته‌وه...» نه‌مجاره‌ش تا هیتزی تیدا‌بوو له‌قه‌یه‌کی به‌شانیا کیتشا، لیتی نه‌وه‌ستاوه به‌کتیکی که‌ی پیتا سراوان و لیتی پرسی:

«دایکه قه‌چه‌که‌ت بۆ کوئی رایکردوه...»

حه‌سن وه‌رامی نه‌دایه‌وه.

«به‌بالی مه‌لدا بفری، به‌چیتشه کونی ماره‌وه، دایکه قه‌چه‌که‌ت هه‌ر ده‌بن بکوژی، نه‌مرۆش نه‌یدۆزه‌وه سه‌ی هه‌ر چنگم ده‌که‌وت، هه‌ر که‌بینشه‌وه تیکه‌تیکه‌ی ده‌که‌م، ده‌ست له‌خوتنی جوامتیتیکی وه‌کو خه‌لیل هه‌لناگر... تا نه‌م بیتی نه‌و له‌گۆردا نارامی نابن...»

حه‌سن ده‌نگی نه‌کرد به‌لام ناسینی، ده‌شیزانی، له‌کرتوه هاتوون، نه‌و خزمه‌چیان‌شینانه‌ی داپه‌ری بوون، برا و برازاکانی بوون، نه‌وانه‌ پیاو کوشتا و ناو خوارده‌نه‌ویان له‌لا یه‌کتی بوو.

کون و قورژبنیان پشکنی، «نه‌سا» یان نه‌دۆزییه‌وه، سه‌ر و له‌قه‌یه‌کی که‌یان به‌حه‌سه‌نا کیتشا:

«نه‌مه‌ش بنیاده‌مه...» وایان پین گوت: «که‌له‌گه‌ل نافرته‌تیکدا بژی یاوکی کوشتینی نه‌م بنه‌چه‌یه له‌بنه‌چه‌ی به‌راز که‌متره...» وایان گوت و بۆی ده‌رچوون. هیتشا تریه‌ی پیتیان ده‌هات، «نه‌سا» به‌پتدزه له‌مال وه‌ده‌رکه‌وت و خۆی گه‌یاند هه‌رکه‌زه... ورد و باریک به‌سه‌ره‌هانه‌که‌ی بۆ گتیه‌بوونه‌وه.

که‌پرۆژ بووه‌وه، ده‌پانزه جهن‌دربه‌یه‌ک هاتن، که‌سیان نه‌دۆزییه‌وه. به‌مه‌شه‌وه نه‌وه‌ستا دادگاش ناگادار بووه‌وه، نه‌سا نه‌رز و حالیتکی به‌دادگا دابوو... «مالی خه‌زورم ده‌یانه‌وی بکوژن، شتیکم به‌سه‌رین خوتیم له‌نه‌ستۆی نه‌واندایه‌ ده‌بن بزاتن نه‌و که‌سه‌ش (عه‌لی)یه...»

نه‌رز و حال نووسینه‌که‌ی له‌ناوایی و بناری نه‌ناوارزا ده‌نگی دایه‌وه.

دایره: «ده‌بن بکوژیت، بچیتته نیو سندوقی ناسینه‌وه‌ش پیش مردنم ده‌بن بکوژیت...»

«نهما» ده‌زانی نمرۆ بئ سبهی بئ هر ده‌یکوژن. شوان تاكو به‌یانی له ترسانا خەوی لئ نه‌ده‌گوت. له ماوه‌یه‌دا بئ نه‌وه‌ی كه‌ستك پیتی به‌حسن مسته‌فا شه‌و دره‌نگ ده‌هاته‌گن نهما، لیتی ده‌پارایه‌وه، ده‌یگوت... ده‌ستمان به‌خوژنا مه‌كه، نه‌وه‌ند له‌م دتییه‌دا خوژن پزۆا گه‌بشته‌ بیناقاقامان ده‌با به‌س بئ... پزۆ خوشكئ پزۆ، چی ده‌بن گه‌ر پزۆی و ده‌ستمان به‌خوژنا نه‌كه‌ی، تاكو تو ماوی نیسه‌ خوژمان به‌مردوو ده‌زانئ... به‌ پزۆمانه‌وه‌ براكه‌مانت به‌دۆسته‌كه‌ت به‌كوشت دا... پزۆ...

«بیکوژن» نهما وای ده‌گوت و ده‌مه‌ ده‌مه‌ی له‌ گه‌لا ده‌کرد، «من بئ نه‌و كوړمه‌ نیته‌ به‌چن ناهێلم...»

«كه‌س نه‌و كوړه‌ به‌تۆ نادات» مسته‌فا پیتی ده‌وت «ده‌بن به‌ته‌نیا پزۆی...»

نهما یه‌كی به‌دوو نه‌ده‌کرد و تاده‌هات زیاتر پیتی داده‌گرت ده‌یگوت... نارۆم. شه‌ویکیان وه‌ك شه‌وانی له‌مه‌وه‌به‌ری له‌سه‌ر نوینی نووستندا قزۆی ده‌کرده‌ شانه، له‌ پر ده‌ستی وشك بوو. شانه‌كه‌ له‌ تۆی قزیدا مایه‌وه، بۆ حه‌سه‌نی روانی، «حسه‌ن» یه‌ش چاوی لئ پری، ته‌ماشاکانیان یه‌کانگیر بوو... دایه‌ری، چوره‌ لای سندوقه‌كه‌یه‌وه، کردییه‌وه. حه‌سه‌نیش له‌گه‌ل دایکیا خۆی گۆزی، تفه‌نگه‌كه‌ی به‌ده‌سته‌وه‌ گرت. كه‌ سندوقه‌كه‌ی کرده‌وه‌ بۆنی سیسری لئ ده‌هات. دایکی به‌په‌له‌په‌رووزی نه‌وه‌ی له‌ سندوقه‌كه‌ ده‌رده‌هیتنا له‌ بوخچه‌ی ده‌نا. كه‌وته‌ پزۆ...

نه‌و شه‌وه‌ تا به‌یانی به‌پتیه‌بوون، «پۆز قویو» یان تیپه‌راندیوو، بگه‌یشتبانه‌ درگه‌لانییه‌كه‌ نیشیان كۆك ده‌بوو، له‌ لیسه‌واره‌كه‌دا خوژان ده‌شارده‌وه‌ نیتر نه‌یاندی‌بینینه‌وه. ده‌رووبه‌ری «پۆز قویو» رووته‌لانییه‌ له‌ نیته‌راستی ده‌شانییه‌کی سینی ناسادا بوون. له‌ دواوه‌ چهند نه‌سپ سوارتیک به‌ته‌پ و تۆز ده‌رکه‌وتن خزانه‌ دۆلتیکه‌وه‌ و له‌نیته‌ زه‌له‌کاندا خوژان ماتدا... نه‌سپ سواره‌کان هاتنه‌ بان سه‌ریان له‌ناو زه‌له‌کاندا هیتانیانه‌ ده‌روه‌وه، مسته‌فا له‌ناو نه‌سپ سواره‌کاندا بوو، له‌ بالی حه‌سه‌نی نه‌وی و هاویشتییه‌ پشته‌وه‌ی خۆی... حه‌سه‌ن هیچی نه‌گوت... مسته‌فا رووی له‌ نهما کرد... «ده‌تۆ نیستا خوات له‌گه‌ل بۆ کوژ ده‌پزۆی پزۆ...»

جله‌وی نه‌سپ‌کانیان وه‌رچه‌رخاند، لانه‌رافنی نه‌سپ‌کانیان وه‌به‌ر قامچی دا و تییان ته‌قان...

حسه‌ن كه‌نه‌فت و ماندوو بوو، گه‌یشتنه‌ چئ و نه‌گه‌یشتا خەوی لیتکه‌وت، به‌سه‌ر نه‌سپه‌كه‌شه‌وه‌ هه‌ر خه‌وه‌ کوتکتیی بوو، كه‌ دابه‌زی پیتی به‌یه‌كه‌دا ده‌هات. کاتیکیش به‌په‌یژه‌کاندا به‌ره‌و دیوه‌خانه‌كه‌ سه‌رده‌که‌وت به‌ده‌ما که‌وت، که‌وت و هه‌له‌سایه‌وه، له‌بن

نەستورنەکه نەو خەودێ خەوت بۆ بەیانییەکهی هەستا، بەو بەیانییە زوودش داپیردی بەدەنگە زۆلالەکهی دەیلواندەووە و دو‌عای له نەسا دەکرد...

حەسەن گوتی لیبوو یەکنێ وای دەوت «که حەسەنیان گلدایەووە نەویش گەراییەووە داوای هەر که گوتی لەووە بوو پراچەنی، چاودەرتی هیچی نەکرد، بەپراکردن گەراییەووە مالی خۆیان، ماله‌که‌یان هەر بەتەنیشتی دیو‌ه‌خانه‌که‌ووە بوو، نەسا که چاوی بە حەسەن که‌وت، گەشایەووە، له نامیزی گرت، نەمجارەش حەسەن تەماشای دایکی نەکرد. داپیرە هەر نەو بیریو‌و‌و‌وە دەگرتا و دو‌عای له نەسا دەکرد.

دوای نەم رووداوەش جارێکی که گوند قەو‌کی لێکرد و کەم و زۆر نەسا ناوی نەما... گەورە و بچو‌و‌کی دێی له‌گەڵ نەسادا قە‌یان نەدەکرد، که‌س ناو‌پ‌ری لێ نەدایەووە و نەیان دەویست ناوی بەتێت، وەک یەکتیک نەبو‌و‌ن له ناواییدا بەم ناو‌ه‌و‌ه...

بەتەنها حەسەن ناوی له ناوانا بوو، بۆ کوێی پ‌روایە، چی ب‌کردایە، رووی له کوێی دەکرد، داپیردی له پێشدا قوت دەبو‌و‌ه... هەمان گریان و لاواندە‌و‌ه و بەهەمان خۆشە‌و‌ستی‌یە‌و‌ه، بەدو‌عا له نەسا کردن پێشوازی لێدەکرد، هەرو‌ه‌ها خە‌ل‌کی ناوایی زارۆک، که‌نەفت و بەسا‌لا‌چوو، لاو و هەرزە‌کار، له هەموو شو‌تێت‌ک‌دا وەخت و ناو‌ه‌خت باس باسی نەو و باو‌کی و خو‌ت‌نی باو‌کی و بەکو‌شت‌دانی له‌لایەن دایکی‌یە‌و‌ه و داپیرە جەرگ سو‌وت‌ارە‌که‌یان له‌دە‌م نەدە‌که‌وت.

گوند له شیرین خە‌و‌دا‌بوو، کپ و خامۆش، که‌له‌بابێک سێ جاری قوو‌قان و نەویش بێدە‌نگ بوو، سە‌گ‌تیک وەک هار بێ وە‌ستاندن دە‌یلوو‌ران... نەسا له لو‌ور‌دی سە‌گ دە‌سه‌می‌ه‌و‌ه و دە‌ترسا، هەر که گوتی له لو‌ور‌دی سە‌گ‌تیک دە‌بوو مو‌وی له‌شی دە‌بو‌و‌ه سنگ و ویردی دە‌خو‌تێد.

حەسەن لهو تاریکی‌یە‌دا له‌گەڵ دایکی‌دا که‌وتە قە‌، له تاریکی ژو‌ور‌ه‌که‌دا نەک خۆی تارمایی‌یە‌که‌شی نە‌ده‌دی، گەر تارمایی‌یە‌که‌شی بێنایە قە‌ی نە‌ده‌کرد...

«نەمشە‌و‌یش بۆی دە‌رد‌د‌چین، نە‌م‌جارە نەو رێ‌گایە نا‌گ‌رین که جاری پێش‌وو پیا‌رۆ‌ش‌تێن... بۆ هەر کوێی ب‌رۆ‌ین دە‌مان‌دۆ‌ز‌نە‌و‌ه و، دە‌مان‌دۆ‌ز‌نە‌و‌ه و دە‌مان‌گێ‌ت‌نە‌و‌ه... خۆم له‌نیو قامی‌شە‌لا‌ت‌یک‌دا دە‌شار‌م‌ه‌و‌ه، ب‌ش‌ت‌ب‌ت‌ن منت له‌گە‌ل‌دا نە‌ب‌ن لاقە‌ت نا‌ک‌ن، که نەوان رۆ‌ش‌ت‌ن دواجام پێ‌تا دە‌گە‌م. نەو دە‌مه کو‌ت‌مان بو‌ت دە‌رۆ‌ین... باشە؟»
دایکی وتی «باشە».

بو‌خ‌جە و مو‌خ‌جە‌ی پێش‌کات نامادە‌کرد‌بوو، هە‌لی‌گ‌رت و بە‌ر‌یک‌ه‌وت‌ن، خۆز دە‌ر‌چوو و دە‌رنە‌چوو، له دوایان‌ه‌و‌ه خر‌م‌ی نالی نە‌سپ‌یان هاته کوێ، نا‌و‌ر‌یان دایە‌و‌ه سە‌ر‌نج‌یان دا، پێ‌نج سو‌ار بە‌رو لایان دە‌هات‌ن، حەسەن دە‌سه‌ج‌تی ها‌وار‌ت‌کی کرد و خۆی خزانە‌ نێ‌و کومە‌لت‌ه‌یه قە‌له‌چاری‌یە‌و‌ه و له‌چا‌و‌ و‌ن بوو.

«تۆ برۆ...» به‌دایکی وت «که تۆیان به‌رهللا کرد، له‌دوانه‌وه به‌راکردن دیم و پیتسا ده‌گه‌م...»

دایکی رۆیشت...

نه‌وه‌نده‌ی نه‌خایاند نه‌سپ سواره‌کان گه‌یشتن... مسته‌فا هاته‌ ده‌نگ:

«حه‌سه‌ن کوانن...» به‌تووڕه‌بیه‌وه لیتی پرسی... «ده‌ستم به‌خوتنا مه‌که کوانن حه‌سه‌ن؟»

«حه‌سه‌ن له‌ ماله‌وه به‌ جیتسا... من له‌مال هاتمه‌ ده‌رێ به‌سزما‌نه نووستیوو، دلم نه‌به‌یتنا له‌ خه‌وه‌که‌ی بکه‌م...»

«نه‌خه‌یر...» مسته‌فا قه‌یرانی... «درۆیه... درۆیه... خه‌لکی ناوایی هه‌ردووکتانی پیتکه‌وه بیه‌یون...»

نه‌سا وتی: «خه‌وتیوو...»

مسته‌فا وتی: «ده‌تکوژه‌»

«بمکوژ... کوشتان گوايه‌ چۆن چۆنیه‌... نیه‌وه هه‌موو رۆژێ من ده‌کوژن... برای نیه‌وه من نه‌مکوشت، عه‌باس کوشتی... برۆن تۆله‌ی براکه‌تان له‌ برای عه‌باس و خه‌زمانی بکه‌نه‌وه... تۆله‌ی براکه‌تان له‌ من ده‌ستین وانیه‌؟ نیه‌وه له‌ (له‌که‌کان) ده‌ترسن، من براکه‌تانم نه‌کوشتوو، عه‌باس بکوژی برای نیه‌وه، سه‌ره‌رای نه‌وه‌ی وای کرد که ژنه‌که‌شی را بکات و هه‌لبێ... برۆن هه‌قه‌که‌ی له‌ که‌سوکاره‌که‌ی بکه‌نه‌وه و نامووسه‌که‌تانی پین پاک بکه‌نه‌وه...»

فیشه‌کی قامچه‌یه‌ک هات و به‌ر روومه‌تی که‌وت، قامچی له‌ دوا‌ی قامچه‌ییان پیتدا ده‌سراواند، نه‌سپ سواره‌کان له‌ شیره‌ی بازنه‌یه‌کدا «نه‌سا» یان خسته‌ ناوه‌راستی خۆیانوه، به‌قامچی تیتی به‌ریوووون، «نه‌سا» به‌رگه‌ی نه‌گرت، قه‌یژه‌یه‌کی بۆ کرد، له‌ قه‌یژه‌کردنه‌که‌ی خۆی په‌شیمان بووه‌وه، له‌وه ترسا حه‌سه‌ن گوتی له‌ قه‌یژه‌که‌ بووبین.

حه‌سه‌ن خۆی پین نه‌گیرا خۆی ناشکرا کرد، نه‌وه‌ی رووی ده‌دا به‌چاوی خۆی بیه‌ی، که قه‌یژه‌که‌ی دایکی بیست به‌رتا و به‌ره‌و لایان هات، هه‌ترک و په‌لی له‌ زه‌وی هه‌لده‌گرت و له‌ سواره‌کانی ده‌هاویشته‌، به‌ده‌م هاواروه‌ به‌ردی تیشه‌گه‌رتن. یه‌ک دوو نه‌سپی سه‌مانده‌وه، حه‌سه‌ن شیتگیر بووبوو، به‌ده‌وری خۆیا ده‌خولایه‌وه، به‌ردی کۆ ده‌کرده‌وه، له‌ نه‌سپ سواره‌کانی ده‌هاویشته‌.

له‌ دلێ خۆیدا ده‌یگوت... «ناخ...» بێن مێشکه‌ خۆم، نه‌مکرد تهنه‌گه‌که له‌گه‌ل خۆدا به‌یتیم... تهنه‌نگم گه‌ر پیتده‌بوو هه‌موویانم نه‌خت ده‌کرد...»

«حه‌سه‌ن بۆ تهنه‌نگه‌که‌ت له‌گه‌ل خۆدا نه‌هیتنا؟»

«تهنه‌نگ دیاریی نه‌وانه‌، دیارییان سه‌ری خۆیان به‌خوات، حه‌زم نه‌کرد هه‌یج شیتکی

نه‌وان له‌که‌ل خۆدا بیتم، که‌ی گه‌وره‌ بووم نه‌وجا هه‌ر چیم به‌لایانه‌وه‌ ماوه‌ به‌زۆر لییان و‌ه‌رده‌گره‌وه‌، نه‌و رۆژه‌ش زۆری نه‌ماوه‌...»

«نه‌سه‌که‌ت بۆچی به‌جه‌تیلا هه‌سه‌ن؟ نه‌سه‌که‌ت پێ بوایه‌ به‌ناسانی له‌ ده‌ستیان قور‌تار نه‌ده‌بووی؟»

«نه‌سه‌که‌ش ه‌ی نه‌وانه‌، من ویستم بیه‌تیم دایکم رازی نه‌بوو...»

«مالیان، نه‌سپیان سه‌ریان به‌خوات، ه‌یچ شتیکی نه‌وانی ناویت. ه‌یچ شتیکی نه‌وانم ناویت، نامه‌ویت... نه‌وان ازم لێ بیتن و ده‌ستی کورده‌که‌م به‌ده‌نه‌ ده‌ست، چیم هه‌یه‌ و نییه‌ وه‌ک شیری به‌ر دایک هه‌لالیان بیت.»

هه‌سه‌ن چه‌ند جارێک نه‌سه‌که‌انی سه‌مانده‌وه‌، به‌ردیکی به‌ر روومه‌تی مامی که‌وت، مسته‌فا گۆنای خوتناوی بوو. «نه‌سا» که‌وتبوو، سه‌رتاپای له‌ خۆل و تۆزه‌که‌ نیشته‌بوو، هه‌سه‌ن باوه‌شی به‌دایکیا کرد و هه‌لیساند، به‌که‌ول بۆ خۆی ده‌گریا، یه‌کن له‌ نه‌سب سواره‌کان هاته‌ بان سه‌ری... له‌ دایکیکی قه‌چه‌یه‌، که‌وادیکی وا ده‌که‌ویتسه‌وه‌... کور و‌ه‌که‌و دایکی ده‌رده‌چن، یه‌کن له‌ داوتنی قه‌چه‌یه‌ بکه‌ویتسه‌وه‌ قه‌چه‌یه‌ ده‌رده‌چن... مسته‌فا مسته‌فا... چاوه‌ڕیتی چی له‌ پوشتیکی وا ده‌که‌ی که‌ نه‌وه‌نده‌ به‌م سۆزانییه‌وه‌ پێبه‌ند بێ...»

نه‌سه‌که‌ی لێ به‌ردنه‌ پێشه‌وه‌، هه‌سه‌ن و دایکی که‌وته‌ نێوان پیتی نه‌سه‌که‌یه‌وه‌، له‌زێر پیتی نه‌سه‌که‌ هه‌سه‌ن فرته‌ی کرد، که‌لێ جوتنی نه‌بیسراوه‌ی پێدا... نه‌سب سواره‌که‌ ناوزه‌نگی دا و دوورکه‌وته‌وه‌.

مامه‌ی نه‌سه‌که‌ی له‌ هه‌سه‌ن نزیک کرده‌وه‌، هه‌ر به‌سه‌ر نه‌سه‌که‌یه‌وه‌، ده‌ستی به‌رد و هه‌سه‌نی له‌ پاشکۆی خۆ نا. رووی له‌ «نه‌سا» کرد...

«به‌ر سۆزانی خواجه‌کرد بۆ دۆزه‌خ ده‌رۆی... نه‌که‌ی به‌گه‌رپێشه‌وه‌... ده‌ستم به‌خوتنتا نه‌که‌ی...» وای وت و نه‌سه‌که‌ی به‌ر قامچی دا.

سواره‌کانی دیکه‌ش، که‌وته‌ دوای و لانه‌رانی نه‌سه‌که‌انیان وه‌به‌ر قامچی دا. نه‌سب سواره‌کان تا ناوایی نه‌وه‌ستان، که‌ «هه‌سه‌ن»یان له‌ هه‌وشه‌ داگرت، له‌ قارانای شیتت بوو. هه‌ر که‌ه‌ دایان به‌زانند، یه‌ک راست بۆ لای دایکی تاوی دا، زوو پیتی که‌یشتن و که‌راندیانه‌وه‌، له‌ ده‌ستیان خۆی ده‌ریاز کرد، رای کرد، هه‌مدیس گرتیان و ه‌یتایانه‌وه‌. ده‌ست و پلێ، روومه‌تی، قۆلی خوتناوی بوو، جله‌نوتکانی شیتتال شیتاله‌وه‌ بوون. یه‌ک دوو پیاوی چه‌ته‌ول و که‌ته‌ هه‌سه‌نیان توند گرتبوو، هه‌سه‌نیش خۆی راده‌پسکان بالی راده‌وه‌شاند له‌ چنگیان ده‌رچن.

دادای فه‌رمانی پێدان:

«ده‌ست و پیتی نه‌و سه‌گه‌ به‌سته‌وه‌».

دواجار هر زوو بهزوو پاشگهز بووه‌وه...

«نه‌کمن نازاری کوپه‌زاکهم بدهن... وای وت و هاته لایه‌وه:

«راوه‌سته پۆله‌کهم، راوه‌سته باوانه‌کهم، چاوه‌راسته‌کهم، شیره‌گه‌وره‌راوه‌سته، ناخر ماندوو بووی... وای پۆله، وای... دایک شتیکی که‌یه... دایک‌ایه‌تیم له قورگرت، تۆ ته‌ماشاکه... دایکت کوپه‌که‌ی منی کوشت. تۆ بزانه، خۆت له دایکت واز ناهیتی... نه‌و دایکت که باوکتی به‌کوشت دا وازی لێ ناهیتی، نه‌ی من چۆن له خۆتی کوپه‌کهم واز به‌یتیم که شاخیک بوو بۆ خۆی... باوکه‌کهم چه‌سه‌نه‌کهم... وا مردم و تۆله‌ی کوپه‌کهم نه‌سند و چومه ژیر گله‌وه، له گۆزا جیم ده‌بیشه‌وه، له گۆزه‌که‌شدا نۆقره ده‌گریم... باشه من چ بکهم، کوپه‌زا نازاکهم، مالی دایک‌یتیم به‌قورگرت. به‌روانه‌ دۆژمه‌کهم به‌به‌رچاومه‌وه خۆی باده‌دا و دیت و ده‌چین... کوپه‌ چیا ناساکه‌شم له‌ژیر گلا ده‌رژێ... شیره‌گه‌وره‌کهم... پۆله... دۆژمه‌کهم بۆ خۆی لیتیدا به‌روا و نیوه‌ی نیوه‌ی جگه‌ریشم نه‌وه‌ی بۆنی کوپه‌کهم ده‌داتن، ته‌نیا دیاری کوپه‌کهم له‌گه‌ل خۆدا بیات، له‌گه‌ل بکوژی کوپه‌که‌مدا به‌روات، جا نیتیر من چۆن ده‌میتیم... وازی لێ به‌یتن، واز له‌ چه‌سه‌ن بیتن کۆتی ده‌وی ده‌با به‌روا...»

چه‌سه‌ن هه‌شتا هر خۆی راوه‌پسکان، قه‌پالی له‌ ده‌ست و پلی ده‌گرتن، ده‌ست و پلیانی خۆیناری کردبوو.

به‌کاوه‌خۆ مسته‌فا لیتیان نزیک بووه‌وه:

«واز له‌ چه‌سه‌ن بیتن... وازی لێ بیتن... کوپه‌ نازاکهم به‌رده‌ن، وا دیاره‌ ده‌سته‌رداری دایکی نابن، باوکی چهند به‌نرخ بوو له‌لام کوپه‌که‌شی نه‌وه‌ندد به‌نرخه. لهم رۆژه‌ به‌دواوه به‌و چاوه‌وه‌ پیا نه‌روانم، دایکیشی هه‌مان نرخ له‌لام ده‌بن، جینگه‌ و پایه‌ی دایکی سه‌ر سه‌ر و چاوان ده‌بن... خزمینه، نیتوه‌ به‌رۆن، با «چه‌سه‌ن» یشتان له‌گه‌لا بن، بیبه‌ن مادامه‌کی خۆی چه‌ز ده‌کات بیبه‌ن، نه‌سا به‌یتنه‌وه‌ ماله‌وه، له‌مه‌ودوا له‌ گولن کاتری پێ بوتری رازی نابم، له‌مه‌ به‌دوا هه‌موومان ده‌بخه‌ینه سه‌ر سه‌ر. ناچارین، که دایکی برا و کوپه‌ی نیتسه‌ی به‌کوشت دابن، باوکی کوپه‌ی خۆی بوو، یه‌کتی غیره‌تی بۆ باوکی خۆی نه‌بیت، خۆتی پزۆری باوکی خۆی له‌به‌رچاوه‌ نه‌بیت له‌بیری بکات نیتسه‌ چی بکه‌ین، یه‌کتی تۆله‌ی باوکی نه‌ستین چۆن خه‌وی لێ ده‌که‌وی، به‌نیتسه‌ چی... که نیتسا له‌ژیر گلا نارامی نیبه‌ و ناسه‌رووی و ده‌چرووسیته‌وه، تا رۆژی قیامه‌تیش هر ده‌گری و گۆزه‌که‌ی وشک نابیته‌وه، نه‌ویش باوکتی چاکیش ده‌زانن تۆله‌ نه‌کراوه‌ته‌وه...»

وازیان له‌ چه‌سه‌ن هه‌تا، که به‌ریان دا قیت بووه‌وه‌ وه‌ک هه‌چ شتیکی رووی نه‌دابن، ماندوو و خه‌ماوی دیار بوو، له‌ولاهه‌ بۆ خۆی وه‌ستا، پیاوه‌کان به‌ده‌سته‌سه‌ره‌ چلکه‌نه‌کانیان خۆتی ده‌ست و پلیان پاک ده‌کرده‌وه... چه‌سه‌نیش رووی خۆیناری بوو،

ہلام وات دہ زانی نہ ہای دیوہ نہ باران، نہ دہ زانرا گوتی بزماسی رادابوو یا ہر بہ لہش لہ ویتدا بوو و خہونی دہدی بیر و ہزری لہ شوتیککی کمداد بوو، خہونیککی دہدی... وا دایکی بہراکردن دہگہرتیہوہ، دہکھوی و ہلہدہستیہوہ.

«... بوجی نہو نازانن باوکیکک خوتینن پڑاین تا پڑوی حہسر لہ گورکدہیدا پیشہی گریان دہبن. نازانن تۆلہی نہکرتیہوہ تا قیامہت خوتینی پڑاوی دوعا لہ خوتینن پڑہکدہ دہکات، بوجی نازانن باوکیکک ہقی نہسہنری لہ گوردا ہەرگیز نانوی... بوجی نازانن... نازانن، یہکیکک تۆلہی نہکرتیہوہ تا پڑوی مہحشر نانوی...»

بیتدہنگ بوو، خہم و نازارتیکی بین ویتنہ لہ پرومہتیا سہریان ہلندا، کورژوہیوو، لۆچہکانی پرومہتی قولتر دہرکوتن، یہک دوو جار تہماشای دہوروبہری خوی کرد، دہستی دہلہرزی، چاواہکانی گرابوونہوہ زیت زیت تہماشای دہکرد.

دہویست شتیک بیژی، شتیککی لہسہر زار بوو ناشکرای نہدہکرد. تہماشای حہسن دہکات، دہیہوی شتیک بکات... نایکات... دیت و دہچن.

«بوجی نہو نازانن» بہدہنگیککی بہرز ناوای گوت «نہو نازانن، نازانن... نہو...» لہ پیر بہریہوہ و کپ بوو.

لہ پیر پڑی، بہخیرایی دہرڑی، بالی دہشہکنتیہوہ مشتی وک ہەرہشہی لہ یہکن بین بکات نوقاندہوو ہلسرکھونی شیتانہ بوو، رادہوستا، خزی گیٹ دہکاتہوہ، دوا جار تہماشہیہکی حہسن دہکاتہوہ.

«نازانن کہ...»

قۆلی دہکاتہوہ، دیتہ لای دایکتیہوہ، تہماشای دہکات، ہەرچہنن سہیری دہکات پرومہتی خہم و نازاری زۆرتری لن دہنیشن.

«نہمہ، نہمہ، نہمہ، دایکہ، نہم دایکہ چۆن گیانی دہرناچن نیتکی کورہکھی لہ گوردا بلہرزی و ہاواری بین، نہمہ دایکہ، دایکہ.»

کہ دہیگوت نہمہ دایکہ دہنگی خہماوی دہوو و قورگی دہگیرا، شتیک بینی دہگرت، وک دہنگی گریان دہنگی ہہنسکی لن دہبیسترا...

«نہمہ دایکہ دایکہ بوجی نازانن کہ... حہسن نازانن کہ...» دہنگیککی گور، خہماوی، ماندوو و بین نومیدی لن دہتکا...

«نہو نازانن نہودی کہ خوتینی بہرڑی و تۆلہی نہکرتیہوہ لہ گور دہردہچن... دوا ی کوشتنی، شوہ نیبہ براکہ بہکفنی سبیہوہ لہ حہوشدہ نہبینم، کہ لہ حہوشدہ دہگہرا بینیم، بینیم بہلام لای کہس نہدرکاند. شوہنکیان کہ ہہستام، چیا و تاویز نرکہیان دئی، چورمہ دہرہوہ دہبینم وا لہبہر دہرگای حہوشہ یہکن بہکفنی سبیہکہیہوہ وہستاوہ، دیقہتم دا، نرکہکہ لہ کفنیہکھوہ دئی، لیتی نریک کہوقمہوہ دہروانم نہمہ

براکه‌مه، روومه‌تی سیس بود... وتم برا، برا، خه‌لیلی برام هیچی نه‌گوت، خسه‌ی لن کرد و گه‌رایه‌وه گۆزستانه‌که، له‌نیوان نرکه نرکه‌وه ده‌نگیتکم ده‌بیست: به‌حسه‌نی کورم بیتزه هه‌قم ون نه‌کات، نه‌گهر نه‌وه‌قه به‌سه‌ر دایکی‌شیه‌وه بیت نه‌هتلی پروات و تۆله‌ی بکاته‌وه...». زه‌وییه‌که ده‌می قلیشا، هه‌ر که خه‌لیل چوره‌و ناو گۆزه‌که‌وه، هاته‌وه‌یه‌ک، دو‌اجار نرکه نرکه‌که نه‌ماو نیسر‌گوتمان لن نه‌ما... چوره‌و لای حسه‌نه‌وه، وا‌لیتی نزدیک بو‌وده هه‌ناسه‌که‌ی به‌ر ملی ده‌که‌وت.

«باشه‌ من له‌ پای چی نه‌مه‌م به‌م منداله‌ گوت؟ تف... منیش خۆم به‌پیاو داده‌نیم، بۆ دانم به‌خۆدا نه‌گرت و به‌م منداله‌م وت تا تۆله‌ی نه‌که‌یته‌وه نا‌وا له‌ گۆزه‌که‌ی دهرده‌جیت؟ نه‌مه‌ که‌ی کرده‌وه‌یه؟ باشه‌ نه‌م منداله‌ هه‌ر به‌قه‌ده‌ نه‌جبه‌که‌له‌یه‌که‌ بۆی ده‌کرتی تۆله‌ی خوتنی بارکی بستینی نه‌گهر نه‌وه‌ خوتنه‌ له‌ نه‌ستۆی دایکی‌شیدا‌ بن؟ نه‌م منداله‌ هیچی پنده‌کرت؟ تف تف له‌ من...»

به‌روه‌ دالانه‌که‌ رۆیشت، گه‌یشته‌ دالانه‌که‌ وه‌ستا و ناوری دایه‌وه.

«نیه‌وه له‌گه‌ل حسه‌ن دا‌ پرۆن، نه‌سپتیکیش بۆ حسه‌ن بیتن دایکی‌ بیننه‌وه، ده‌با دایکی‌ حسه‌نی برازام به‌پیتیان ری نه‌کات گونا‌حه، بکوژی براکه‌مه و دایکی...» له‌ قسه‌کانی بو‌وه‌وه له‌ حه‌وشه‌ ده‌رچوو و رۆیشت.

«دونا»ی خیتزانی مسته‌فا، که‌ مسته‌فا له‌چاو ون بو‌وه‌ هاته‌ لای حسه‌نه‌وه.

«وای رۆله‌ وای، وای حسه‌نه‌ بیتکه‌سه‌که‌م، وای بۆ وا خه‌لتانی خوتنی، راوه‌سته‌ با روومه‌تت بسم، نه‌وجا بچۆزه‌ پیتشوازی دایکت. روومه‌تی پاک شوست، چاردی زامه‌کانی کرد.

پیاوه‌کان به‌سه‌ر نه‌سه‌په‌کانیا‌نه‌وه له‌به‌ر ده‌رگا‌ چاوه‌ریتی «حسه‌ن» یان بو‌وه، په‌کتیکیان مه‌چه‌کی نه‌ستووری درۆژ کرد حسه‌نی هه‌لبه‌ری و له‌ پاشه‌وه‌ی دانا و به‌ریتکه‌وتن.

خۆر چوو‌بو‌وه زه‌رده «نه‌سما» یان بینیه‌وه، نه‌سما له‌ دامینتیکي بۆزدا دانیشتبوو، هه‌لکو‌رمابوو، که‌ بینیان بۆ لای چوون، نه‌سما درۆژانگه‌ی دادابوو ناگای له‌ ده‌روویه‌ر به‌رابوو به‌هاتنیانی نه‌زانی، حسه‌ن له‌ نه‌سه‌که‌ خۆی فره‌تدایه‌ خواره‌وه و چوره‌ لای...

«دایه... هاتم، ده‌ی با‌پرۆین...» دو‌اجار ده‌می به‌بن گوتیه‌وه نا، به‌گوتیا‌ چپاندی...!

«باوکم له‌ گۆزه‌که‌ی خۆی دهرده‌چن، مامم دیویه‌تی، خه‌لکی نا‌وایی هه‌مسوویان دیویانه، که‌س نه‌ماوه‌ نه‌بینیبین، به‌کفینتیکي سپیه‌وه له‌ گۆزه‌که‌ی دهرده‌چن راست و زوپ بۆ خۆی ده‌وه‌ستن و ده‌نالتینی...»

«نه‌سما» هیچی لن‌ حالی نه‌بوو، چپه‌چه‌که‌ی وه‌ک گیزه‌ی میشووله‌ی به‌رگوتی که‌وتبوو وابوو، نه‌یزانی چی ده‌لتن. حسه‌ن ترسیتکی نادباری لن‌ نیشتبوو... تۆ بلتی نه‌م له‌ گۆز ده‌رچوونه‌ی بۆ نه‌وه‌ نه‌بنی دایکی‌ بکوژیت؟! تا ده‌هات خستووره و ترسی

زیادی ده‌کرد. خزابووه بن ده‌ستی دایکتیوه.

«ده‌هسته بگه‌پرتینه‌وه بۆ مال. نویتیک که هم‌وو شوئی دیتنه بهر ده‌رگا چی لښ بکه‌ین؟ هاتنه‌که‌ی راسته... شویتیکیان خۆم گوتم له نکه‌نکی بوو، له دوور راوه‌ستایوو ده‌بیرکانده... ددی ده‌با پرۆین». ده‌ستی دایکی گرت و هه‌لیسانده...

نەسپ سواره‌کان وه‌ستا‌بوون، ته‌ماشای کو‌ره و دایکیان ده‌کرد. نه‌سا سه‌ری به‌لاره‌وه نابوو، به‌زۆر له‌خۆ‌کردنه‌وه هه‌ستا، به‌ره‌و لای نەسپ سواره‌کان یه‌ک دوو هه‌نگاوی هاو‌یشت. یه‌کتیکیان له‌ نەسپه‌که‌ی دابه‌زی و ناوزه‌نگیه‌که‌ی بۆ نه‌سا پارگرت، هه‌سه‌نیشی سوار‌کرد و به‌پتکه‌وتن...

کاتن گه‌بشتنه‌ ناوایی، ناوایی له‌پیش دیوه‌خانه‌که‌دا کۆمه‌له‌ته‌بان به‌ستبوو، کشرمات، فزه‌بان نه‌ده‌کرد، که‌ چاویان به‌نه‌سا که‌وت هه‌لبه‌ هه‌لبان لښ هه‌ستا. پیرتیک له‌ناو قه‌له‌بانه‌که‌ هاته‌ ده‌نگ:

«نه‌سا نه‌سا... و‌جاخت کو‌تره‌وه بښ نه‌سا... خه‌لیل له‌ گۆز ده‌رچوو، له‌م گونده‌دا که‌س نه‌ماوه له‌ گۆز ده‌رچوونه‌که‌ی نه‌وی نه‌دیتین... داوای خۆتینی پزّاوی ده‌کات... تۆله‌ی بکه‌نه‌وه... نه‌گه‌ر نا، نه‌وا له‌ گۆز دیتنه‌ ده‌رئ و دئ کورده‌که‌شی ده‌بات...»

«نه‌سا» دپنی به‌قه‌له‌بانه‌گه‌یه‌که‌ دا و بښ نه‌وه‌ی به‌م‌لاو نه‌ولادا په‌روانی چوو ده‌وره‌وه.

جارتیکی که‌ بۆ ماوه‌یه‌ک خه‌لکه‌که‌ کر و نارام بوونه‌وه، نه‌ هه‌سه‌ن نه‌ نه‌سا باسیان نه‌ما، له‌ گۆز ده‌رچوونه‌که‌ی «خه‌لیل» یانیش فه‌رامۆش کرد، که‌م و زۆر باسیان له‌ نارادا نه‌ما. نه‌م بێده‌نگی و له‌ بیره‌چوونه‌وه‌ی خه‌لکه‌که‌ که‌ به‌کار و فه‌رمانی خۆتیا‌نه‌وه مه‌لۆش بوو بوون، چه‌نیتیک ده‌خاینتن که‌س نازانتن. شه‌ش مانگ، زیاتر... ره‌نگه‌ سالتیک به‌خایه‌تیت. نه‌م کړوکپیه‌ که‌ قسه‌ی خه‌لکی په‌پسو ناواش درتۆه‌ی کتیا نه‌سا له‌م که‌پنویه‌ینه‌ ده‌ترسا، ده‌یگوت نه‌م ماسته‌ سوویه‌کی تیندایه، ده‌ترسا، له‌ کورده‌که‌شی ده‌ترسا، نه‌م بێده‌نگیه‌ چیه‌؟ لای وان‌ه‌بوو نه‌نجامه‌که‌ی ختیرین...

به‌په‌رۆشه‌وه چاوه‌رپنی شتیکێ ده‌کرد، له‌ کورده‌که‌ی ده‌ترسا... نه‌م کړوکپیه‌ کارتیک به‌سه‌ر کورده‌که‌یدا دیتن، ده‌ستی له‌سه‌ر دلی بوو هه‌زاره‌ی ده‌کرد...

به‌یانیا‌نیتیک پوو‌داوتیک پووی دا، به‌لام نه‌وه نه‌بوو نه‌سا لیتی ده‌ترسا.

په‌ده‌که‌ی سه‌فه‌ریه‌رلک بوو ده‌وره‌ی «که‌ریم» یان دابوو قسه‌ی بۆ ده‌کردن:

«به‌چاوی خۆم بښیم... دویتن شو که‌ به‌تاوتیره‌کانی نه‌ناوارزادا ده‌هاتمه‌ خوارن خه‌لیم بښی، له‌ سه‌ره‌وه‌ی «عه‌لی که‌سه‌غه» و جارتیکی که‌ سه‌رم هه‌لبه‌ری چی بښیم باشه؟ کفن له‌به‌رتیک که‌ته و چه‌ته‌ول، له‌ تاریکاییه‌که‌دا جار‌جاره‌ ده‌برسکا‌یه‌وه، چاوه‌کانی چرا ناسا داگیرسا‌بوون، رتگه‌ی لښ گرتم، نه‌وه‌ند درتۆ بوو داچه‌می‌سوو ته‌ماشای ده‌کردم،

بالای به‌زوی چنارتیکی هه‌بوو... «راوه‌سته، که‌ریمه، وای پین و تم...» که‌ریم ناسیت؟ ناسیتم ها خه‌لیل. خه‌لیلی چۆلاق نۆغلو نیت؟، «با، نه‌وم منم من، خه‌لیم، منم، له گۆز ده‌رچووم... نه‌ دایکه له خوا نه‌ترسم، نه‌و برا نمک هه‌رامانه‌م... نه‌و کۆره‌ گه‌واده‌شم گه‌وره‌ بووه... به‌بۆنه‌ی ژنه‌که‌مه‌وه‌ خوینمیان رشت، که‌ریم من دایکم نییه، به‌رۆ راست و ره‌وان له‌ ده‌ستی نهن، من برام نییه‌ که‌ریم، به‌رۆ وایان پین بلتن... هه‌سه‌نی کۆرم گه‌وره‌ بووه، به‌گه‌وره‌ی گل پین، سه‌ریاری نه‌وه‌ی له‌ گۆز ده‌رده‌چم، له‌ گۆزیشدا نارامه‌ نییه.

زه‌بانیه‌کان له‌ سۆنگه‌ی نه‌روه‌وه، شه‌و و به‌رۆ نه‌شکه‌نجم ده‌ده‌ن، داخه‌ ده‌گه‌ن... خۆزی «هه‌سه‌ن» یشم نه‌ده‌بوو، وه‌جاخه‌ کۆتر ده‌بوو... دو‌اجار «خه‌لیل» ده‌ستی به‌گریان کرد، له‌ حاله‌ مه‌پرسه‌ که‌ریم، وای وت، ته‌ماشای نه‌وه‌ مه‌که‌ به‌گفتیکی سه‌پیه‌وه‌ ده‌بینه‌ی و بالام به‌قه‌ده‌ مه‌ناره‌یه‌که‌، به‌روا به‌م ره‌واله‌ته‌م مه‌که‌... زه‌بانیه‌کان له‌ شتیه‌یه‌که‌وه‌ به‌ شتیه‌یه‌کی که‌ ده‌مگۆرتن... به‌رۆتیک ده‌بینه‌ به‌سه‌گ ده‌بم، که‌ به‌سه‌گ ده‌بم خواردنی سه‌گم ده‌رخوارد ده‌ده‌ن، چوون سه‌گتیکش له‌م پین تاوتیرانه‌دا ده‌وه‌رم و که‌لاکی تۆبیه‌وه‌ ده‌خۆم، جارتیکی که‌ ده‌روانه‌ به‌داله‌ که‌رخۆریان کردووم، دیم له‌به‌ر ده‌رگای خۆماندا ده‌نیشمه‌وه، نه‌و کۆره‌ خوێنه‌یه‌ی خۆم ده‌بینم، به‌ناختیری گیانی تهنگیشی له‌ شان کردووه، گوايه‌ راوی بالنده‌ و شاهۆ ده‌کات، ته‌قه‌ له‌ که‌رووتشک و رتوی ده‌کات، له‌جیاتنی نه‌وه‌ی نه‌و ده‌مه‌داره‌ پین زمانانه‌ بکۆژن ده‌با نه‌و بکۆژن، بیکۆژی و باوکی له‌م باره‌ قوتار بکات، نه‌هیلتن باوکی به‌مار و بز و پشيله‌ پین، بوون به‌کتک که‌من نه‌هونه‌... جارتیکیان زه‌بانیه‌کان به‌پشيله‌یان کردم، پشيله‌ چی ده‌کات، یه‌ک راست گه‌رامه‌وه‌ مالتن، ژنه‌که‌م ته‌ماشای چاری کردم و وتی: نه‌م پشيله‌یه‌ کتومت له‌ خه‌لیل ده‌چن. له‌قه‌یتیکی پیتدا کیشام، داریکی به‌سه‌رما دا، هه‌لاتم و خۆمم له‌ ده‌ستی بکۆژه‌که‌م رزگار کرد. براکانم پیاو ده‌ره‌نچوون، که‌ریم به‌تۆ ده‌لیم به‌رۆ پیاو بلتن، پیاو بلتن قورتارم که‌ن. به‌رۆ به‌ژنه‌که‌م بلتن به‌رۆ پینی بلتن به‌رۆ پینی بلتن با نه‌و رزگارم بکات که‌س نه‌و ناکۆژیت، نه‌ دایکم نه‌ براکانم نه‌خزم و دۆستانم نه‌ کۆره‌که‌شم هه‌چ که‌سن نایکۆژن. خۆی خۆی نه‌کۆژن که‌س نایکۆژن. ده‌با خۆی بکۆژیت و من قوتار کات.

نه‌ی ساڵاتیک خه‌یزانه‌ نه‌بوو، نه‌و کۆره‌ خوێنه‌ی ترسنۆکه‌م له‌و نه‌به‌ته‌وه‌؟، نه‌و کۆره‌مه‌ نابن به‌پیاو، نه‌و کۆره‌ هه‌چ و په‌وچه‌مه‌. نه‌و کۆره‌ خوێنه‌یه‌ له‌ داویننی نه‌و نه‌که‌وتۆته‌وه‌؟ ده‌سا هه‌م من هه‌م کۆره‌که‌شم له‌م پین شه‌ره‌فیه‌ رزگار بکات... تاکو نه‌و خۆی نه‌کۆژیت، من تا به‌رۆی قیاسه‌ت ناوا له‌ گۆز ده‌رده‌چم و ده‌گه‌رتیم کۆره‌که‌شم وه‌ک مرۆیه‌کی پین وچ سه‌رشۆر و پین نرخ ده‌مینته‌وه‌... ده‌با خۆی بکۆژن... به‌ نه‌سا بیته‌: حاله‌ په‌رتشانه‌... به‌کۆره‌که‌م به‌دایکم به‌خه‌لکی دئی بیته‌ به‌ده‌ستی زه‌بانیه‌گانه‌وه‌ حاله‌ نییه‌... به‌رۆتیک به‌ ناژهل و به‌رۆتیک به‌ مار و به‌رۆتیک به‌ به‌تۆم ده‌که‌ن. به‌رۆتیک که‌ ده‌بم به‌

پیشکه. له زهبانییه‌کان د‌پارټمه‌ده دست له یه‌خه‌م به‌رددن... بوومه به‌گه‌بچارپان، پتم پتیده‌که‌نن، ده‌لټن دل‌مان پیت ده‌سووتیت... نیمه به شتی وات ده‌که‌ین، دواجار ده‌تکه‌ین به‌سه‌دان پارچه‌ی بچووک بچووک و به‌دونیا‌تدا په‌خش ده‌که‌ین، بز نه‌وی تا دنیا دنیا بین، له دهره‌وی گۆره‌که‌تدا بی... یه‌کن تۆله‌ی خوینه‌که‌ی نه‌کرټمه‌ده نه‌ ناوا سانا نییه. نای که‌ریم نه‌و حاله‌ی منی تیتام که‌س نه‌بینی...»

دست و پلم له ترسانا ره‌ق هه‌لاتن، جه‌سته‌م ده‌له‌رزلی له پر چی بیسینم باشه؟... خه‌لیل بووه به‌کتک و خۆی له قاچم ده‌سوئ، هه‌ر نه‌وه‌ندم زانی پشیله‌ی گۆزین نه‌ما، پشیله بووه به په‌پوو به‌سه‌ر گا به‌ردیکه‌وه‌یه نه‌ختیر په‌پووش نه‌ما، زه‌رده ماریک له پتشم‌دایه، هاره‌که‌م بینی له ترسانا خۆم به‌سه‌ر تاوتیره‌رکه‌کاندا هه‌لدا بز یتگا‌که‌ ناوا دست و پلم زام‌داربوون، که‌ گه‌رامه‌وه مالتن خۆم گه‌یاند هه‌که‌میکه‌ دوا‌ی تیمار‌کرده‌که‌م پتی وتم: «که‌ریم خۆت و غیره‌تت، خه‌لیل پشی به‌تۆ به‌ستوه، به‌روای پیت کردووه هه‌ر بۆیه سه‌ره پتی لښ گرتووی، نامانه‌تی خۆی به‌تۆ سپاردووه، تۆش که‌مه‌رخه‌می دهره‌ق نه‌که‌ی نه‌و نه‌مانه‌ته‌ش له نه‌ستۆی خۆت دامالینه... دایکی بیینه، به‌رۆ کن ژنه‌که‌ی، بز خرا پیت ده‌لټیم نه‌گینا له‌و دنیا زهبانییه‌کانت له یه‌خه نایه‌وه ده‌بی به‌هه‌زاران شه‌یتانۆکه‌ و هه‌ر به‌و جۆره‌ش ده‌میتیتسه‌وه. نه‌گه‌ر نه‌م راسپاردیه نه‌گه‌یه‌نیت تا ماوی ختیر له خۆت نابینی...»

چهند رۆژیکه‌ نه‌م باسه‌ بۆته بنیتسه‌ خۆشه‌ی دم ناوایی. هه‌بوو گالتسه‌ی به‌م باسوخواسه‌ ده‌هات، باوه‌ری نه‌ده‌هات خه‌لیل به‌شه‌یتانۆکه‌ و کونه‌به‌بوو کلاؤفره‌ بووه و یان خۆی له‌ گفنتیکی سپی پتچاوه و به‌سه‌ر ناواییدا فریوه به‌م که‌ینویه‌ینه باوه‌ریان نه‌ده‌کرد، هه‌شبوو به‌ته‌واوی نه‌مه‌یان به‌میشکا چووبوو به‌گیان و دل هه‌ولی قورتار‌کردنیان دده‌.

له‌ دوا‌ییدا چاوی به‌حه‌سه‌ن که‌وت، چه‌سه‌ن خۆی لښ گیتل کرد به‌شه‌یتانۆک و په‌پوو بوونی خه‌لیل و داخ‌کردنی رۆژانه‌ی باس ده‌کرد چه‌سه‌نیش دانی به‌خۆیا ده‌گرت، هه‌ر که‌ چه‌سه‌نی ددی حال و وه‌زعی باوکی تیده‌گه‌یاند به‌مه‌ وایده‌زانی نه‌رکیتکی پتییستی سه‌رشانی به‌جته‌تاوه.

چه‌سه‌ن کردوه‌یه‌کی خرابی کردبوو... راسته‌ دایک دایکه، نه‌ی له‌ سۆنگه‌ی نه‌وه‌وه نه‌که‌وتۆته نه‌و باره‌ نا‌هه‌مواره‌وه، نه‌و که‌سه‌ وای به‌سه‌را ها‌توهه نه‌ی نه‌ویش خۆ باوکه، مرۆ رازی ده‌بین باوکی تا رۆژی حه‌شر به‌شه‌یتانۆکه‌یی بچیتته‌وه.

که‌ریم ده‌لټین چه‌نده‌ها رۆژ بۆلای نه‌سه‌سا هات، ده‌هات و ده‌رۆیی... ره‌نگه‌ هه‌زار جاری بین وتبین. چۆن چۆنی خه‌لیلی بییوه، خه‌لیل چی ویستوو، راسپارد‌که‌انی خه‌لیلی کاتی پتیده‌گوت قورگی گریان ده‌یگرت، هه‌موو جارتیکیش نه‌سه‌مه‌قی

نه‌کردوو و ودرامی نه‌داوده‌توده. ناخریه‌که‌ی که‌ریم به‌توربه‌بوونه‌وه نهمی له روودا:

«نهما خۆت ده‌زانی تا نیتسا له دلم نه‌هاتوو پیت بلتیم. تارماییه‌که پیتی و تم: یا خۆینه‌که‌م یا کوور... یا تو‌لهم بکه‌نه‌وه یا ناچارم دیم کوور که‌ی ده‌بم... تو‌ش (نهما) له‌وولا هر خۆت مه‌کوژه»

به‌رد ته‌قی، نهما نه‌ته‌قی، وه‌لامی نهمشی نه‌دایه‌وه... دوا‌ی نه‌وه که‌ریم ده‌ستی له کار و فرمان هه‌لگرت و به‌دوو‌ی حه‌سه‌ن که‌وت، ده‌بوست بیدرتین... به‌لام هه‌رچه‌ندی ده‌کرد و ده‌کوژشا بۆ‌ی وه‌گیر نه‌ده‌هات، ده‌بوست نه‌مانه‌تی له‌گۆ‌ر ده‌رچوونه‌که‌ی یه‌ن پراگه‌ینیت له‌ناو تاویره‌کانی نه‌ناوارزادا، له‌که‌ناری رووباری جه‌یحان و له‌مه‌زرا و ریتگاوباندا مینه‌ی حه‌سه‌نی ده‌کرد حه‌سه‌نیش که‌ نه‌وی ده‌دی کون و قوژینی لێ ده‌بووه کونه‌مشک و له‌ژیر زه‌ویشدا بوا‌یه خۆ‌ی ده‌شاردوه.

که‌ریم ده‌یگوت: «نهم مندا له‌ جنۆکه ده‌ستی لێ وه‌شاندوو... نهم مندا له‌ شتیکی له‌ژیر سه‌ردایه. نهم مانگیکه هه‌ر چه‌ند ده‌که‌م و ده‌کوژم چنگم ناکه‌وتیت...»

شه‌وان، به‌پوژ، له‌ ما‌ له‌ تۆ‌ی جیگادا حه‌سه‌نی وه‌گیر ده‌هینا، حه‌سه‌ن ده‌بزانی چۆن چۆنی خۆ‌ی له‌و وه‌گیره‌ینانه‌یدا ده‌ریاز ده‌کرد و له‌ده‌ستی که‌ریم هه‌لده‌هات، حه‌سه‌ن ده‌بزانی که‌ که‌ریم ببینی چی یه‌ن ده‌لیت و چی مه‌به‌ستیکی پتیه.

ناخریه‌که‌ی حه‌سه‌نی له‌ خۆ‌ره‌ه‌لاتی نه‌ناوارزا کاتیک له‌ ناوه‌که‌ی «ساو‌روژن» به‌رووتی مه‌له‌ی ده‌کرد وه‌گیره‌ینا. حه‌سه‌ن که‌ریبی ببینی رای نه‌کرد، شان به‌شانی یه‌کتر دانیشتن، که‌ریم بزانی هه‌له‌هینا باسی باوکی هه‌تایه‌ ناراه چۆن له‌ «نالی کاسیخ» ببینویه و چی گوتیو ریتکو‌ر ده‌وان بۆ‌ی گه‌رايه‌وه، له‌ دوا‌ییدا وتی:

«وا من قهرزی تارماییه‌که‌م نادا کرد، نیتر نه‌وه خۆت و نه‌وه تارماییه‌که‌ و نه‌ویش دا‌یکت... چۆنت ده‌وی وا بکه‌...»

له‌ قسه‌کانی بووه‌وه و نه‌بووه‌وه شه‌م‌زا و هاواری لێ هه‌ستا:

«هروانه هروانه، نه‌وه باوکت و به‌و بزین مژده‌که بووه. ده‌تۆ ته‌ماشاکه چاره‌کانی چه‌ند له‌ چاوه‌ ره‌سه‌کانی باوکت ده‌چن... تۆ سه‌یرکه چۆن سه‌ری هه‌لده‌هه‌ری و نه‌وی ده‌کاته‌وه وه‌ک بلتیی دوعای شه‌ر بکات... چاو چاو هاتوووه گوی بگری تا بزانی من چی به‌تۆ نیتیم...»

حه‌سه‌ن بزهی ده‌هات، که‌ریم ببینی له‌ قارانا وه‌خت نه‌بوو هار و شیت یه‌ن، هه‌ستایه‌ سه‌ر یه‌ن هه‌رچی نه‌شیا‌ین به‌تارمایی و پیریزن و حه‌سه‌ن دونیا هه‌مووی، گه‌وره و بچووک‌ی تو‌ژ‌س کردی و جو‌ینی پتدان.

وه‌کو ریتنه‌ی باران، به‌سه‌ر حه‌سه‌ندا قسه‌ی ناشرین ده‌باری، گه‌وره و بچووک‌ی دێ، ژن و پیاوی گه‌وره و مندالی داوای نه‌وه‌یان لێ ده‌کرد پتووستی سه‌رشانی به‌جێ به‌هین لێ باسی دا‌یک و باوکی به‌ولاره‌ ج باستیکی که‌ یان له‌گه‌ل حه‌سه‌ندا نه‌ده‌کرد.

حه‌سن که‌وتیوه نئو گیتزه‌نگه‌وه، خۆی له هیچ که‌سینگ نه‌ده‌شارده‌وه، له‌ناو نهم بگره و به‌ردانه‌دا سه‌رسام و ماق په‌ریو ما‌پروه‌وه.

«دورسون» خۆی له سه‌د سالی د‌دا، توانای هه‌لسوکه‌وتی نه‌ما‌بوو، برۆی بژۆلی به‌سه‌ر چاوانیا هات‌بوونه خوارئ، مل لۆچاری، هه‌میشه پووش و ورده‌کا له‌ناو لۆچی ملیدا ده‌ببئرا به‌ده‌سته له‌رزۆکه‌کانی برۆی له سه‌رچاوه شلۆقه‌کانی لاد‌دا بۆ دوور ده‌پروانی. حه‌س‌نی نه‌ده‌ناسی قه‌تیش نه‌یدواند‌بوو، که حه‌س‌ن مات و غه‌مگین له‌ویوه تئپه‌ری بانگی لئێ کرد:

«راوه‌سنه حه‌س‌ن راوه‌سته» به‌ده‌نگتکی یاریک، گیزه‌ناسا ناوا بانگی کرد دراهه‌سته حه‌س‌ن با دورسون قه‌یه‌کت بۆ بکا...». گۆپاله‌که‌ی له قاچی حه‌س‌ن گیر کرد و له خۆی نزیک کرده‌وه، به‌ته‌نیشتی خۆیه‌وه دا‌نا، خۆی لئێ برده‌پیشه‌وه، چاوه‌کزه‌کانی لئێ بری، به‌سه‌رسوپمان و دلپاکیه‌کی مندالانه‌وه:

«گه‌وره‌بووی... بووی به‌پیاو حه‌سه‌نه‌که... نه‌و گوندیانه‌ ده‌یانه‌وئ فریوت بدن، پۆله‌ دایکت خانمه‌ ژنه، جوانیه‌که‌ی دایکت که‌م وینه‌یه، وا گه‌پشته‌نم ته‌مه‌نه‌ له توخمی نینساندا جوانی وام نه‌دی، سرۆ که‌ نه‌وه‌نده‌ بوو، جوانی و خووی په‌ریسانی هه‌بێن خه‌لکی دانی خیری پئیدا نائین و ناهیلن به‌خته‌وه‌ر بێ، حه‌س‌ن دایکت ده‌کوژن، حه‌یف و موخابین، گه‌ر گوڕتیکم تئادا ده‌بوو، ده‌زانی حه‌س‌ن چیم ده‌کرد؟».

ویستی برۆی هه‌لبه‌ری، بۆی نه‌کرا به‌ده‌ست هه‌لبه‌ری، چاوه‌شینه‌کانی، شینتکی زۆر، بێ په‌له و بزۆ به‌ریه‌ حه‌س‌ن، ته‌ماشای کرد، ته‌ماشای کرد دوا‌ی قه‌یری ته‌ماشاکردن برۆی داگرته‌وه، سه‌ری خوار گرت، بۆ ماوه‌یه‌ک که‌وته‌ به‌یر کردنه‌وه، هه‌مدیس به‌ده‌ست برۆکانی به‌رزکردنه‌وه و چاوی له حه‌س‌ن بری، جارێکی که‌ ده‌ستی به‌ردا و ته‌ماشای زه‌وی کرد، نه‌مجاره‌ له‌ په‌رتکا سه‌ری به‌رزکردنه‌وه و ده‌ستی برد شانی حه‌س‌نی گرت...

«نه‌که‌ی دایکت بکوژی ها...» وای وت «به‌قه‌سم بکه، باشه؟ حه‌س‌ن دایکت نه‌کوژی، جوانتکی بێ هاوتای وه‌ک دایکت که‌س ده‌ستی لئێ ناچن، یا دایکت نه‌بێن بیتگانه‌یه‌کی هه‌وتا میلله‌تی بێ پیار ده‌ستی له جوانتکی وا ناچیت دلی ناهیتن بیکوژیت، یه‌زدان دانیشتروه و نه‌خشی کیشاوه، نه‌مانه‌ له‌سه‌ر زه‌ویدا خۆشه‌ویستی یه‌زدان، باوکی له‌گۆر ده‌رچووت و که‌ریه‌ که‌چه‌ل با ریکه‌که‌وتبیتن تۆ دایکی خۆت نه‌کوژی... به‌دایکت بلتی نه‌کات خۆی بکوژی، حه‌س‌ن دایکت خۆشه‌ویستی خواجه، گه‌ر خۆشه‌ویستی خوا بکوژن، خوا نه‌فهرت له هه‌مووتان ده‌کات، به‌ردتان به‌سه‌را ده‌بارینن، گه‌ر و گولتان ده‌کات...».

هه‌مدیس و وه‌ستا، بزهی هاتن، به‌ده‌ست برۆی به‌رزکردنه‌وه و، ته‌ماشای حه‌س‌نی

کرد... به‌دومی بین ددانه‌وه به سافی و دلپاکی ساوایه‌کوه له دلوه بزه‌یکه بز کرد...
«نیستا گنج بویام... نیستا، نیستا، ده‌زانی حه‌سن چیم ده‌کرد؟»
حه‌سن وه‌لامی نه‌دایه‌وه، که حه‌سن وه‌رامی نه‌دده‌ایه‌وه نو له‌سه‌ر یه‌که پرسیاره‌که‌ی
لن ده‌کرده‌وه.

له دوایدا حه‌سن خه‌نییه‌وه...

«چیت ده‌کرد مامه دورسون؟»

شلمزآ و که‌یفی هات، مندال ناسا دومی دایچران.

«نه حه‌سن... نه‌وه تو بوی هاتیه قه؟!»

«نه‌گه‌ر یه‌کتیک شایانی نه‌وه‌بین قسه‌ی بز بکه‌م، بز قسه‌ ناکه‌م...»

«ده‌زانی چیم ده‌کرد... ده‌چومه مالتان خرکه شه‌که‌مم راده‌خست، قاروشی ب‌دایم له
مالتان دهرنه‌ده‌چوره، ده‌ری بکر‌دایم خۆم ده‌هینایه چه‌قز له مالتان، ده‌ری بکر‌دایم
ببیا‌نویه‌کم ده‌دۆزیه‌وه و ده‌مامه‌وه و دهرنه‌ده‌چورم و له به‌یانیه‌وه تا نیساره هبچم
نه‌ده‌کرد هر سه‌رنجی دایکت‌م ددا... نه‌وه‌ند ته‌ماشای دایکت‌م ده‌کرد تا ده‌چومه
جه‌نه‌ته‌وه. یه‌کتی به‌دل و به‌گیان تیر تیر ته‌ماشای جوانیه‌که‌ی دایکت بکات ناچیته
دۆزه‌خه‌وه، یه‌کتی به‌گیان و به‌دل سه‌رنجی دایکت بدات له‌م دونیا و له‌و دونیاش
جه‌ننه‌ت و ده‌س دیتی. یه‌زدانی‌ش به‌چه‌یرانه‌وه پیا ده‌روانن، له‌به‌رته‌مه نه‌وه‌ی دایکت
بکروئ. یه‌زدان پایه‌داری ناکات. ده‌هر نیستا ببه‌ مالی‌ تاکو دایکت ببینم... ببه‌ره
مالی خۆتان، له‌ نیستادا به‌م نیسه‌ بینایمه‌وه به‌م ته‌مه‌نه‌وه ته‌ماشاکردنی دایکت
گوناحه. به‌لام به‌دل و به‌گیان ته‌ماشای ده‌که‌م چه‌ندم هتیز و توانا تیا‌دا ماییت کۆی
ده‌که‌مه‌وه سه‌رنجی دده‌م جا راست و ره‌وان ده‌چه جه‌نه‌ته‌وه... ده‌تۆ ببه‌... بیده‌نگ
بوو، چاوی بره‌به‌ چاوه‌کانی و ته‌ماشای کرد، دوا‌جار برۆی داگرت و مات بوو...
حه‌سن به‌ده‌نگتیکی پر له‌ ریز و خۆشه‌ویستییه‌وه:

«هه‌سته باه‌رۆین بز مالی نیمه‌ مامه دورسون» له‌پی خسته‌ سه‌ر زه‌وییه‌که، هتیزی دا
نه‌یتوانی، یه‌ک دوو جار زۆری له‌ خۆی کرد، دوا‌جار حه‌سن قۆلی گرت و هه‌لیساند.
له‌ ریتگا خه‌لکی ناوایی که حه‌سن و دورسونیان پتکه‌وه ببینی سه‌ریان سورما،
سه‌ریان له‌م سه‌ه‌له‌یه دهرنه‌ده‌چوو، حه‌سن و دورسون به‌گوتی خۆیان ده‌یان‌ببست
قه‌سیان پتده‌کردن.

نه‌سما به‌خه‌تره‌تنتیکی گه‌رمی لن کرد، خولکی کرد، که دورسون وتی نام
نه‌خواردوو، له‌ئێتر که‌په‌که‌دا سفه‌ری راخست، به‌لای خۆرناوای که‌په‌که‌دا داربیه‌که‌ی
گه‌وره سته‌ری بز بیرد ناوه‌که کردبوو.

به‌هه‌ردوو ده‌ستی برۆی به‌رزکرده‌وه ته‌ماشای نه‌سما‌ی کرد... «زۆر شو‌گور... زۆر

شوکور بۆ نهم رۆژه» له‌به‌رخۆیه‌وه ویردی ده‌خویند... «سویحانه‌للا... سویحانه‌للا» مەراق و تاسە‌ی دلی به‌و وشانه‌ ده‌رده‌به‌ری... له‌به‌ر بێن ددانی و ته‌ماشاکردنی نه‌سما ماوه‌یه‌کی درێژ له‌سه‌ر خۆان مانه‌وه.

نه‌و رۆژه‌ تا خۆز ناوابوو له‌ مالی نه‌سما مایه‌وه، خۆز خه‌ریک بوو ناوا ده‌بوو وتی:
«بۆ مالی خۆمانم به‌رده‌وه».

حه‌سه‌ن چووه‌ ژێر بالی، هه‌لیساند و که‌وته‌ پێ، له‌ پێگا یه‌کتریان نه‌دواند.
نه‌و شه‌وه‌ حه‌سه‌ن خه‌ونی هه‌له‌ق و سه‌له‌قی بیینی... باوکی هاته‌ خه‌وی... له‌نیشو
ژله‌ه‌لانییه‌که‌دا دبستی، له‌وتیوه‌ چووه‌ ناو زۆنگاوێکه‌وه و چه‌قی، بێن هه‌ورده‌ هه‌ولی
ده‌رچوونی ده‌دا، له‌ پڕ به‌ به‌رچاویه‌وه‌ بوو به‌ مار، مارکه‌ که‌ چهن‌دی پل ده‌خوارد باشتر له
قور و لیتاوی زۆنگاوه‌که‌ ده‌نیشت، نو‌قسی نیو زۆنگاوه‌که‌ ده‌بوو و نه‌یده‌ترانی ده‌رچیته
ده‌روه، نه‌م‌جاره‌یان ده‌بووه‌ بزێن مژدک، ده‌بوو به‌ بۆق، به‌ په‌یوویه‌کی چاق زاق،
په‌رپه‌کانی له‌ قور و لیتاوه‌که‌ ده‌نیشت، ده‌نگێکی ناسازی لێوه‌ ده‌هات... نه‌م‌جار له‌ تۆی
که‌فنیکی سپیه‌وه‌ ده‌یدی. که‌فه‌که‌ی له‌ قور ده‌نیشت، چاوی ده‌چووه‌ ته‌وق سه‌ری، زاق
ده‌بووه‌وه‌ نه‌وه‌نده‌یان نه‌ده‌ما فرته‌به‌که‌نه‌ ده‌روه...

پیش خۆزه‌ه‌لاتن زوو حه‌سه‌ن له‌ خه‌و هه‌ستا، تفه‌نگه‌که‌ی هه‌لگرت... دایکی
نووستبوو به‌سه‌ر سه‌رینه‌که‌یدا قژی په‌خش بووبوو، قژی درێژ و چل که‌زی بوو دایکی،
زێر و زێو و مه‌رجانی به‌که‌زه‌کانیا ده‌کرد، دورسون چه‌نی پیا هه‌لدایوو هه‌شتا که‌می
وتیوو... ماوه‌یه‌ک وه‌ستا ته‌ماشای جوانیه‌که‌ی دایکی کرد حه‌سه‌ن هه‌ر له‌ نیوازه‌وه،
بگه‌ر به‌ر له‌چه‌ند رۆژێکه‌وه، خورجیکی ناماده‌کردبوو، تژی بوو له‌ تۆتیشه‌به‌ره، هه‌ندێ
پاره‌شی په‌یدا کردبوو، نه‌وه‌ی راستی بێن خۆشی که‌میتی که‌ژکردبووه‌وه، پاره‌که‌ی له
باخه‌ل نا، که‌وته‌ ناو جله‌کانی کامیان جوان و، په‌رداخ بوو له‌به‌ری کردن تفه‌نگه‌که‌ی
هه‌لگرت و، به‌ره‌و خوار شۆز بووه‌وه... هه‌شتا که‌وره‌که‌ تاریک بوو به‌ده‌سته‌کو‌تن
جوانوه‌که‌ی دۆزیه‌وه، سه‌ری راگه‌شتا، له‌ ده‌روه‌وه‌ خۆی هه‌لدایه‌ پستی، له‌به‌ر ده‌رگای
حه‌وشه‌ وه‌ستا، ناو‌ری دایه‌وه، چاوی به‌ریه‌ نه‌و ژووره‌ی که‌ دایکی تیا‌دا نووستیوو،
که‌می مات بوو و تاس بردییه‌وه... دوا‌جار به‌کاوه‌خۆ نه‌سه‌به‌که‌ی هاژۆ و که‌وته‌ پێ،
رووه‌و خۆزه‌ه‌لات ملی نا، به‌ره‌و «قسۆزان» له‌سه‌رخۆ ده‌رژێشت، له‌ پرتیکا که‌ردیه‌
چوارناله‌ تا قسۆزان جله‌وی رانه‌کشایه‌وه... نیوه‌رژ بوو جله‌وی نه‌سه‌به‌که‌ی به‌دارێکه‌وه
گرێ دا... خۆی به‌چێشته‌خانه‌یه‌که‌دا کرد، خورجه‌که‌ی دایوه‌ تای شاندا، تووشووی تیا‌دا
بوو، له‌سه‌ر مینزێک دانیشته‌ و له‌ته‌ نانیکی ته‌نکی له‌ خورجه‌که‌ ده‌ره‌ینا بوو، له‌م
کاته‌دا خاره‌نی چێشته‌خانه‌که‌ هاته‌ لایه‌وه...

وتی: «فه‌رموو...»

حه‌سه‌ن پیتش‌تریش گه‌لنی جار بۆ چیتش‌تخانه‌کان چوو بوو... «قاپتیکم بۆ بینه» ناوا
قه‌رمانی دا.

خاوه‌ن چیتش‌تخانه‌که وتی: «به‌سه‌رچاو».

خاوه‌نی چیتش‌تخانه‌که کابرایه‌کی که‌له‌گه‌تی دامه‌زراوی سمیل باهر بوو... کورد بوو،
حه‌سه‌ن ناسیه‌وه... کابرای کورده وتی: «هه‌لوایه‌کی به‌له‌زه‌نمان هه‌یه، بۆت بیتم؟»
حه‌سه‌ن خه‌نییه‌وه.

«بیهته... من تۆ ده‌ناسم».

کابرای کورده هه‌لواکه‌ی بۆ هیتنا:

«تۆ له‌ کوژی من ده‌ناسیت...؟».

«تۆ سۆلۆی کورد نیت؟»

«نه‌ی باشه‌ تۆ کیتی...؟»

حه‌سه‌ن وتی: «من کوژی خه‌لیم... نه‌و خه‌لیله‌ی که‌عه‌باس کوشتی».

کابرای کورده: «نا نا... تۆ هه‌سه‌نی وانیه‌یه؟ ناسیت... دایکت چۆنه‌ باشه؟
بیس‌توو مه‌ مامه‌کانت ده‌یانه‌ویت دایکت بکوژن تۆش رازی نه‌بوو... هه‌سه‌ن، باوکت
پیاویکی نازا و چه‌له‌نگ بوو... نه‌مزانی وا گه‌وره‌ بوو و پیاویکی گه‌وره‌ و گرانی
وات لێ ده‌رچوه... ده‌لتین گوایه‌ دایکت باوکتی به‌کوشت داوه، به‌لام به‌روا نه‌که‌ی،
هه‌مسو جوانیک قسه‌ی زۆری له‌ دوو ده‌که‌ن، دایکت له‌ بنه‌مه‌اله‌یه‌کی خانه‌دان و
وجا‌غزاده‌یه... خانه‌دانیکی وه‌ک دایکت میتدی خۆی به‌عه‌باس به‌کوشت نادا، نه‌که‌ی
دایکت بکوژی نامان... نه‌وانه‌ی دایکی خۆیان ده‌کوژن له‌ ژبانیا‌ندا نۆخه‌ی ناکه‌ن، له‌و
دو‌نیاش دۆزه‌خ جی‌گه‌یانه‌... باش گویم بۆ هه‌له‌خه‌... من باوکت به‌قه‌د گیانی خۆم
خۆشه‌دیه‌ست، باوکت هاو‌پتی «پتیکم» بوو، هاو‌پتی سه‌ر میتزی قومار بووین، چه‌ند
جاریک پتیکه‌وه‌ بۆ نه‌دنه‌ چووین و هه‌ردوو‌ک به‌ته‌نیا مه‌ی‌خانه‌مان پێ چۆل کرده‌وون...
باوکت هه‌له‌تیه‌ک بوو بۆ خۆی، پیاو‌کوژیکی وه‌ک عه‌باس نه‌بوایه‌ سه‌رتۆپ چوقورنا‌وا
نه‌ی‌اندو‌تیرا تو‌خنی بکه‌ون و بیکوژن... باش گویم بۆ شل که‌ کوری هاو‌پتی شیرینه‌که‌م:
نه‌که‌ی دایکت بکوژی... من ده‌زانم مامه‌کانت ده‌یانه‌ویت به‌تۆی به‌کوشت به‌دن، چونکی
خۆیان له‌ خالوانت ده‌ترسین، له‌ خالوانت چه‌که‌ره‌یان نه‌کرده‌یا ده‌میک بوو کوشتی‌ویان...
ماله‌ خالوانت پیاو کوشتن و ناو خوارده‌وه‌یان له‌لا یه‌که‌، خانه‌واده‌ی خالوانت زۆر
ده‌سترۆن. نازا و بو‌ترین، پیاو‌کوژن. مامه‌کانت خۆیانیا‌ن لێ لاده‌ده‌ن، چاک ده‌زانن گه‌ر
بیت و خوشکه‌که‌یا‌ن بکوژن، به‌ری‌چه‌له‌کیاندا رۆده‌چن له‌و بنه‌مه‌اله‌دا یه‌کتیکیان قورتار
نابن، به‌لام که‌ تۆ بیکوژی ده‌ستیان له‌ تۆ ناچیت...»

حه‌سه‌ن به‌په‌له‌په‌ل نانه‌که‌ی خوارد و لێ بی‌وه‌وه. له‌وه‌تی ها‌ت‌بووه‌ چیتش‌تخانه‌که‌ گران

و له‌سرخۆ بوو، بۆ یه‌که‌م جار شلمژا و وتی: «تۆ بلیتی خالۆکانم نه‌مکوژن؟»

«ناتکوژن» کابرای کورده وای وت. «ناتکوژن... به‌لام تۆش نابین دایکت بکوژی... یه‌ک ده‌ستی به‌خۆنتی دایکی خۆیدا بچتی، تا مردن کراسی ناگرینی له‌به‌ر ده‌کات... کراسیتی ناسنین، وک نه‌وه وایه هه‌موو رۆژێ به‌زنجیریکی سووره‌و‌کرار، پشتی داخ بکرتی... به‌قه‌سی که‌س نه‌که‌ی، خۆیان چی ده‌که‌ن با بیکه‌ن، چی ده‌لین با بیلین... تۆ دایکت نه‌کوژی، باشه؟»

حه‌سه‌ن جارتیکی که‌ هاته‌وه‌ خۆی شله‌ژاوییه‌که‌ی ره‌واپه‌وه‌وه‌ پرسى: «خالوانم له‌ کوژدان... مالیان له‌چی جینگایه‌که‌... برۆم بۆ لایان ده‌یان‌دۆزمه‌وه؟»

کورده‌که‌ وتی: «نازانم... باوکت بۆی یاس کردووم، به‌لام له‌بیرم نه‌ماوه... باوکت دلی له‌ دایکت چوو، کاتێ هه‌لگیرت و رفاندی که‌وتسونه‌ دواى... دوا‌جار به‌گه‌که‌نای چوقورناوا که‌وتنه‌ نینوانیان‌ه‌وه‌ نیت‌ر باوکتیان نه‌کوشت نه‌گینا... نانا هیزه‌ دایکت نه‌کوژی... تۆش ده‌کوژن ها...»

حه‌سه‌ن حه‌سه‌ن کیسه‌ نه‌خشینه‌ په‌وله‌که‌‌داره‌که‌ی باخه‌لی ده‌ره‌ئنا، په‌نج‌ا لیره‌بییه‌کی لێ ده‌ره‌ئنا، له‌ پیتش کابرای کورده‌ی دانا. کابرای کورده‌ پاره‌که‌ی هه‌لگرت چوه‌ لای «داخه‌له‌که‌یه‌وه» قسووری پاره‌که‌ی بۆ گه‌رانده‌وه، حه‌سه‌ن له‌ کیسه‌که‌ی نا و هه‌ستایه‌ پێ.

«لای نیه‌ومان خۆش به‌دوعا.»

کابرای کورده‌ تا به‌رده‌رگا به‌پتی خست، له‌ دواپه‌وه‌ به‌ده‌نگیتیک هه‌ر نه‌وه‌نده‌ ده‌بیسترا نه‌ده‌بیسترا و‌ه‌ک بۆ خۆی بدویت:

«به‌قه‌سی که‌س نه‌که‌ی. دایکت نه‌کوژی. هه‌ر که‌ست جوانیتیکى پێ هاوتای وا بکوژی پایه‌دار نابین...»

حه‌سه‌ن په‌رپیه‌ کۆل نه‌سپه‌که‌ی. بۆ چه‌ند ساتیتیک وه‌ستا نه‌یده‌زانی روه‌و له‌ کوژی بکات و بۆ کوژی به‌روات. کابرای کورده‌ تا نه‌وکاته‌ هه‌ر ته‌ماشای ده‌کرد، حه‌سه‌ن پتی حه‌سیا له‌به‌ری گران بوو، شلپتیکى به‌ لاملی نه‌سپه‌که‌دا کیتشا نه‌سپى تاین هه‌ج بوو، بالی لێ په‌یدا بوو له‌ شارۆچکه‌که‌ وه‌ده‌رکه‌وت، وا له‌ ده‌ره‌ی شارۆچکه‌که‌دا په‌ نه‌یده‌زانی چی بکا و چی نه‌کات، روه‌بارتیکی هاته‌پیتش، سه‌ری نه‌سپه‌که‌ی راکیتشا و وا په‌رپیه‌وه‌ نه‌مجا بۆ کوژی و روه‌و له‌ کوژی بکات نه‌ خالوانی ده‌ناسی نه‌ شوین و جینگایانی ده‌زانی. له‌ گه‌ ئاواپین له‌ چ شاریتکن نه‌یده‌زانی، ناویانیشی نه‌ده‌زانی... له‌واته‌یه‌ خالوانی هه‌ر نه‌بن نه‌م کورده‌ بۆ ترساندن‌ى وای ده‌گوت... نه‌ی نه‌گه‌ر خالۆی نه‌بێ دایکی هه‌موو رۆژێ بۆ لای کتێ سه‌ری خۆی هه‌لده‌گرت؟ هه‌یه‌تی هه‌یه‌تی، دایکی برای، باوکی، گوند، تیره‌یان هه‌یه‌، نه‌ی باشه‌ له‌ کوئیه‌؟، له‌ پشتی نه‌و چیاپه‌داپه‌،

سەری هاتبووه گێژ، نوو ریتگایه‌ی گرتەبەر که بۆ شاخ دەچوو... بێنی بەناوزەنگیدا نا، نەسپە‌که‌ی بەر قامچی دا...

رچه رێسە‌که بەناو لێره‌واره‌که‌دا کەشایوو، رچه‌که‌ی گرت. دارکازی شین چوو‌بوونه حەلحە‌له‌ی ناسمانا، بۆن و بەرامە‌یه‌کی خۆشی هە‌بوو لێره‌واره‌که، له دامینه‌که‌ی بەرام‌بەر تە‌مبێکی خاو گران درێژه‌ی کێشایوو، بە‌ناسمانا بلا‌بووه‌وه له‌و بانە مانی گرتیوو، نەسپە‌که بە‌زەحمەت بە‌دامینه‌که‌دا هە‌لده‌گژا. بە‌ته‌وا‌ری نا‌ودێو نە‌بوو له نێوان پۆ‌یه‌ی دا‌ره‌گانه‌وه سە‌ری مە‌ناره‌یه‌کی له شێ‌وه‌که‌دا بێنی، تە‌مبێکی خە‌ست بێ‌بووه پە‌رده بە‌سەر نوو مالا‌نه‌وه که له‌ناو دۆ‌له‌که‌دا بوون. که‌له‌شیرتیک قوقانی یە‌ک دوو سە‌گ له پە‌رت‌ک‌دا وەر‌پین، زایە‌له‌ی زە‌نگی سە‌ر و بز و سانگا دە‌زرن‌گایه‌وه... زە‌نگله‌ی دە‌مه و نێ‌وا‌زان ماندوو دە‌بن... حە‌سە‌ن که له ماله‌کان نزی‌ک یوو‌ه‌وه، جله‌وی نەسپە‌که‌ی راکێ‌شا، ترسی لێ‌ نیش‌ت، وه‌ستا. بە‌سەر نەسپە‌که‌وه هە‌ستایه پین بۆ ماوه‌یه‌ک تە‌ماشای دێ‌که‌ی کرد. یە‌ک دوو مندال دەر‌گیان، پیره‌مێ‌ردێ‌ک بە‌سەر گردێ‌که‌وه بانگی یە‌کی‌کی دە‌کرد.

حە‌سە‌ن جله‌وی نەسپە‌که‌ی راکێ‌شایوو هەر له‌و شو‌ت‌نه مابوو‌ه‌وه... داپیره‌ی هاته بە‌رچاو، له‌بەر‌چاوی ون نە‌ده‌بوو... ناخی پەر‌بو‌بوو له خۆ‌شی و خۆ‌شه‌ویستی و له پ‌روا بە‌خۆ‌کردن هۆ‌ی نە‌م خۆ‌ش‌ییە‌ی نە‌ده‌زانی... که‌چی ناقه‌ که‌سێ‌کی نە‌م نا‌واییه‌ی نە‌ده‌ناسی، هە‌تا ناوی نا‌واییه‌ که‌شی نە‌ده‌زانی... خۆ‌ی نە‌هات‌وتە نێ‌ره‌کانه، نەسپە‌که هە‌لی گرتیوو و بۆ نێ‌ره‌ی هێ‌نابوو، سەر‌ه‌وه‌ی شی‌وه‌که تا‌وتیری مۆ‌ری وش‌که‌چن ناسا بە‌ره‌و ناسمان ک‌شایوو، تا‌وتیره‌کان دەر‌نگه‌کانیان دە‌سه‌نده‌وه.

دە‌ستی له جله‌و شل کرد، بە‌هێ‌واشیه‌که‌وه نا‌وزە‌نگی له تە‌نگی نەسپە‌که‌ دا.

نێ‌ستا زانی تە‌زووی خۆ‌شی له‌بەر‌چی بوو بە‌ناخیدا رۆ‌چوو... نەسپ‌ روو له کام دەر‌گا بکا، له‌بەر هەر دەر‌گایه‌ک وه‌ستا دە‌بیته می‌وانی نوو ماله... گەر ب‌لێ‌ن می‌وانم و بۆ مانی خالوانم دە‌چم، چی دە‌لێ‌ن، که‌س هە‌یه می‌وانی خۆ‌ش نو‌وت... رە‌نگه دان‌شت‌ووی نە‌م دێ‌یه کور‌دین و له کور‌ده عە‌له‌وییه‌کانیش بن، کور‌ده عە‌له‌وییه‌کان جوامی‌ر و نازا و مە‌ردن، له‌وانه‌شه نە‌م بێ‌ زه‌والانه فە‌رسە‌ق بن، دە‌بی‌تیش له قۆ‌زانیه‌ دێ‌ره‌کان بن... هەر‌کێ‌یه‌ک بن، له کام تایی‌فه و بنه‌چه بن، نە‌م چیان‌شینه‌ مێ‌وانه‌روه‌رن...

نەسپە‌که بۆ پێ‌ش دەر‌گایه‌کی گە‌وره‌ی خان‌و‌یه‌کی گ‌لێ‌ن هێ‌نای. دار چناری‌کی بە‌رز له‌پێ‌ش دەر‌گا لکه‌کانی دا‌لانه‌که‌ی داپۆ‌ش‌بوو، بە‌ناسته‌م لک و پۆ‌یه‌کانی بە‌ده‌م با‌که‌وه د‌ده‌رانه‌وه... بە‌سەر نەسپە‌که‌وه، جله‌وی نەسپە‌که‌ی گرت‌وه و له‌بەر دەر‌گا وه‌ستا‌وه، نەسپ‌ خێ‌را خێ‌را بە‌کلکی مێ‌شی قار دە‌دا...

له ژو‌روه‌وه کابرایه‌کی پیر هاته دەر‌نگییه‌وه، کابرا دە‌ستی کرد‌بووه سێ‌به‌ر بۆ چاوی و دەر‌وانییه نەسپ‌ سوار، بۆ لای ده‌هات، تا ژێ‌ر دە‌م نەسپە‌که هات.

«کینه... میوانه، به‌خیریتن، گهورت کردین، فەرئان هیتنا، فەرموو دابەزن...»
 جله‌وی نەسپەکی گرت و بەدەنگی بەرز بانگی ئەوانەمی ژووڕه‌وی کرد:
 «منالینه نادەمی میوانان هاتووە.»

سێ چوار کەس بە‌جاری هاتن. جله‌وی نەسپیان بۆ گرت و دابەزی.
 پیاوێ پیردکە پیشی کەوت، بڕدییه ژووڕه‌وه، کللیتکی دارینی له‌باخەل دەرهیتنا، بەو
 کللیله‌ دەرگایه‌کی دارینی نە‌خشینراوی کردەوه... ژووڕه‌که‌ پەر فەرشه، ئەو گلێمانەمی
 پراخراون نیش و رەنگی نەم سەردەمه‌ نین... بەدەمه‌وه پێدە‌کە‌نین. دیواره‌کان له‌ سەر‌وه
 تا خوار بە‌تە‌ختەمی دارگوتیز پۆشرا‌بوو... وێنە‌یه‌کی نە‌تاتورک له‌ بۆشاییه‌‌کدا
 هە‌لو‌اسراوه... نە‌تاتورک له‌ وێنە‌کە‌دا بە‌پێوه‌ راو‌ستاوه، پشی راستی بۆ پیشه‌وه
 هاو‌پشتوو، له‌ پشتییه‌وه‌ گۆلتیک ک‌شاوه، قامچییه‌کی بە‌دەسته‌وه‌یه، که‌له‌لی
 نە‌سپتیکیش له‌ تە‌نیشتییه‌وه‌ دیاره. چاوی شینتکی تۆخ دیار‌بوون... زۆری نە‌برد
 ژووڕه‌که‌ سیخناخ بوو، هە‌موویان شە‌روالی مە‌رەزبان له‌‌بەر‌بوو... هە‌مووشیان
 خێره‌تیکیشی گە‌رمی هە‌سه‌نیان دە‌کرد... قاوه‌یان هیتنا، یه‌کە‌م کە‌س به‌ بیان دا، هە‌موو
 پێدە‌نگ و سە‌نگین و گران دانیشتیرون، هە‌سه‌نیش چاری له‌وان کرد. وە‌کو ئە‌وان
 له‌‌سەر چۆک سە‌لار و سە‌نگین دانیشتیوو... بە‌نازکی و له‌‌سەر‌خۆ قوڵفی فنجانه‌‌کە‌می
 گرت و قاوه‌‌کە‌می فر کرد، هەر وە‌ک ئە‌وانیش قاوه‌‌کە‌می خوارده‌وه... خانه‌‌خوێ رۆوی دە‌می
 له‌ هە‌سه‌ن کرد:

«ناوم مورته‌زایه... مورته‌زای دە‌میرده‌لی... بێ قە‌یدی بێ ناوی نیتوه...»

هە‌سه‌ن زۆر جە‌زی به‌مه‌ نە‌کرد...

«هە‌سه‌نم ناوه... له‌ ئە‌ناوارزای خواروو‌هوه‌ هاتووم... چۆ‌لاقیم

«ئێن... زانیم...» مورته‌زا وای وت.

«کۆری خە‌لیلم...»

«خە‌لیلم دە‌ناسی... باوکت پیاوتیکی نازابوو... جارتیکی که‌ نازایه‌‌کی وە‌ک ئە‌و له‌
 چقورناوادا هە‌لناکه‌وت...»

دانشتران به‌یه‌ک دە‌نگ گە‌واهی ئە‌و قە‌سیان بۆ دا:

«نە‌بیوه‌‌توه‌ نابێ تیشمە هە‌م‌وو خە‌لیل دە‌ناسین چاکه‌ و پیاو‌ه‌تی ئە‌و له‌ چقورناوادا
 به‌‌سەر هە‌موومانوه‌ هە‌یه، له‌ چقورناوای میوان رانه‌گر، تە‌نها ماله‌‌کە‌می ئە‌و قۆناغی
 میوانان بوو...»

هە‌سه‌ن چاکی له‌‌بیره‌ نە‌وه‌ند ماندوو و ک‌فت بوو نە‌گەر لیتی گە‌رابان دە‌سته‌جێ خە‌وی
 لێ دە‌کە‌وت، بۆ یه‌کە‌م جار لێره‌ به‌‌چاوی مندال تە‌ماشای نە‌کرا، به‌‌پیاوتیکی گە‌وره‌ و
 گریانان دادە‌نا، هە‌سه‌نیش خۆی وا پیشان دە‌دا و رە‌فتاری پیاوانە‌می دە‌کرد... هەر بۆ

نه‌وی خموی بزئی، دهستی به‌قسان کرد... چی وتوو، چی پین راگه‌یاندن هیچی نایه‌توه بیسر، ره‌نگه باسی باوکی کردین، نه‌وشی وتبین که باوکی به مار ده‌بیت، نه‌وی چاک له‌بیره دانشتوان چۆن تماشای ده‌میان ده‌کرد و چاویان زاق بووربووه‌وه. خه‌ریک بوو تاریکی دابین شتیویان هینا بۆنی که‌ره‌ی داخکراو نه‌و ناوه‌ی گرتوه، چ خواردنیکیان دانا، په‌تاته، پلاوی ساوار بۆنی که‌ره‌ی داخکراویان گرتبوو، نان و ماست و هه‌نگوبه‌که‌ش بۆنی که‌ره‌یان ده‌هاتن.

شتیویان کرد و نه‌کرد، حه‌سن بووه له‌شیکه‌ی پین گیان به‌ته‌نیشته سفره‌که‌وه خموی لن که‌وت، وه‌ک مردوو له‌ جووله که‌وت.

بۆ به‌یانی که له‌ خه‌و هه‌ستا هینتا که‌ خۆز گزنگی نه‌دابوو، چه‌رچه‌فه سپیه‌کانی سه‌ر نۆینه‌که‌ی بۆنی سابوون و شتیویان لن ده‌هات، له‌ نه‌ج‌ه‌ره‌که‌شه‌وه بۆن و به‌رامه‌یه‌کی که‌سه‌کوون ده‌هاته ژووره‌وه... راپه‌ری بۆ دارچناره‌که‌ کۆتای له‌کانیبه‌ که‌فه‌چه‌ره‌که‌ی پین دارچناره‌که‌ شلیبی ناوی به‌روودادا، چووه پشت تاویره‌که‌نه‌وه له‌وین ده‌ستی به‌ناو گه‌یاند، له‌ سه‌گه‌کان نه‌ترسابا، سه‌ر پینشای پشت نهم تاویره‌نه و له‌م بیشه‌لانیبه‌دا له‌زه‌تی ته‌واو نه‌ده‌وو.

به‌ حه‌سن وا ده‌هات نهم به‌یانیبه‌ خه‌لکه‌که‌ خۆش خۆش تماشای نه‌و ده‌که‌ن. گه‌راپه‌وه سه‌ر نۆینه‌که‌ی، نۆینه‌که‌یان هه‌لگرتبوو سینیبه‌کی مسی گه‌وره‌یان له‌ نیسه‌راسته ژووره‌که‌دا دانا‌بوو، قازانیکه‌ی مسینی گه‌وره‌ پر له‌ شۆزرای ترخینه‌ی به‌سه‌ره‌به‌وو، بۆنی نه‌عنا‌ی لن ده‌هات... که‌ره و هه‌نگوبین و په‌نیریشیان دانا‌بوو... فه‌رموویان له‌ حه‌سن کرد، به‌شه‌رمیکه‌وه پین نه‌وه‌ی چاو هه‌له‌برئ دانیشته، مورته‌زا نامانه‌سه‌که‌ی به‌رده‌می له‌ ترخینه‌ بۆ پر کرد و له‌ پیشی نا.

«نه‌مشه‌و باش خه‌وتی میوانه‌ خۆشه‌ویسته‌که‌م، جیتگاکه‌ت باش بوو؟»

حه‌سن دم و پلی چوو به‌یه‌کا.

«ژۆز باش نووستم» روومه‌تی سووره‌وه بیوو.

«پینم خۆش بوو...» مورته‌زا وای گوت: «ه‌را حه‌سن... گه‌لیتیم پین خۆشه‌ نهم ماله به‌مالی خۆتی بزانی و لیتره‌ به‌م‌سینه‌وه.»

حه‌سن به‌چاوی ریز و خۆشه‌ویسته‌یه‌وه تماشای مورته‌زای کرد... نایه‌ته بییری چه‌ند له‌م تاواییبه‌ مایه‌وه...

مارتیک که‌وتبوه‌وه دوی، له‌ شیرین خه‌ودا، له‌ بیداریدا نه‌ژدیها‌یه‌کی به‌دوا که‌وتبوو له‌یه‌خه‌ی نه‌ده‌بووه‌وه، له‌سه‌ر پۆیه‌ی داری لیتره‌واره‌کاندا له‌ به‌رده‌لانی و قایه‌جاردا له‌و ژووره‌ی تیا ده‌خه‌وت نازانی چۆن چۆنی و له‌ کۆتوه‌ رتیه‌کی ده‌دیه‌وه و په‌یدا ده‌بوو... حه‌سن شه‌وان هاواری دونه‌ی ده‌گرتوه... نیازی لای خالۆکانی هیه، ته‌نها ناوی

یه‌کن له خالۆکانی ده‌زانی، به‌لام له کویتن و له چ دبییه‌کن نه‌یده‌زانی، ره‌نگه‌ خه‌لکی نه‌ه‌ ناواییه‌ بیان زانیبا، به‌لام له که‌س پرساری نه‌کرد... له پر دلی گوشرا و خه‌م دایگرت، نازار و ته‌مینکی تاریک پتچایه‌وه... تۆ بلسی دایکی شتیکی به‌سه‌را هاتین... نه‌یان کوشتین، هه‌جیان نه‌کردین ره‌تاندبیتیان... له شوتینکدا تۆتکه‌ی نه‌ده‌گرت نۆقره‌ی نه‌بوو نه‌ده‌سه‌روه‌ت، بۆ ناو قایه‌جاره‌کان پتی لێ هه‌لکرد، پینشتر له‌ویدا کانیه‌کی بینبوو به‌ چواره‌وری کانیه‌که‌وه، که‌لا پونگی مۆر بوو، بۆن و به‌رامه‌یه‌کی خۆشی پونگه‌ و بنیسته‌تال نه‌و ناوه‌ی گرتبووه‌وه.

تا لای کانیه‌که‌ لێ نه‌وه‌ستا، له‌ویدا پالی به‌تاویرتکه‌وه‌ دا. دایکی چ گوناھتیکی کرد وا له‌ نێو نه‌و جانوه‌ره‌نه‌دا به‌جینی هتشت، بۆ خۆی لیره‌ پالی لینه‌داوه‌ته‌وه‌ ددخوا و دهنۆی نه‌ویش له‌ دۆزه‌خایه‌ و، که‌وتۆته‌ قورگی مه‌رکه‌وه‌، باشه‌ نیتسا چ بکات. تۆ بلسی دایکیان نه‌کوشتین، بیه‌ن و نه‌بێن کوشنوویانه‌، له‌ پر هه‌ستایه‌ پین و له‌ویر دارچناره‌که‌ وه‌ستا. کانیه‌که‌ له‌ولا یه‌وه‌ که‌ف و کولی بوو، شاهۆکان به‌سه‌ر تاویرتکه‌کاندا شۆرده‌بوونه‌وه‌ و هه‌لده‌سانه‌وه‌، له‌ پر هه‌ستی به‌بچوکی و بێ ده‌سه‌لاتی و داماوای خۆی کرد، خۆی له‌به‌رچاو که‌وت، باشه‌ مرۆ وای لێ دێ خۆی به‌قه‌د پتسکه‌یه‌ بزانی، هه‌سه‌ن که‌وتبووه‌ باریکی واوه‌، خۆی له‌ میتشووله‌ بچووکسر ددی، ده‌یزانی، ده‌یزانی چی که‌تتیکی کردووه‌، چاک ده‌یزانی چی کردووه‌. مامه‌کانی ده‌یانویست دایکی بکوژن هه‌ر بۆیه‌ نه‌م سه‌ری خۆی هه‌لگرت و بۆی ده‌رچوو...

«ده‌با به‌به‌رچاومه‌وه‌ نه‌بێن، من نه‌بیینم... با بیکوژن، هه‌ر ده‌یکوژن، نابین نه‌یکوژن، له‌ چقورناوادا که‌سه‌ن بیتزی نایه‌ت ته‌ماشامان بکات هه‌مرو روومان لێ ودرده‌گیتین، باوکیشم له‌ناو قرچه‌ و گره‌ی چقورناوادا بووه‌ته‌ مار و نینله‌ نینل له‌ دۆزه‌خدا ده‌سووتین. ده‌بێ بکوژری، نه‌سا ده‌بێ بکوژری. نه‌سا ده‌بێ بمریت...».

چه‌نده‌ها رۆژ هه‌ر بیر له‌مه‌ ده‌کرده‌وه‌، چ مه‌رکه‌ساتیکه‌ بنیاده‌م مه‌رگی دایکی خۆی بوو؟ نه‌مه‌ قه‌ت بووه‌؟ نه‌ی نه‌گه‌ر دایکی باوکی به‌کوشت دابین، به‌کوشتی دابین و تۆله‌ی خۆینه‌که‌شی نه‌کرا بیته‌وه‌، تۆله‌ی نه‌کرا بیته‌وه‌ و له‌ گۆریشدا جیتی نه‌بیته‌وه‌ و هه‌جینی لێ هه‌لبگیڕی و گۆره‌که‌ی بتاکیته‌وه‌ و بۆی ده‌رچن، تا تۆله‌ی نه‌کریته‌وه‌ تا رۆژی هه‌شر هه‌مرو شه‌وێ له‌ نازاری دۆزه‌خدا هاوار هاواری بێ به‌هه‌زار و یه‌ک ته‌ور و چه‌شن خۆی نیشان بدا و، بگه‌ڕی، له‌به‌ر نه‌وه‌ ده‌بێ بکوژری، ده‌بێ داپیره‌ چ دووشنایه‌تییه‌کی له‌گه‌ل نه‌سادا هه‌بێ تاکو... نه‌و ده‌به‌وێ کوره‌که‌ی پرگه‌ر بیه‌ن، ده‌کوژن کوره‌که‌ی له‌ گۆر ده‌رچوون قوتارکات.

نه‌سا خۆشی بوايه‌ هه‌ر وای نه‌ده‌کرد؟ نه‌ی من نه‌مه‌ بۆ باوکم نه‌که‌م؟... له‌ قه‌راغ کانیه‌که‌ رونشت، زازار به‌کوژ گریا، گریانیش دادی نه‌دا، دلی هه‌زاره‌ی ده‌کرد، گوومان

و دلهراکتن و دوودلی دهوردیان دابوو.

نهی نهگه نیتساکه دایکیان کوشتین... نهوژمی شادی له دلی گهرا، شهپۆلی خوشی خوشیهکمی خاوبوهوه، دامرکا، کزهپهک له ناخهوه هات... جارێک خوشی جارێک خعم و نازار دایدگرت. جارێ له گۆر دهوچوونی باوکی جارێ داپیره، مامهکانی، عملی مامهی، عملی، عملی مامهی دهبن نیتسا له کوێ بهن؟، نهو عملیه به جارێ له مرۆوايه تێ به شه، لهوانه به نهو مامه بهی دایکی کوشتین، جارێ لاشه و کهلهشی دایکی وه بهرچاو دههات... نیتسا کهرمۆز بهن گیزهگیز تیتی وروگاون، ههر پهلیکی به لایه کدا چوو، خوینی به سه ر خۆله کهوه وشک بۆتهوه، روومه تێ په نغاوه، زیچکاویکی زهردباو به چاویا شوپۆتهوه، میتش و مهگهز له دهم و چاوی نالآوه...

به په له بۆ مالی خانه خوێکی گهراپهوه، سه ری نه سه که ی راکیتسا، مالتاواييشی نه کرد، خۆی هه لدايه سه ر نه سه که ی رینگای گرت بهر، به ره و چوقورتاوا تینی ته قانده...

چ رووی دا، که ی هات و ج وهختن گه یشته ناوایی و عملی مامی که ی پتی لئ گرت، نه مانه ی هه یچ نایه ته بهر... نه وه ی له یاده دایکی قورتاری ده کرد، ههر که چاوی پتیکه وت زه ری لئ هه لسا و به هه له داوان خۆی گه یانده و له باوه شی گرت... جله کانی خوێناوی بوون، زامه که ی سه خت نه بوو... دوای دوو رۆژ دایکی نه وه ی بهن گوت، هه ره ها نه ره شی بهن گوتبوو، نه سه که ی قاچیکی شکاره، پیتی گوتبوو نه سه پتیکي چاکتری بۆ ده کرت، باوکی پاره یه که ی زۆری بۆ جته هشتبوون، دایکیشی پاره ی زۆره.

حه سه ن تایه که ی لئ هاتبوو ده تگوت ته نووره... به ره به ره چاک بووه وه، دوای نه مه حه سه ن ده ترسا به چیتته نیتو گوندی، رۆژ تا نیتوازه له ماله وه ده بوو، تا زاتی چوو نه بهر ده رگاشی نه بوو، نه یده ویترا سه ر له ده رگاوه بکیتش.

نهو ماوه به ی نه خوش بوو نه داپیره ی نه مامه کانی نه خه لکی ناوایی سه ریان نه دا و هه والیان نه پرسی... له ناواییدا واته واتن دا که وتبوو، دایکی هه یچی له و باره به وه بۆ نه گیترا بووه. باشه حه سه ن له کن و چۆنی به ستبوون؟ گوايه شه ویتکیان باوکی گه راوه ته ره و له ته رکي نه سه که ی ناوه، بۆ نه و چیا یانه ی رفاندوو، له وێ ده ستی له به نه قاقای ناوو، چاوه کانی وه خته بوو فرته که نه ده ره وه، پیتی وتوو... بهن قه مه تی هه یچ و پووچ کن بوو هه شتی باوکی له گۆر ده رچن و تا رۆژی قیامه ت له ناگردا به سووتن؟... بهن ده سه لات و خوێری سه رباری نه وه ش نانی ده ستی نهو که سه ده خۆی که باوکنی کوشت تۆ بۆ مر دن باشی.

بۆ چه ند مانگیتک باس ههر نه م باسه بوو، ده یانگیتراپه وه و موویان ده بووه سنگ، رۆژیتکیان حه سه ن له مال ده رکه وت بۆ کن داپیره و مامه کانی چوو. شیتگه ر بوو بوو، ناگای له خۆی نه ماوو، قه براندى...:

«نا، من رژیم، رژیم هه‌لام، سهری خۆم هه‌لگرت و رژیم باشه... وتم با لهم گونده نه‌عه‌تیه دوریم، له‌داخی نیه‌ده‌دا وام کرد... نه باوکم بینوه نه هیچ که‌ستیکی که... درۆیه، درۆیه درۆۆۆۆ. نیه‌وش هه‌مووتان درۆژن... درۆ ده‌که‌ن...»

تا نیه‌واره‌که‌ی پتی له پتیواران گرت. به‌روویاندا هه‌لده‌شاخا درۆ ده‌که‌ن. هه‌رچی به‌زاردا هاتبا نه‌یده‌گتیه‌وه... نه‌وانیش جوان جوان ته‌ماشایان ده‌کرد. وه‌ک به‌مندالیک یا به‌شیت و جنداریکدا پروانن ده‌گیان نه‌ده‌کرد. که پتی له سه‌فه‌ره‌پیر گرت و له روویا ده‌ستی به‌هاوارکردن کردبوو. بێ نه‌وه‌ی به‌ده‌میه‌وه بوه‌ستی، له‌به‌رخۆیه‌وه ده‌ستی به‌وتیرد خوتندن کردبوو و، وای گوتیوو:

«وای بێ زه‌واله‌که، له گۆژ ده‌رچونه‌که‌ی باوکی نه‌میشی گرتوه.»

حه‌سه‌ن که گوتی له‌وه‌ ده‌بن، روومه‌تی له چنگ ده‌گرت و به‌راکردن ده‌گه‌رتیه‌وه مال، ده‌مه‌ونخوین لیتی که‌وت، که دایکی به‌و حاله‌ بینی، چووه ته‌کی و هه‌چی لێ نه‌پرسی... دواي نهم رووداوه حه‌سه‌ن له مال به‌ند نه‌ده‌بوو، له ناخه‌وه شتیک پالی پیه‌ده‌نا به‌چیتیه نیه‌ر گوند: خه‌لکه‌که‌ش که ده‌یان دی، تاکه که‌ستیک بێ یا کۆمه‌لێک بێ رووبه‌روو یا پاشمه‌ل قسه‌یه‌کیان تێ ده‌سراواند، ده‌بوايه پلاریکیان به‌هاویشتایه:

- «نه‌وانه‌ی گۆژیان ده‌تاکیتیه‌وه و له گۆژ ده‌رده‌چن، سل له کوری خوشیان ناکه‌نه‌وه، با تا‌قانه‌ش بێ هه‌ر ده‌په‌رفیتن...»

- «نه‌وانه‌ی له گۆژ ده‌رده‌چن، بۆ نه‌وه‌ی له‌و باره‌ی تێسدان رزگاریان بێ، هه‌رچی نه‌شی ده‌یکه‌ن...»

- «هه‌قی خوتنه‌که‌ی نه‌ستێری له گۆژدا ناسه‌وه‌ی...»

- «که‌س به‌ده‌ردی له گۆژ ده‌رچوون نه‌چن...»

- «نه‌وه‌ی تۆله‌ی نه‌کرتیه‌وه ده‌بێ له گۆژ ده‌رچن...»

- «له گۆژ ده‌رچوون شتیکي گرانه و هه‌ر به‌ده‌م ناسانه...»

- «نیه‌تا نه‌گه‌ر نه‌سا مردنیکي ناسایی بیری، خه‌لیل تا رۆژی حه‌شر هه‌روا ده‌میتیتیه‌وه، نه‌شکه‌نجه‌ی نهم دنیا و نازاری نه‌و دونیاش ده‌چێژی...»

- «قه‌ت خوانه‌کات مردنی ناسایی به‌نسیب بێ، حه‌یف بۆ خه‌لیل...»

- «له‌جیاتنی نهم کوره‌ بووده‌له‌یه، خوا به‌ردیکي ره‌شی بێ بدایه چاکتر نه‌بوو؟»

- «بۆچی دایک کوشتن هه‌ر وا ناسانه؟»

- «حه‌سه‌ن هه‌شتا بۆنی شیري خاوی له‌زار دێ... گه‌وره‌ بوايه ده‌یه‌هتشت دایکی رۆژی به‌زیندوویی بیتی؟»

- «کوشتنی دایک هه‌ر وا ناسان نییه...»

- «گشت که‌ستیکش ده‌ستی له دایکی خوی ناچن».
 - «نه‌وی دلی وه‌ک به‌رد نه‌بن دایکی خوی ناکوژیت».
 - «دایک کوشتا دلره‌قی ده‌ویت...».
 - «یه‌کتیکی وه‌ک رۆسته‌می زال...».
 - «کوئر نوغلیه‌ک بِن بۆ خوی...».
 - «وه‌کو مسته‌فا که‌مال دلره‌ق، یا یه‌کتی بِن وه‌ک چۆق دوران...» (*)
 - «مه‌گر نه‌ژدیه‌په‌ک بِن بۆ خۆبان، نه‌وانه‌ی وا دایکیان ده‌کوژن».
 - «مندالیک‌ی وا چۆن چۆنی دایکی بکوژی...».
 - «همه‌وو که‌سه‌ی ده‌ستی له دایکی خوی هه‌لناسن... گاته‌ نییه‌...».
 - «هه‌لنه‌سن...».
 - «دایک چۆن ده‌کوژیت...؟!»
 - «بِن قه‌زابی... نه‌مه‌ بیرکردنه‌وه‌یه‌کی چه‌وت و چینه‌... ده‌پانه‌وی بچنه‌ بِن کلنشه‌په‌وه و دایکی بِن به‌کوشت بده‌ن...».
 - «نه‌ویش عاقله و کاری وا ناکات...».
 - «ده‌ستی خۆش بِن وا دایکی خوی ناکوژی...»
 - «تۆ چاو چاو، دایکی ده‌پاریزی... به‌راستی کوړه».
 - «نه‌ی خه‌لیل... نه‌ی باوکی که له‌ گۆږ ده‌رچوو...؟!».
 - «با ده‌رچن...».
 - «تۆله‌ی نه‌کرایه‌وه...».
 - «چۆن تۆله‌یان نه‌کرده‌وه، نه‌ی عه‌باسیان نه‌کوشت؟!»
 - «نه‌سماش ده‌کوژن...».
 - «به‌حه‌سه‌نی به‌کوشت ده‌ده‌ن... به‌کوژی خوی...!».
 - «منداله...».
 - «نه‌سما ده‌کوژن...».
 - «حه‌سه‌ن ده‌یکوژیت».
- حه‌سه‌ن وه‌ک خوی له‌ناو خه‌وندا بیسِن وابه‌و، که‌تنتیک ده‌کات، بۆ بیستنی نه‌م وتی وتییانه‌ ده‌چوو نیتو ناوایی، رۆژتیک باسی باوک و دایکی نه‌ژنه‌وتابه‌ ده‌تگوت شتیکی
- (*) مسته‌فا که‌مال: مه‌به‌ست که‌مال نه‌تاتورک.
- چۆق دوران: یاخیه‌کی به‌ناوبانگی ناو چیای تۆروس بو... «وه‌رگتیه»

لن ون بووه. بوو بوونه به‌شټیک له ژبانی... ده‌یزانی کن له هم‌مو زیاتر باسی باوک و دایکی ده‌کرد بز لای نه‌وه ده‌چوو... بټده‌نگ گوتی له گۆر ده‌رچوون و خوین پڑان و تۆله نه‌کردنه‌وی باوکی و سۆزانیته دایکی و ددیان باسوخواسی سه‌یر سه‌یر ده‌گرت، نه‌گه‌ر شټیکی نوتی نه‌گټر ابا یا خۆی شټیکی هه‌لده‌به‌ست و ده‌یگټر ایه‌وه، خۆشی به‌روی به‌و ده‌ست هه‌لبه‌سته‌ی خۆی ده‌کرد... خه‌ون و پاستی بز لټیک جیسا نه‌ده‌کرایه‌وه، له هه‌یچ‌شیان سه‌ری ده‌رنه‌ده‌چوو، خه‌لکه‌که‌ش به‌ده‌ردی حه‌سه‌ن چوو بوون... په‌یتا په‌یتا حه‌یکایه‌ت‌یان ده‌گولجیان و ده‌یانگټرانه‌وه، به‌خۆشیان ده‌یانزانی ده‌ست هه‌لبه‌سته‌ن و دوورن له پاستی که‌چی به‌رویایان ده‌هاتن، به‌پاستیان ده‌زانی، ده‌رد له‌وه‌دا بوو نه‌سه‌سا»ش به‌رویای به‌و وتانه هه‌بوو، نه‌مجاره‌یان کوره‌که‌شی بده‌نن، په‌لی بده‌نه ده‌ستی و بټین به‌رۆ، نه‌ده‌پۆشټ... حه‌یف نه‌سه‌سا... نه‌وه‌ی به‌سه‌ری نه‌ودا هاتبوو یاخوا به‌سه‌ر که‌سه‌دا نه‌یه‌ت... حه‌سه‌ن، نه‌سه‌سا، داپیره، خه‌لکی ناوایی جادوو‌ییان لن کرابوو...

په‌ره‌سه‌تلیکه پۆل پۆل به‌رده‌رگه‌ی ماله‌ت‌یان گرتووه. لټره‌کانه، له چوقورناوا، په‌له‌سه‌رک له‌ناو ماله‌ت‌اند هه‌یلانه‌یان دروست ده‌کرد... له هه‌ر ماله‌ت‌یکدا، له ته‌ویله و کادین و پشت‌یراندا هه‌یلانه‌یه‌ک هه‌بوو پاشانیش زۆر ده‌بوون.

هه‌موو سالی‌ک که له کۆچ ده‌گه‌رانه‌وه به‌پنټکه قور ده‌ست‌یک‌یان به‌هه‌یلانه‌کاندا ده‌هه‌تا، یاخود هه‌ی نو‌ییان دروست ده‌کرد، هه‌یلکه‌یان تیا ده‌کرد و به‌سه‌ریا که ده‌کو‌تن و به‌چه‌کانیان تیا به‌خه‌ر ده‌کرد.

په‌ره‌سه‌تلیکه هه‌یلانه له‌نیو چاوان‌شدا دان‌یت تیکدانی گوناختیکی گه‌وره‌یه... چه‌ندین که‌س له سه‌رینی تیکدانی هه‌یلانه‌ی په‌ره‌سه‌تلیکه‌وه گۆچ بوو بوون، که‌سه‌ناتیکی که‌ش تروشی ده‌سته له‌رزه بوون، به‌ناو دټدا ده‌گه‌ران، جه‌سته‌یان وه‌ک بی ده‌له‌رزی.

هه‌یلانه‌کان به‌به‌چه‌که تازه جوقاوه‌کان‌ش‌ه‌وه له‌زه‌وی که‌وتوون به‌چه‌که‌کان هه‌ندیک‌یان فلیقا‌نه‌ته‌وه و به‌زه‌وییه‌وه نو‌ساون، هه‌ندیک‌یشیان به‌ترووکی نه‌رم و ده‌نووکی زه‌ردبا‌وه‌وه بټن وه‌ستان ده‌زیر‌یوتن... نه‌مه ده‌ست‌یک‌ی شټیت و تورو‌یه و له‌وبانه‌وه له تۆی کار‌یته و راجه‌کانه‌وه نه‌و زه‌ر‌نه‌قووتانه ده‌رده‌هه‌تټن و به‌ملا‌و به‌ولادا تو‌وریان ده‌داته خواره‌وه.

به‌یانی، که دونیا پرووناک بووه‌وه ناوایی شله‌ژا و ترسی لن نیشټ گشت که‌سه‌ن ده‌یزانی کن نه‌و هه‌یلانه‌ی و لټکر‌دووه، په‌ره‌سه‌تلیکه‌یه‌کی زۆر به‌ناو ناواییدا ده‌هاتن و ده‌چوون، به‌سه‌ر ده‌رگا‌کاندا و ده‌یانج‌یریان پی‌یار دلی پاره پاره ده‌بوو، به‌زریکه‌ زیریک و شله‌ژاوییه‌وه ده‌فرین، بز سه‌ر زه‌ر‌نه‌قووته تۆزای و هه‌یلانه ویران بووه‌کانیان شۆر ده‌بوونه‌وه، هه‌یجیان بز نه‌ده‌کرا دو‌وباره به‌رز ده‌بوونه‌وه، له شټیوه‌ی بازنه‌ییدا داد‌ه‌به‌زینه‌وه به‌ به‌رزی یه‌ک دوو مه‌تر نزم ده‌بوونه‌وه و به‌سه‌ر هه‌یلانه و به‌چه‌که‌کانیاندا

بین وه‌ستان دوسو پاره‌نوه.

خه‌لکی ناوایی بازوویان لئ هه‌لکرد، لانه‌کانیان خسته جتگاگانی پیتشوویان، به‌چکه‌کانیش له‌سەر نیوه که‌لکی گواسته‌وه‌یان مابوو.

حه‌وتوویه‌ک، ده‌ پۆژی بین نه‌چوو، خه‌لکی گوند به‌یانسانتیک که له‌خه‌و رابوون، بینیان هم‌مدیس هیتلانه‌کان فرێدرابوونه سەر زه‌وی، په‌ره‌ستیکه‌کانیش پۆل پۆل به‌سەر ده‌رگای مالاندا زیکه‌ زکیانه. به‌چکه‌کانیشیان وه‌کو جاری پیتشو له‌ تۆز و خۆل نیشتبوون ده‌میان داده‌پچری و له‌ گیانه‌لادا بوون...

نه‌مجاره‌ش دانیشتوان له‌ به‌یانیه‌وه تا نیتاره خه‌ریک بوون، به‌چکه‌کانیان خسته‌وه ناو هیتلانه‌کان... جازتکی که‌ش په‌ره‌ستیکه‌کان، هیتلانه‌ی ویرانیان چاک کرده‌وه. چاک‌کردنه‌وه‌ی چی... شه‌وتیکی که‌ کاره‌ساته‌که قه‌ومه‌یاوه... نه‌مجاره‌یان به‌چکه په‌ره‌ستیکه‌به‌چیه ده‌رنه‌چوو... نیشتر چی بۆ هیتلانه‌که‌یان بگه‌رتنه‌وه. پیتوستی به‌وه نه‌ده‌کرد خۆیان مانه‌وو بکه‌ن... په‌ره‌ستیکه‌ش هه‌ریه‌ک دوو پۆل پۆل به‌ده‌وری ده‌رگای ماله‌کاندا هاتن و چوون، که‌ نومی‌دبهر بوون، سەری خۆیانیان هه‌لگرت، له‌ دیدا تا‌قه په‌ره‌ستیکه‌یه‌کت نه‌ده‌دی...

هه‌موو که‌سن ده‌یزانی نه‌م که‌ته‌ن کئ کردوویه‌تی، که‌میش به‌وه‌ی که‌ی نه‌ده‌گوت... به‌دویتی و شوومی و ره‌شینی بالی به‌سەر ناواییدا دادابوو.

سه‌د سال زیا‌ت‌ره په‌ره‌ستیک له‌و نا‌قاره‌ی نه‌ناوارزا، له‌ شوینی توش و ږکدا له‌ کون و قوژبانداندا هیتلانه‌ی خۆیان ده‌که‌ن... شوانتیک به‌هه‌له‌داوان خه‌به‌ری بگوند دا، چه‌نی هیتلانه‌ تیا‌به نه‌ناوارزا، گشتی دانه‌یه‌ک چیه‌ نه‌ماوه، هه‌مووی وا له‌ زه‌وی که‌وتوون، په‌ره‌ستیکه‌کان، به‌چکه‌کانیان مار خواردن، هه‌ر ماره و به‌چکه په‌ره‌ستیکه‌یه‌کی وا به‌ده‌مه‌وه‌یه «به‌م دوو چاره‌ی خۆم بینیم» شوانه‌ وای ده‌گوت «هه‌رتک چاو‌م کو‌تیرین نه‌گه‌ر...».

هه‌مان نه‌و ده‌سته ره‌شه که‌یسته هیتلانه‌ی هه‌ل‌زکان... هه‌را هیتلکه‌ی شکار به‌چکه هه‌ل‌زی مرداره‌وه بووه له‌و ناو تاو‌تیرانه‌دا فرێدراون... هه‌رچی هه‌ل‌زی چیا هه‌یه به‌ رقه‌وه، له‌سه‌رخه‌ به‌ناسمانه‌وه‌ن به‌و ناوانه‌دا دین و ده‌چن... له‌ناو تاو‌تیره‌کانیشه‌وه بین وه‌ستانه‌وه ده‌نگی ته‌قه‌ی ته‌نگ ده‌هات.

جینگای ده‌ جۆخین ناگرتیک هه‌لا‌یساوه، هه‌موو شتیکی نه‌وناوه گه‌ری گرتووه، به‌چکه هه‌ل‌زی مرداره‌وه بوو، په‌ره‌ستیکه‌ مردووه‌کان، که‌وتبوونه ناو ناگره‌که‌وه... تاو‌تیره‌کان ده‌سو‌تان... بالنده‌کان، جانه‌وه‌ر، ماره‌کان پتویی ناسمان دار و ده‌وه‌ن پووش و په‌لاش، گیا، داره‌کان، ماله‌کان قرچه‌ قرچه‌ ده‌بوونه قه‌ره‌برووت.

ناگره‌که که‌یسته ژوو‌ره‌کان شتومه‌که‌کان ده‌بوونه سووتوو به‌دوکه‌ل و هیس په‌ش

ه‌لد‌ه‌گه‌ران، ناگر گه‌بسته هه‌یوانی ژووره‌که‌ی داپیره، ناگره‌که زیانه‌ی ده‌کیشا، ده‌رگا‌که هه‌لایسا، ناگر گه‌بسته کاربته‌کان، بایه‌کی توند نه‌وه‌نده‌ی تر ناگره‌که‌ی خوش د‌ه‌کرد، له‌چاو تر‌وو‌کانینکدا ژووره‌که‌ی بووه پارچه‌یه ناگر... له‌دیوه‌خانه‌که‌وه بز کادینه‌که ته‌ش‌هنه‌ی کرد له‌وتیشه‌وه عم‌مباره‌که‌ی نابلقه‌دا، له‌وتیوه مالی‌ه‌سه‌نیشی گرت‌ه‌وه. نه‌سا له‌چاو نوقاندنیکدا خۆ‌ی ناماده کرد، هه‌سه‌ن خۆ‌ی کردبووه هه‌و. نه‌سا تاوی دا هه‌سه‌نی به‌نوتنه‌که‌وه له‌ناگره‌که دوور خسته‌وه و له‌دالانه‌که له‌بن داره‌که داینا، هه‌سه‌ن له‌ژتیر چاوه‌وه ته‌ماشای ناگره‌که‌ی ده‌کرد... دایکی به‌نکه‌نک به‌په‌یلکه‌کاندا سندوو‌قتیکی گه‌وره‌ی کردبووه کیش ده‌به‌تیا‌یه خواره‌وه به‌کیشی کرد تا هیتیا‌یه کن هه‌سه‌ن به‌ده‌نگینکی به‌رز ده‌نگی له‌هه‌سه‌ن کرد.

«هه‌سه‌ن، هه‌سه‌ن هه‌سه، هه‌رچی‌مان هه‌یه و نییه‌ وا له‌م سندوو‌قه‌دایه‌ چاوت لئ

بئ...»

نه‌و ناوه‌ ببووه‌ رژی‌ی رووناک، گوندییه‌کان به‌کراسیک و شه‌روالیکه‌وه رژیابوونه‌ نه‌و ناوه، به‌یه‌کا ده‌هاتن، دیوه‌خانه‌که‌ نیله‌ نیتل د‌ه‌سووتا، له‌هه‌ندئ جیگاوه‌ هینزی د‌دا و ده‌رووخا. حیل‌ه‌ی نه‌سب قه‌ره‌ی گا له‌کادینه‌ گرگرتووه‌که‌وه ده‌هات، بایه‌کی توند شیتانه‌ هه‌لی کردبوو زیانی به‌ناگره‌که ده‌کیشا هه‌وزله‌ی ده‌سه‌ند، یه‌ک دوو زنجی‌ی خواره‌وه‌ی دئ‌ گریان گرت، گرگرتیان و به‌خۆله‌میش بوونیان یه‌کتی بوو... دیوه‌خانه‌که‌ هیشتا هه‌ر ده‌سووتا، یه‌ک دوانن به‌سه‌تل ناویان به‌سه‌ر ناگره‌که‌دا ده‌کرد، که‌چی ناگره‌که‌ باشتر خۆشده‌بوو، هه‌سه‌ن له‌و خۆ به‌خه‌و کردنه‌ی هه‌له‌سه‌سا، وه‌ک به‌راست هه‌وی لئ‌ که‌وتبئ، تا به‌یانی به‌و جۆره‌ مایه‌وه.

دایکی شه‌رزه‌بوو، ده‌هات و ده‌چوو.

«بنوو هه‌سه‌ن یئوو... که‌س پتی‌ نازانئ، چاکت به‌م بئ‌ دینانه‌ کرد چاک، ده‌ستت خۆش بئ‌! تو‌بخه‌وه‌ رۆله‌...»

هه‌سه‌ن راپه‌ری ده‌می دایکی له‌چنگ گرت:

«وووس... به‌گرتتم ده‌دی... ده‌مکوژن و سه‌به‌... وای گوت و گه‌راپه‌وه‌ سه‌ر نوتنه‌که‌ی خۆ‌ی کرده‌ هه‌وتوو... به‌یانی وه‌ک هه‌یج شتیک رووی نه‌دایئ له‌خه‌و هه‌ستا، سه‌ر و چاوی شوشت... خه‌لکانینکی‌ مانه‌دوو له‌و ناوانه‌ ده‌هاتن و ده‌چوون. داپیره‌ی له‌ هه‌یوانه‌که‌ پالی به‌دیواره‌که‌وه دابوو په‌ر چنگینکی‌ مابوووه‌وه. دایکی له‌ ژووره‌ ره‌ش هه‌لگه‌راوه‌کانه‌وه شتومه‌کی‌ نیوه‌ سووتای د‌رده‌هیتنا. که‌ سه‌ری هه‌له‌بری تفه‌نگه‌ قۆنداغ سه‌ده‌فینه‌که‌ی بیی، به‌لقه‌دارتیکه‌وه هه‌لواسرابوو... کاتئ ناگر له‌ماله‌کان به‌ریوو خۆ‌ی له‌ ژووره‌که‌ ده‌رچوو تفه‌نگه‌که‌ی له‌بیر کرد، به‌لام دایکی چۆن له‌بیری ده‌چئ، تفه‌نگه‌که‌ی له‌ سووتاندن رزگار کرد و به‌و لقه‌داره‌وه هه‌لیواسی...»

لهم به‌بیانییه تم‌ماوییه‌دا دوکمل به‌کاوه‌خۆ. به‌ناستم له خانووه‌کانه‌وه خاو خاو به‌رز ده‌بووه‌وه، بۆن سۆ و بۆ کروروز نه‌و ناوه‌ی گرتبووه‌وه.

حه‌سه‌ن قه‌ت وه‌ک نه‌م به‌بیانییه بزهی سوئلی نه‌هاتووه و که‌یفخۆش نه‌بووه.

نه‌و شتومه‌کانه. که‌ دایکی له سووتاندنی قورنار کردبوو یه‌ک دوو که‌س هاتن و بۆ نه‌و ژوووه چنکویه‌یان برد که‌ به‌ته‌نیشته‌ داره‌له‌که‌ه‌ی نه‌و دیو دیواری دالانه‌که‌وه بوو، شتومه‌که‌کانی داپیره‌شیان له خانوویه‌کی نزیک که‌له‌که‌ کرد، هه‌مدیس بوونه‌وه هاوستی یه‌کتر.

بۆ ساوه‌یه‌کی دوور و درێژ، باس هه‌ر باسی نه‌وه‌بوو، ده‌بن کئ نه‌مه‌ی کردبێ... هه‌رکه‌سه‌ن هه‌له‌ده‌سا و نه‌وی که‌ی تاوانبار ده‌کرد.

ده‌میان ده‌کرده‌وه، سه‌ن کوره‌که‌ی «قزر»یان تاوانبار ده‌کرد، هه‌موو لایان وابوو: بێن و نه‌بن کورانی «قزر» نه‌مه‌یان کردووه... جه‌نده‌مه‌یان ئێ ناگادارکرده‌وه و ره‌وانه‌ی به‌ندیخانه‌یان کردن. دایکیان، ژنه‌کانیان له به‌بیانییه‌وه تا ئێواره‌ دو‌عیان له ناوایی ده‌کرد و ده‌گریان...

هه‌ندێ که‌شیش لایان وابوو له «عوسمانه ره‌ش» به‌ولاوه‌ که‌سی تر نه‌مه‌ی نه‌کردووه، نه‌و عوسمانه ره‌شه‌ی که‌ جه‌ن برینی دوو سه‌ن ده‌مه‌ چه‌قۆی پێته‌ دیاربوو...

نه‌و خانووانه‌ی داروو‌خا‌بوون دانیش‌توانی گوند به‌ده‌سه‌وا‌یی و کۆمه‌ک له وه‌عه‌ده‌ی چه‌ند رۆژێکدا پاک و ته‌میزیان کرده‌وه و نارديان چه‌ند وه‌ستا‌یه‌کی ده‌ست ره‌نگینیان له چیا‌گانه‌وه هینا و له جاران‌یان جوانتر کرده‌وه.

حه‌سه‌ن هه‌ر له‌به‌یانی زوووه‌ تا ئێوارێ، له‌ناو زه‌ل و قامیشه‌لانییه‌کاندا خه‌ریکی راو کردنه، له‌ناو که‌لاوه‌ و ناسه‌واره‌کانی نه‌ناوارزادا له‌سه‌ر تاو‌تیریک داده‌نیشته و هه‌ر بیری ده‌کرده‌وه... به‌رد و چیا بۆنی چاتره‌یان لێوه‌ ده‌هات.

«باوکت‌م بینی باوکت... حه‌سه‌ن باوکت‌م بینی... سه‌گتیکی زه‌رد دوام که‌وت، مانگه‌ شه‌وی بوو نه‌بیتشه‌وه، وه‌ک نه‌وه‌ی رۆژ هه‌لاتین، سه‌گه‌ زه‌رده‌که‌ زوانی به‌ستی ده‌رچوو بوو، جار نه‌جاری له‌سه‌ر دوو قاج داده‌نیشته‌ له‌قۆی به‌ناسمانا ده‌کرد و به‌مانگه‌که‌ ده‌وه‌ری... که‌بیشینه «نه‌ریکه‌ سیخه» ترسیک چوو ده‌سه‌وه، ترسام، ته‌ماشام کرد سه‌گه‌زه‌رده‌که‌ بووه‌ بنیادهم، بنیاده‌مه‌که‌ بووه‌ سه‌گ، جاری ته‌ماشای ده‌که‌ی وا پیاو‌تیک به‌گه‌فه‌که‌یه‌وه وه‌ستاوه، جاری ده‌بینی سه‌گتیکی زه‌رد به‌مانگه‌شه‌وه‌که‌ ده‌وه‌رێ، جاریکی که‌... پوانیم نه‌ سه‌گه‌که‌ نه‌ کا‌هرا له‌به‌رچاو نه‌مان، ماریکی سوور به‌رامبه‌ری گرتووه... سوورایه‌تییه‌که‌ی شه‌وه‌که‌ی سوور هه‌لگه‌رانده‌بوو... رینگاویان، ده‌غل و دان، مه‌زراکان، قامیشه‌لانی سوور هه‌لگه‌ران، خوئینیکی سوور و که‌ش له‌ تاو‌تیره‌کانی نه‌ناوارزاه‌ لرفه‌ لرف هه‌رچی ده‌هاته‌ پێشی رایده‌مالی ده‌هاته‌ خوار، دارووبه‌ردی نه‌و به‌ناره‌ی دامالیبوو

و... له پر هه‌موو شتی زهرد هه‌لگه‌را... ته‌ماشام کرد... خه‌لیل له‌ناو کفنیکی سپیدایه،
 روومه‌تی زهرد چۆته‌وه، له پیتشمدایه... به‌سه‌ر ده‌ستما که‌وت... «گویم لئ بگره‌ مه‌لا
 حوسین»، وای گوت، «برای چاک به‌ گویم لئ بگره... هیت ی تی باش گویم لئ بگره،
 هاوړی، زۆر په‌رتشانم، خۆزگه‌م به‌دۆزه‌خ... سئ رۆژ له‌مه‌وبه‌ر که‌ری کاربایه‌کی لادییی
 بووم، دوینتی بوومه به‌راز و که‌وتقه‌ تم شاخانه... مانگی له‌مه‌وبه‌ریش بووم به‌سه‌گی
 دایکی عه‌بایی دوشمنم. نیجا بووم به‌کولله، که‌ بووم به‌کولله سووتاندمیان بزگارم
 بوو...».

حه‌سن رووی له نیتو هه‌ردوو له‌بئی خۆیدا شارده‌وه.

عه‌لی هات و له‌ژیر دارپه‌لکه‌که‌دا وه‌ستا، بانگی له‌ حه‌سن کرد:

«نا وهره حه‌سن...»

حه‌سن به‌راکردن بۆ لای هات:

«به‌خیر بیتیته‌وه مامه... له‌ میژه‌ دیارنیت له‌ کوئی بووی؟! زۆر به‌دواتا گه‌رام...».

«هه‌لدیم... سه‌ری خۆم هه‌لده‌گرم، خۆشاردنه‌وه و هه‌لاتن هه‌ر بۆ من باشه، تا رۆژی

قیامه‌ت هه‌لاتن به‌شم ده‌بن...».

«له‌ ده‌ستی کن هه‌لدتی؟! حه‌سن به‌سه‌رسوڤمانه‌وه لیتی پرسی «له‌ ترسی کن

هه‌لدتی?!».

«ده‌بن هه‌لبیت... تۆش و منیش ده‌بن هه‌لبیت، به‌ده‌ستی خۆمان نییه، چاره‌نووسان

وای هیناوه...»

«چاره‌نووسه...» . سه‌ری نه‌وی کرد و نه‌وه‌ی دووباره‌ ده‌کرده‌وه... «چاره‌نووسه...».

عه‌لی وتی ده‌با تا نه‌و بانه‌ بچین...

«با تهنه‌نگه‌که‌م بپنم...»

هه‌ردووک به‌جووته‌ روویان له‌ ناناوارزا کرد... به‌پلیکانه‌کاندا سه‌رکه‌وتن هاتنه‌ پال

په‌رژینه‌که. له‌ ریتگایه‌ به‌رامبه‌روه، نو‌تۆمبیل، تراکتۆز و گالیسکه و ماشینی دروینه

ده‌هاتن و ده‌چوون. گه‌رده‌لولولیک له‌ ده‌شتاییه‌که‌دا چووبوه‌ ناسمانا و به‌خیرایی به‌ره‌و

رۆژناوا ملی نابوو، له‌سه‌ر قایه‌بیتک دانیشتن. عه‌لی لاییکی که‌له‌گه‌ت و به‌خۆه‌بوو،

لووت به‌رانپۆز، ده‌م و روو کرژ، هه‌ندئ جار رووکرژییه‌که‌ی له‌ پر ده‌ره‌وه‌بیه‌وه وات

ده‌زانی ها نیتا پر مه‌ له‌ گریان ده‌دات...

«بیتزاربووم» عه‌لی وای وت... «... ریتگایه‌کم پیشان بده، چاره‌یه‌کم بۆ بدۆزه‌روه‌وه

حه‌سن، له‌م ده‌رده‌م قوورتارکه، تۆ ده‌رمانی ده‌ردانی، مه‌ره‌می زامانم تۆی حه‌سه‌نه

نازاگه‌م، تم ده‌مانچه‌یه‌م بۆ تۆ هیناوه، کارخانه‌ی بولگاره و مشتوی سه‌ده‌فی سافه،

تم ده‌مانچه‌یه‌ هی باوخته‌ له‌ دوا‌ی کوشته‌که‌یه‌وه له‌ دوامه‌وه‌یه... هه‌ر نه‌و شه‌وه‌ی که‌

لیتیدا، ناوړم دایه‌وه بېنیم، باوکت وهک سټیبه‌ریکی درټز هر له خلیل ده‌چوو، هم‌وو شونتیکې خلیل بوو، چاوی لووتی، گوتی کوتومت خلیل، خلیل ولام به‌سټیبه بووه. وتم بلتی، خلیل بلتی... دچم‌می وتی عملی... عملی برام، گوتم لن بگره، خوتم به‌فیسرو نه‌دن، تو برا بچووکمی و له هم‌موویان نازاتری، کورده‌کم ددلتی هینشتا منداله... نه‌وی به‌کوشتنی دام، تو بیکوژه. وا مه‌که له گوز ده‌رچم. حسن دایکت جوانیبه‌کمی بن‌هاوتایه، یزدان به‌تایه‌کاری نه‌خشان‌دوویه‌تی، من ددستم لن ناچن. نه‌وشوه‌ی باوکتیان کوشت، ده‌مانچه‌کم هل‌گرت و چوومه‌ماله‌وه، دایکه جوان و ناسکه‌کمت ته‌ماشای کردم وتی: ده زووکه بکوزه، به‌لام با کورده‌کم نه‌زانتی ماسی دایکی کوشتووه، چونکی ناسه‌وارتان ده‌پرنتشه‌وه، به‌رچه‌له‌کشانا ده‌چپته خواری و تا قیامت ناو له‌سرتان ده‌خواته‌وه، ده‌زاتم، نه‌وه‌چاک زانیوه ده‌مکوژن، تا‌کو زووه بکوژن و پرگارم بکن. وتی، ده زووکه دست بکه‌روه با پرگار بم. ددستم له‌رزی حسن، نه‌متوانی دست پراکتشم، یزدان له هزار سال، دوو هزار سال جاریتک جوانیکې وهک دایکت ده‌خولقتین. نه‌مکوشت، وتم خوشکن من ناتکوژه، له‌کاته‌وه سهری خوم هل‌ده‌گره و ده‌رؤم، کتی ده‌تکوژتی با بتکوژتی، به‌لام من نه... ددستم له جوانیکې وه‌کو تو ناچیت... نیشتر نه‌وه‌بوو سهری خوم هل‌گرت و که‌دغه ری، که ناوړم دایه‌وه خلیل و به‌دوامه‌ویه له توی کفنتیکې سپیدایه، وه‌ستاره هه‌روه‌کو من‌دال ده‌گری، وتم نایکم، کاری واکم خلیل، ده‌با به‌کتیکې که بوايه، له جیانی نه‌سا، دایکم بوايه ده‌مکوشت و توتم له گوز ده‌رچوون پرگار ده‌کرد، به‌لام نه‌سا نا‌کوژم، خلیل نایکوژم، تو له بری من بوايه‌یت ده‌ست له نه‌سا نه‌ده‌چوو، نه‌وی خزی به‌بنیادهم بزانتی نه‌سا نا‌کوژتی، نایکوژتی خلیل... خلیل له‌سهر دهم که‌وت، ده‌ستی به‌نکه‌نک کرد، نکه‌نکتیکې و زه‌ویه‌که ده‌له‌ریه‌وه... بیکوژه، بیکوژه و قورتارم بکه. ده‌پارایه‌وه که‌س نایکوژتی تو بیکوژه، نه‌وی نه‌وه‌دبینت، وهک چوون من عاشقی بووم عاشقی ده‌بن و جادووی خوزه‌ویستی ده‌به‌ستته‌وه، بیکوژه حالم په‌ریشانه...»

خلیل له کوزل عملی نه‌ده‌بوه‌وه، هه‌ر به‌دوویه‌وه بوو. عملی تا «مه‌رسین» ده‌روا، له‌ویش ته‌ماشادکات واخلیل له پتشی‌دایه، کروشکه‌ی کردووه و چاوی له چاوی بریبه... «بیکوژه، گوزده‌کم پر له مار و دوو‌پشک و کرمه، خه‌ریکن ده‌مخون، کرم ده‌مخوات عملی، تا تو‌لهم نه‌کراوه‌ته‌وه ناوا مار و موزی لیم ده‌رووکیتن، تا رژی قیامت و ده‌میتنه‌وه، تن ناگی چیم به‌سرا هاتووه عملی؟، بیکوژه، بیکوژه، له وزه‌ما نه‌ما، ده‌مخون، عملی ده‌زاتم جوانیبه‌کمی تاکه. کورده‌کم منداله عملی، نیشناس عاشقی نه‌وم، به‌لام نه‌وه‌بکوشتی دام...»

بژ نه‌سته‌موول هل‌دتی، له دواي رژیست و له‌ویش بېنیه‌وه، کات و شوتنی بژ نیبه.

بژ هر کوتیه بروایه، خلیل له‌ویدا قوت ده‌بووه، د‌پارایه‌وه و به‌چوکا ده‌هات.

«سن جاری تریش هاتم، سو‌تندم خوارد، گفتم دا، نو سن جاره بژ کوشتی هاتم هر سن جاره‌که ده‌یگوت ب‌مکوژه، با پر‌گارم بن، عملی برام با پر‌گارم بن، ده‌ستم لن نه‌چووین، حه‌سن من نم کاره ناکه‌م، به‌من ناکرتیت، نه‌وه ده‌مانچه‌که‌ی باوکت، توش وا‌گه‌وره بووی، نیتر توله‌ی باوکت له نه‌ستۆی تۆدایه».

له د‌وای نه‌مه به‌جوانیبه‌که‌ی نه‌س‌مادا هه‌لیدا، د‌وا‌جار نه‌ودی دووباره کرده‌وه... نه‌ودی خۆی به‌م‌رۆز بزانی نه‌س‌ما ناکوژئ... له تاشه به‌رده‌که هاته خواره‌وه و پۆیی خوا‌حاقیزیشی له حه‌سن نه‌کرد.

د‌ورسون:

«دایکت یه‌که جوانی نم د‌ونیایه‌یه، شه‌یتان نه‌چیته بن کل‌تیشه‌ته‌وه نی...؟».

نو د‌هشتاییه‌یه ده‌بووه د‌ریا، له «پایاس» له پال قه‌لاکه‌وه د‌ه‌ریای بینیبوو، پان و به‌رین شه‌پۆلانی بوو، دایکی له ته‌کابوو، چند گه‌مییه‌کیشی بینیبوو. له‌گه‌ل دایکیدا چوونه ناو گه‌مییه‌که‌وه، گه‌مییه‌که چووه ناو ل‌تیره‌وارتکه‌وه، د‌وا‌جار تاو‌تیره‌کانی چیا‌ی هه‌میته له پیش گه‌مییه‌که‌وه بوو. پیره‌گه‌می، تاو‌تیره‌کانی شه‌ق ده‌کرد، که‌ف چری زو‌یون له تاو‌تیره شین باوه‌کانه‌وه ده‌هاته خوارئ...

«پاوه‌ستن» عملی ل‌تیانی خوری «هه‌ردوو‌گستان به‌جسووته ده‌کوژم، زۆر چاکه هه‌ردوو‌گستان پ‌تکه‌وه‌ن...» گه‌می تاو‌تیره‌کانی شه‌ق ده‌کرد، که‌فی شینان د‌ه‌رده‌دا تاو‌تیره‌کان. شینایی د‌ه‌باری له ناسانه‌وه له‌وه بانه‌وه تاو‌تیری شین به‌سه‌ریانا د‌ه‌باری. عملی ده‌مانچه‌که‌ی باوکی به‌ده‌سته‌وه بوو مشتی ل‌تیان گرتبوو، مشتی له حه‌سن گرتبوو، حه‌سن چاو ده‌نووقینئ...

«به‌سه‌ر نم چقورناوایه‌دا به‌رد بیاری هیشتا که‌مه، نم خلیل به‌سزمانه، دایکی، کوپه‌که‌ی، براکانی له ژباندا بن توله‌شت نه‌کرته‌وه؟».

هه‌ردوو ده‌ستی خستۆته سه‌ر زامه‌که‌ی، به‌نیو قامیشه‌لانه شین باوه‌که‌دا د‌ه‌روات، چله قامیش به‌سنگ و قۆز و شانی خلیل ده‌چه‌قن، خلیل به‌ده‌م را‌کردنه‌وه هاوار ده‌کات... قورتارم که‌ن... ده‌که‌ویته ناو زۆنگاو‌تیکه‌وه، زۆنگاو سرور هه‌لده‌گه‌رئ، خلیل له‌سه‌ریه‌که سه‌ری له زۆنگاوه‌که‌دا نو‌قم ده‌بن و د‌ه‌رده‌که‌ویت.

«به‌سه‌ر چوقورناو‌ادا مار د‌ه‌بارئ، ناگر د‌ه‌بارئ، کولله د‌ه‌بارئ، کیسه‌ل د‌ه‌بارئ... نه‌ده‌نه سیلاو ده‌یسا، جه‌یحان با، میس به‌ مار، تۆزۆس به زۆنگاو له‌ناو ده‌چن... نه‌ناوارزا ناگر کوول و کووی داده‌مرکینئ و و‌یران ده‌بن نه‌وه‌شی تیا ب‌یتیتشه‌وه ده‌بنه خۆراکی میتش و میتشوله...».

حه‌س‌نیش ناشکرا باوکی بینی، له‌ولایه‌وه به‌سه‌ر گردتیکه‌وه وه‌ستا‌بوو ده‌ستی نابووه

کله‌کامی و قاقا به‌حسه‌ن پتده‌کمی...

«توخا نه‌مش بنیادمه... به‌مش ده‌لتن مرۆ...».

دایپره‌ی له‌تۆی جیتدا که‌وتیبوو، له‌روداواز، ژئیر چاره‌کامی شین بوونه‌وه، ده‌ست و پلیشی شین و چرچ.

«ده‌مره، حه‌سه‌ن ده‌مره، من بزم کن تۆله‌ی کوره‌که‌م بۆ ده‌کاته‌وه. که‌ستان پیاو ده‌رنه‌چوون. نه‌و عه‌لییه، نه‌و عه‌لییه نییه، گوايه مامه‌ته نه‌وه ده‌په‌وی دایکت، نه‌و دایکت که‌ باوکتی به‌کوشت دا، ده‌په‌وی بیخوازی، عه‌شقی داویه له‌ کله‌لی، کله‌لی بووه و به‌و ده‌شت و شاخانه که‌وتوو... ده‌پتم بتره‌ چون نه‌مرم. هه‌یه عه‌شقی به‌کتیک بن برای کوشتی؟! ده‌زانم که‌لن جوانه به‌لام کور نه‌و کورده‌ شتی وا له‌ خسته‌ی نه‌بات... نه‌وه‌ی ده‌پینی ده‌ستی تن ناچن، مال و سامانیکی زۆرم دانا بۆ کوشتنی، چی به‌کم حه‌سه‌ن که‌س نه‌یکوشت، هه‌رکه‌سن ده‌پینی ده‌لتی نه‌فسوونی لن ده‌کا».

نه‌و مندالانه‌ش ده‌ستیان تن نه‌چوو بوو.

«جانقزاق» ناواییه‌که‌ له‌و چیاپانه‌دایه، «حاجی چه‌ته» خه‌لکی نه‌و دێیه‌یه، نه‌م حاجی چه‌ته‌یه حه‌وت کورێ هه‌یه هه‌ر حه‌وتی مندالن، له‌ هه‌شت نۆ سالییه‌وه تا هه‌ژده سالی هه‌یه. هه‌ر حه‌وتیان ره‌مه‌نده‌ن و خۆیانیش به‌ده‌سته‌وه ناده‌ن. هه‌ر نه‌وه‌نده‌ی خۆیان ناسی و نه‌ناسییه‌وه، حاجی چه‌ته‌ی بایان ده‌مانچه‌یه‌کی ده‌داتن. له‌ژئیر چاره‌دێری سمیل باهری باوکیاندا به‌ک دوو سالی پهن ناچیت چاری قسلینگان و قاچی که‌رویشک به‌نیشان ده‌کن. که‌ نیشانیان شکاند نیشتر نه‌و کاته...

حاجی چه‌ته تا بلتی ده‌سترۆ بوو، کار و پیشه‌ی کورده‌کامی پیاو کوشتن بوو. نه‌وه‌ی خاوه‌ن دوژمن بوايه، ده‌هاته لای حاجی چه‌ته... حاجی چه‌ته، چیت لن بشارمه‌وه، حال و مه‌سه‌له له‌مه عیباره‌ت، دوژمنیکی سه‌رسه‌ختم هه‌یه. به‌کن له‌و کورانه‌تم به‌خه‌ره‌ ته‌ک با نه‌و دوژمنه‌م بۆ بکوژیت... حاجی چه‌ته ده‌یگوت سه‌د هه‌زارم ده‌وی، مه‌وره‌دی لینه‌دی که‌می نییه. به‌ک قوروش چیه‌ که‌م نابن. نه‌مه‌ ڕنگای مان و نه‌مانه، سه‌ره‌رای نه‌وش زیندانی له‌دواوویه، نرخی مرۆبه‌ک به‌پاره ناگۆریته‌وه، هه‌رچی مالی دنیا هه‌یه ناگاته نرخی بنیاده‌میک، به‌لام چی به‌کین پیاو کوشتن پیشه‌مانه، به‌داخه‌وه سه‌د هه‌زار که‌متر نابن... دایپره سه‌د هه‌زاره‌که‌شی به‌کورانێ حاجی چه‌ته دابوو، که‌چی ڕێک گه‌رابوو نه‌وه و ده‌مانچه‌که‌یان له‌ پیش دایپره دانا بوو... «هه‌ر که‌ بینیمان ده‌ست و پینان به‌سترایه‌وه... چاومان که‌وته ڕێشکه و پێشکه... من نه‌سا ناکوژم دایپره... گه‌ر ده‌ته‌وی هه‌ر نیشتاکه‌ حه‌سه‌نت به‌قوربانێ گولله‌به‌ک بۆ ده‌که‌م... به‌لام نه‌سا... ناکوژم».

له‌نیو چیا نشینه‌کاندا که‌لن که‌س هه‌بوون به‌پاره خه‌لکیان ده‌کوشت... به‌لام که‌ستیک نه‌بوو ده‌ستی له‌ نه‌سا بچن...

«تۆش دوزانم دایکت ناکوژی حه‌سه‌ن... تۆش دلت ناهیتنی دایکت بکوژی... نویش بۆ خۆی دهرواته باوه‌شی ناکه‌س به‌چه‌یه‌که‌وه، خۆ کوره‌که‌ی منیش له وینه‌ی نه‌بوو، وا ناکه‌سی ده‌چیتته سه‌ر نوینی نه‌و و جینگا‌که‌ی ده‌گرتته‌وه... نیسر بۆ نه‌مرم بۆ خۆم، دیاره که‌سی نییه بیکوژی.»

هر که‌سی ده‌بیینی عاشقی ده‌بن تۆش نایکوژی، ده‌تۆش مه‌یکوژه، مه‌یکوژه حه‌سه‌ن. ده‌با دوو‌پشک به‌چیتته نوینه‌که‌یه‌وه، من دلم نه‌ده‌هات له‌گول کالتر به‌خه‌لیل بلیتم که‌چی له‌ناو خۆینی خۆیدا که‌وزاندیانه‌وه... نه‌وه‌ی کوره شیرینه‌که‌می به‌کوشت دا به‌ به‌رچاو‌مه‌وه دیت و ده‌چن و ده‌ست به‌خۆیدا دیتن و له‌سه‌ر ته‌لن خۆی ده‌رازیتته‌وه...»

رده‌به‌بایه‌کی توند هه‌لیک‌کردوه... داروگیا له‌بن ده‌رده‌هیتن، خه‌رمان راده‌مالنی، هه‌لۆرکه به‌تاویر و تاشه‌برد ده‌کات... داله‌کان بۆ که‌شکه‌لانی ناسان به‌رز ده‌کاته‌وه... ناگرتک هه‌لایساوه، بازنه‌ی گر که‌وره ده‌بن، ده‌باله زه‌لام نیله نیتل به‌ناسانا ده‌چن، ناگره‌که وه‌ک بازنه‌یه‌ک حه‌سه‌ن وه‌گیر دیتن، تا ده‌هات هه‌لقه‌که ته‌سکتر ده‌بووه حه‌سه‌ن رهب له ناوه‌راست ناگره‌که راوه‌ستاوه، تا ده‌هات ناگره‌که‌ی لێ نزیکتر ده‌بوو، حه‌سه‌ن ده‌سته‌وسان راوه‌ستاوه، بۆ هه‌چ لایه‌ک ناروانن، بازنه‌که تا ده‌هات بچوو‌کتر ده‌بوو، حه‌سه‌ن خه‌ریکه ده‌خکتی.

- «سێ رۆژه هه‌چت نه‌خواردوه رۆژه.»

حه‌سه‌ن ته‌ویلی زه‌نگول زه‌نگول نارقه ده‌رده‌دا.

- «رۆژه هه‌چ ناخۆی...»

حه‌سه‌ن رووی له دایکی وه‌رده‌گه‌رتی، ته‌ماشای نه‌سا ناکات.

- «حه‌سه‌ن، یه‌کت سێ رۆژ نان نه‌خوات...»

حه‌سه‌ن روومه‌تی سوور هه‌لکه‌راوه.

- «مردنی خۆت ده‌وی؟...»

حه‌سه‌ن خه‌زی به‌مردنی خۆی ده‌کرد، نا نه‌گره‌ مردنی ده‌ست ده‌که‌وت. حه‌سه‌ن نه‌یده‌ویست هه‌چ که‌ستیک بیینی.

له ناوایی کت حه‌سه‌نی بیدیا رووی لێ وه‌رده‌چه‌رخان. مامه‌کانی، سه‌که‌کانی ناواییش قه‌سیان له‌گه‌لدا نه‌ده‌کرد.

کت ناگری له‌مالان به‌ردا، سه‌رتۆپ ناوایی ده‌یانگوت حه‌سه‌ن. یه‌کت تۆله‌ی باوکی نه‌کاته‌وه، چاوه‌په‌تی چی لێ ده‌کرتت، مالان ده‌سووتیتن و خه‌لکیش ده‌سووتیتن و خۆشی پتیه‌وه.

کئی هیلانه‌ی پوره‌ستیلکه‌ی هه‌رفت و گومشتنی، حه‌سه‌ن. نه‌وه‌ی تۆله‌ی باوکی بز نه‌کرتیه‌وه‌ نومییدی چی لێ ده‌که‌یت، پوره‌ستیلکه و بیجیرووه‌کانی، له‌قله‌ق و مرۆش ده‌کوژی.

- «نیوه‌ ته‌ماشاکه‌ن ملی، ملی چۆن شوژیرووه‌...»

- «چۆن له‌ رووی دێ خۆی به‌پیاو بزانی و به‌نیو ناواییشدا بگه‌ڕێ.»

- «له‌ مار ده‌چن...»

- «وا ده‌زانی که‌س ناگای له‌و نییه‌ چ ده‌کات.»

- «لووتیشی به‌ ناسانه‌وه‌یه‌.»

- «یه‌کن نه‌زانی ده‌لێ تۆله‌ی باوکی کردۆته‌وه‌...»

ده‌چینه‌ ناوایی، به‌ناو ناواییدا ده‌گه‌ڕێ، له‌ناو داره‌نجیره‌کاندا هه‌نجیره‌ ده‌کاته‌وه‌، ورده‌ درکی داره‌نجیره‌کان به‌ده‌ستیا ده‌چه‌قن، مشتێ قوم هه‌لده‌گه‌ڕێ به‌ له‌پێ خۆیا ده‌هینی تا درووکه‌کان ده‌رچن... له‌ ناوایی ده‌رناچن. چه‌نده‌ها مانگ و سال تیه‌په‌رین هه‌یج قسه‌یه‌کی ده‌رباره‌ی باوکی نه‌بیستوه‌ ده‌تگوت له‌ گۆز ده‌رچوونه‌که‌ی و گه‌ڕانی شه‌وانی ناو دێی له‌ بیرچۆته‌وه‌. قسه‌یان ده‌کرد، به‌لام که‌ حه‌سه‌نیان ده‌دی ده‌می خۆیان ده‌گه‌رت. هه‌ر نه‌وه‌ندی نه‌مابوو له‌ داخانا شه‌ق به‌رێ، بۆچی ده‌رباره‌ی باوکی هه‌یج نالین. ناخۆ له‌م رۆژانه‌ چی ده‌لین.

رۆژیکیان مندالیک شتیکی له‌زار ده‌رچوو، حه‌سه‌ن وه‌خت بوو له‌ خۆشیا شیت بی.

باوکی نیستاش عاشقی دایکیتی، هه‌ر بۆشه‌ گۆزه‌که‌ی ده‌تاکشته‌وه‌ و دینه‌ ده‌ره‌وه‌، له‌به‌ر خاتری نه‌وه‌ی چاوی به‌ نه‌سما بکه‌وتیت، بز شه‌وباخه‌لیکی نه‌سما په‌ریشانه‌، ده‌بینی رۆژیک نه‌و نه‌سما به‌بخنکیتی، نه‌وه‌نه‌ت زانی خه‌لکی ناوایی ته‌رمه‌که‌یان له‌ناو تاوتیره‌کانی نه‌ناوارزادا بینییه‌وه‌، له‌وانه‌یه‌ له‌شه‌که‌ی به‌سه‌ر ناوتیکه‌وه‌ بیترێ شین و مۆز هه‌لگه‌راوه‌...

پوره‌ستیلکه‌کان، نه‌وانه‌ی بوونه‌ قه‌ره‌برووت، له‌قله‌قه‌ مرده‌وه‌کان، نه‌مژدیه‌ساکان حه‌سه‌نیان راوده‌نا، حه‌سه‌ن تووشی خه‌وززان بووبوو، شه‌وان له‌ شیرین خه‌ودا را ده‌چنی له‌گه‌ل یه‌که‌م قووقه‌ی که‌له‌بابدا وه‌خه‌به‌ر ده‌هات، ده‌چوو سه‌ر تاوتیره‌کانی نه‌ناوارزا، خواره‌وه‌ هه‌لدتیرتکی هه‌زار به‌هه‌زاره‌ تا بلیتی رک و تووشه‌، به‌رزی ده‌ دارچناری ده‌بوو، له‌ به‌رد و تاوتیره‌کانی خواره‌وه‌ له‌ ده‌شتایییه‌که‌وه‌ وه‌ک دیوارتیک به‌رز بۆته‌وه‌...

تاریکه‌، حه‌سه‌ن وه‌ک به‌سه‌ر چه‌قۆیه‌کی تیزدا رێ بکات ناوا به‌سه‌ر نه‌و تاوتیره‌ تیزانه‌دا رتی ده‌کرد، هه‌ر دوو په‌نجه‌ نه‌ولاته‌ر هه‌لدتیره‌که‌یه‌، له‌ خواره‌وه‌ تا چاو هه‌ته‌ر ده‌کات نه‌و ده‌شته‌ به‌ردی مه‌رمه‌ره‌، بیت و بکه‌وتیه‌ خواره‌وه‌ پارچه‌ی نادۆزرتیه‌وه‌، ورد و خاش ده‌بن، حه‌سه‌ن ته‌مه‌ی چاک ده‌زانی، ده‌بزانی بۆیه‌ به‌سه‌ر نه‌و تاوتیره‌ تیزانه‌دا

به‌ترس و له‌رزوهه هه‌نگاوی دهنّا...

زۆر رۆژشت... له‌ ناره‌قه‌ نیشته‌، خۆشناوی بوو، وا‌ خه‌ریکه‌ به‌گاته‌ نه‌سه‌ری ده‌مه‌ چه‌قۆکه‌، چاوی ده‌گاته‌وه‌، سه‌پریکی هه‌لدیره‌ تاریک و هه‌زار به‌هه‌زاره‌که‌ی خواره‌وه‌ ده‌کاته‌، سه‌ری سوپه‌دمینتی چۆن نه‌که‌وتۆته‌ خواره‌وه‌، هه‌ناسه‌یه‌کی قبول هه‌لده‌کیشتن، لا‌ ده‌گاته‌وه‌ ته‌ماشای ناوایی ده‌کاته‌... هه‌موو رۆژێ نه‌مه‌ حالی بوو...

«نه‌مه‌ نه‌عه‌له‌تیه‌ به‌ که‌س نه‌یدوینتی...»

حه‌یده‌ره‌ شیت ناوای گوت، که‌ه‌چکت له‌ده‌مدا سووریدا‌یه‌ «نه‌م کابرایه‌ شیت ده‌بن، هه‌موو شه‌وی ناوا... من به‌چاوی خۆم بینیم...».

«هه‌مزی دل‌ه‌ق، که‌ چه‌ته‌یه‌کی کۆن بوو، خوشکیتی خۆی پارچه‌ پارچه‌ کردبوو وتی «که‌س ناواری لێ نه‌داته‌وه‌، یا شیت ده‌بن یاخود...».

هه‌ریه‌مه‌ پیره‌ش که‌ ده‌نگی له‌ گیزی می‌شسوله‌ ده‌چوو... هه‌من دوو قسه‌ی له‌گه‌لدا ده‌که‌م، نه‌و به‌سه‌زمانه‌ له‌به‌رچی بچرت، نه‌وه‌نده‌ی به‌س نیسه‌ که‌ باوکی له‌ گۆز ده‌رده‌چن...».

زالای نازوونۆکه‌ریش ده‌یگوت

«چه‌ند مندالتیکی چاکه‌، که‌وره‌تر بوایه‌ ده‌که‌مه‌ دوا‌ی و له‌م دتیه‌ هه‌لده‌هاتین...».

مستان وتی:

«بینیم... به‌م دوو چاوه‌ بینیم... هه‌موو شه‌وی باوکی ده‌ستی ده‌گرت و بز نه‌ناوارزا په‌له‌کیشی ده‌کاته‌ به‌و تاریکیه‌ ده‌ییاته‌ قه‌راغ هه‌لدیره‌که‌وه‌، ده‌بینی رۆژتیک ده‌ستیکی پتوه‌ بنی...» په‌ینا په‌یناش ده‌سنی به‌ریشه‌ ته‌نکه‌که‌یدا ده‌هیتنا.

حه‌سه‌ن به‌یانی زوو له‌ خه‌ر هه‌ستا، چه‌ند شلپن ناوی به‌ده‌م و چاوادا، خۆی له‌به‌ر کرد، قاوه‌لتیه‌کی چاکی کرد و چووه‌ کن داپیره‌ی. ساوه‌یه‌کی درتزه‌ له‌گه‌ل داپیره‌دا په‌گه‌تریان نه‌دواندوه‌، هه‌ر کاتێ حه‌سه‌نی ببینایه‌ رووی لێ وه‌رده‌گه‌تیا و ده‌ستی به‌ یۆله‌بۆل ده‌کرد، حه‌سه‌ن گوتی له‌ دوعا و نزای داپیره‌ پڕ ببوو.

«داپیره‌ ده‌ شتینک بلتی، قسه‌یه‌کم له‌گه‌لدا بکه‌. تێم ناگه‌بینی باوکم چۆن چۆنی له‌ گۆز ده‌رچوو، چۆن له‌ گۆز ده‌رچوو پتیم بلتی... چۆن چۆنی قورتار ده‌بن بلتی راسته‌ بووته‌ خۆراکی مه‌ل و مۆزی، ده‌...».

هه‌موو رۆژێ کرمی لێ ده‌وروکا و ده‌یانخوارد، که‌ لیتی ده‌بوونه‌وه‌، سه‌رله‌نوێ ده‌بووه‌ خه‌لیله‌که‌ی جارێ... هه‌موو شه‌وتیک نه‌مه‌ دووباره‌ ده‌بووه‌وه‌.

«چۆن چۆنی باوکم ده‌خۆن؟»

داپیره‌ قسه‌ی له‌گه‌ل نه‌ده‌کرد، مامه‌کانیشی، نامۆزاگانی، مندالانی دێ، که‌س، که‌س... تا نه‌و دا‌یکه‌، دا‌یکه‌ی بێ ناوا که‌س قسه‌ی له‌گه‌لدا ناکاته‌.

دونیا گهرمی کردبوو. رووباره‌که وه‌ک زبو ده‌چرسکایه‌وه. همه‌سن به‌و گهرمایه له ناوایی وه‌ده‌رکه‌وت، بز قه‌راغ رووباره‌که‌ی خواروه به‌روه «دوملو» ملی نابوو. دوملو له‌ناو ته‌میتکی سووردا بوو... بئ پهنه‌تی، که پیتی ده‌خته‌سه‌ر خۆله‌ داخبووه‌که پیتی ده‌چووزایه‌وه، همه‌سن نه‌وه‌ند تینوویه‌تی وه‌خته‌بخنکی. تینواره‌ داها، خۆر چووه زه‌رده، شه‌مالیکی فیتنگ هه‌لیکرد. له قه‌راغ رووباره‌که‌ داچه‌می، لۆچن ناوی هه‌لگرت، نه‌ خواردییه‌وه نه‌ به‌دم و چاویا دا... رتیک گه‌رایه‌وه داوه... ترستیکی بئ شومار چووبوه‌ دلپه‌وه... به‌خۆی نه‌ده‌زانی ده‌گه‌رپته‌وه. که‌ی و بۆچی گه‌رایه‌وه نه‌وه‌شی نه‌ده‌زانی... نه‌وه‌ندی زانی نیسه‌ شه‌وتیکی دره‌نگه و وا له پال تاوتیره‌کانی نه‌ناوارزا دایه... تاریکیه‌که به‌رد و تاوتیره‌کانی نه‌وه‌ندی که زه‌بلاح و گه‌وره‌تر ده‌تواند... به‌سه‌ر گرده‌که‌وه ژاوه‌ژاوتیک گهرمه‌گرمیتک ده‌بیسترا، له‌ ترکه‌ی جانوه‌رتیکی زامدار ده‌چوو گهرمه‌گرمه‌که... «با» که‌ دوه‌ن و گیا و پووش و تاوتیره‌کانی ده‌هه‌ژانده‌وه، نه‌وه‌شی بیر ناکه‌ویته‌وه چۆن له تاوتیره‌کان به‌ربووه‌وه، به‌ هه‌ناسه‌پرکتی سه‌رکه‌وته سه‌ر گرده‌که، دست و پلی خۆینی لئ ده‌رۆیی، که سه‌رکه‌وت ده‌روبه‌ره‌که بۆنی چاتره سووتاوی ده‌هات. خۆی گه‌پانده‌ نووکی هه‌لدیره‌که، وژه‌وژی گۆتی خۆی ده‌بیست، به‌ترسه‌وه هه‌نگاوی دهن، که ده‌ترسا وه‌ک سه‌رخۆش به‌سه‌ر ده‌مه‌گۆتزانه‌که‌دا ده‌رۆیشت. به‌ملاو به‌ولادا لار ده‌بووه‌وه، جه‌سته‌ی ده‌له‌رزی، بیری له هه‌لدیره‌که ده‌کرده‌وه، هه‌رچه‌کی پیادا ده‌هات و ده‌له‌رزی، له پر به‌ده‌سته چه‌پیدا خۆی فرتیدا. نه‌و خۆی به‌سه‌ریادا... هاواری نه‌کرد، هاواری ده‌کرد ده‌نگی ده‌رنه‌ده‌چوو، له پیتشدا هه‌ناسه‌ی بز نه‌درا، دواچار به‌ره‌به‌ره هاته‌وه خۆی، هه‌ستا، چۆکی ده‌له‌رزی، چووه‌وه سه‌ر ده‌مه‌گۆتزانه‌که، له رۆیشتندا جۆره یاریه‌کی بز خۆی دامه‌زراند ده‌تگوت هه‌لده‌په‌رئ... ترسه‌که‌شی تا ده‌هات زیادی ده‌کرد. به‌و جۆره و به‌درتژایی نه‌و شه‌وه به‌له‌شی تاره‌قساوی و خۆیتاوییه‌وه به‌سه‌ر ده‌مه‌گۆتزانه‌که‌دا پیتی کرد... جارتیک به‌ره‌وخوار، له‌م سه‌ره‌وه تا نه‌و سه‌ره‌وه ده‌رۆیشت، له‌وتیه‌ ده‌گه‌رایه‌وه، تا گرتگی دا نه‌وه‌ستا، شهل و کوت بوو، ماندوو و که‌نه‌فت، هه‌ر ده‌هات و ده‌چوو، که خۆره‌ه‌لات و دونیا رۆشنا بووه‌وه، خواروه‌ی به‌چاوی بینی، تووشی سه‌ره‌گیشکه‌هات، وه‌ک فرنییک سه‌ری خۆلی ده‌خوارد... هه‌رچی له‌و ده‌روبه‌ره‌دا هه‌بوو، دونیا هه‌مووی، به‌رد و تاوتیره‌کان، گیا، میتش هه‌نگ، په‌پوله‌کان، گوله‌سیس بووه‌کان له‌به‌رچاوی سووریان ده‌خوارد. رووباره‌ گه‌وره‌که‌ی خواروه‌ش بووبوه جۆگه‌له‌یه‌کی باریک، ریتگانانی نه‌و ده‌شتانه بووبونه تاله‌موویه‌ک، مرۆکان نه‌وه‌ندی میرووله‌یه‌ک دیاربوون و ده‌خولانه‌وه.

تراکتۆریکی سوور به‌قده په‌نجه‌یه‌ک بوو... همه‌سن له تۆی دوو تاوتیردا لیتی که‌وت، ماوه‌یه‌ک له‌و باره‌مایه‌وه و هه‌لنه‌سا.

دو نیا گرم داهاتبوو حه‌سن له ناره‌قه نیشتیوو، به‌رد و تاویر داخ بوو بوون هه‌لاویان
لن هه‌لده‌ستا، حه‌سن ده‌زنگایه‌وه، به‌رچاوی تاریک بوو بوو، نه‌یده‌زانی شه‌وه یا
رۆژه، بیری له هیچ نه‌ده‌کرده‌وه...

ماری سوور سوور، وه‌ک تیشکیکی رووناک به‌سه‌ر تاویره‌کاندا ده‌کشان،
ده‌رو به‌ره‌که‌یان رووناک کردیوه‌وه، خه‌لیلی باوکی خۆی له‌گفتیکی سپی پینچابوه‌وه،
ماره‌ تیشکه‌داره‌کانی ده‌کوشت، که‌ له‌ ماریکی ده‌دا تیشکه‌که‌ پرشال پرشال ده‌بوو،
پرشه‌گان به‌ناسانا ده‌چوون، له‌و بانه‌وه‌ وه‌ک نه‌ستیره‌ی بچووک بچووک ده‌بارنه
خواره‌وه، نه‌وه‌نده‌ی پین نه‌ده‌چوو ماره‌ پرشال بووه‌که‌ زیندوو ده‌بووه‌وه و له‌زه‌ی په‌پکه‌ی
ده‌دا، شه‌یتانۆکه‌ تویتکل پشت نه‌ستوووه‌کان له‌مۆیر تیشکی خۆزه‌که‌دا له‌ناو تاویره‌کاندا
هه‌لده‌قولان و به‌و ناوانه‌دا داغان ده‌بوون... شه‌یتانۆکه‌کان هه‌ر وه‌ک دوگمه‌ی سپی و
بوون، میلۆنه‌ها دوگمه‌ی سپی به‌گیا و گولیلکه‌ و چله‌ژاژ و دار و که‌لاکانه‌وه
لکا‌بوون...

حه‌سن هیزی وه‌به‌ر خۆی ده‌دا هه‌ستی، هه‌لده‌ستا، جه‌سته‌ی وه‌ک له‌ ده‌ک و
ناونگدا کوترابین ده‌نیشا و پلی ده‌دا. هه‌ستا ویستی به‌سه‌ر نووکی هه‌لدیره‌ گویزان
ناسا که‌دا ری بکات، وای نه‌کر دایه‌ له‌وانه‌بوو... بمردایه‌... به‌رزیه‌که‌ سه‌ری به‌گۆژ دینن...
تراکتۆزه‌ سوورده‌کی خواره‌وه به‌قه‌د په‌نجه‌یک دیاره‌. یه‌کن لیره‌وه‌ بکه‌ویته‌ خواره‌وه
هه‌پروون به‌هه‌پروون ده‌بیت، له‌ترسا وه‌ک بی ناو ناو ده‌له‌رزیت.

دوای تۆژی قنگه‌خشکن هاته‌وه‌ خۆی، هه‌سایه‌ پین، خواره‌وه‌ یه‌جگار قسووله‌...
ده‌شتاییه‌که‌ تا گاورداغ کشاوه‌. قه‌لاکه‌ی حه‌میده‌، بیلان قه‌لا، توپراق قه‌لا تم
دایپۆشین... نه‌و ده‌شته‌ ده‌برسکته‌وه، خواره‌وه‌ی هه‌لدیره‌که‌ نه‌بین هه‌سوو لایه‌ک
روونه‌... حه‌سن ته‌ماشای خواره‌وه‌ی نه‌ده‌کرد... هیندی هیندی هیزی به‌به‌را هاته‌وه، خۆی
هه‌لدایه‌ لێواری هه‌لدیره‌که‌... پتی ده‌کرد به‌لام ده‌ترسا، سه‌ره‌ گۆژکه‌که‌ی به‌رۆژ زبانی
ده‌کرد، هه‌ر ده‌رۆژی و نه‌ده‌په‌یوه، به‌و واده‌هات رۆژیکی ته‌واوه‌ به‌رینه‌یه‌... شل و کوئ
بوو، له‌وه‌ زیاتر به‌به‌رینه‌وه‌ نه‌ماوه‌... وای له‌ نووکی هه‌لدیره‌که‌دایه‌ به‌ر به‌لای هه‌لدیره‌که‌وه
ناکات، به‌به‌رادی، به‌پشتا ده‌روا، ها نیشتا ده‌که‌وی ها تۆژیکی که‌ لاره‌ لاریتی،
به‌ملاو به‌ولادا دین، خۆی به‌باشی بۆ ناگیرین، به‌رچاوی لیل ده‌بین، له‌ پر تیشکینک،
تیشکیکی به‌هیزی له‌ چاوی ده‌دا، گرمه‌ و هازه‌ و هووژتیک ده‌ژنه‌ی، چه‌ند زیاتر به‌ملاو
به‌ولادا ده‌چن، گرمه‌ و هازه‌که‌ له‌ گویتیدا پتر ده‌بیت.

دوچار ناگای له‌ خۆی نه‌ما له‌سه‌ر پشت که‌وته‌ سه‌ر زوی، له‌ نیوان تاویره‌کاندا
له‌سه‌ر پشت درێژ بووه‌وه، گه‌ر به‌هاتبایه‌ له‌و له‌تردانه‌یدا بکه‌وتایه‌ هه‌پروون هه‌پروون
ده‌بوو، داله‌کانیش تیکه‌تیکه‌یان ده‌کرد و ده‌یان خوارد.

کفن سببی په‌یادبوو، گه‌له‌مارتیکی سووری وه‌پیتش خۆی دابوو. ده‌یگوت «حه‌سن، حه‌سن. تۆ کوپری من نیت؟ تۆ زوریتی من نیت حه‌سن؟ نه‌ی بۆ پزگارم ناگه‌یت؟ وا سه‌دان ماری سوورم پیتش خۆ داوه‌ نه‌مانه‌ خۆ مار نین، نه‌مانه‌ که‌سانتیکن تۆله‌یان نه‌گراوه‌ته‌وه‌ و بوونه‌ به‌ مار، زه‌بانیه‌که‌کان منیان به‌شوانی نه‌م مارانه‌ کردووه‌، منیش نه‌گه‌ر بیتسو تۆله‌م نه‌گرتته‌وه‌ به‌م ده‌رده‌ ده‌چم، تۆ به‌مه‌ پازی ده‌بی؟ کوپری من نیت، به‌زه‌بیت پیتسا نایه‌ت؟، به‌تۆ ره‌وايه‌ من بيم به‌مار و تا رۆژی قیاسه‌ت ناوا په‌کتیک پیتش خۆیم بخات؟!... ناھ ھ ماره‌کەیان بکۆشتایه، حه‌سن ماره‌کەیان...»

حه‌سن، هاته‌وه‌ خۆی، دیواره‌کان، تاوتیره‌کان، په‌له‌سیرکه‌کان، ناگره‌که‌ به‌سه‌ریا ده‌که‌وتن. حه‌سن پرایکرد، ماره‌کان، په‌ره‌ستیلکه‌کان، داله‌کان، ماره‌ سووره‌کان پراویان ده‌نا... هه‌مدیس ناوایی ده‌ستی پتیکرده‌وه‌ له‌ حه‌وت سالییه‌وه‌ بیکره‌ تا حه‌وتا سالی قسه‌ ده‌کن، سه‌ر زوان و بن زوانیان «نه‌سما» به... خه‌لیل بۆ ناوایی که‌پراوته‌وه‌، گه‌وره‌ و بچووکی ناوایی قسه‌ی له‌گه‌ل کردووه‌... له‌ پیتشدا بۆ لای دایکی هاته‌وه‌، چی زانیوه‌ به‌دایکی گوتووه‌... نه‌مجاره‌ هاته‌وته‌ ناوه‌راست ناوایی و له‌ژێر داره‌که‌ دانیشتوووه‌... نه‌و ناوه‌ بۆنی پورته‌قاسلی لێ هاته‌وووه‌... تا ده‌می بگه‌رئ هاواری کردووه‌... «من بوومه‌ به‌شوانی ماره‌ سووره‌کان... دواي نه‌وه‌ ده‌بیم به‌ ماریکی درێژی روون. ده‌خيلتانم نه‌هیتلن بيم به‌ مار، ماره‌کەیان بکۆشتایه، ماره‌کەیان بکۆشتایه...»

دواجار له‌ ناوه‌راسته‌وه‌ شه‌قی بردووه‌ و بووه‌ به‌دوو که‌رته‌وه‌. به‌سه‌ر ناواییدا ماری سوور یاریوه‌...

دایپه‌ر، دایپه‌رکه‌ی له‌مه‌وپیتش نییه‌، نه‌رم بۆته‌وه‌، رووخۆش و دم به‌خنده‌یه‌ دایپه‌ر... بۆ ماوه‌یه‌ک ده‌ستی به‌سه‌ر حه‌سه‌ندا هیتنا، حه‌سن به‌مه‌ گه‌لنی که‌یفخۆش بوو، به‌وه‌شه‌وه‌ نه‌وه‌ستا حه‌سه‌نی دواند، مانای وایه‌ گوندیش له‌ مه‌ولا قسه‌ی له‌گه‌ل ده‌کن، زۆر چاکه‌ حه‌سن نه‌مجاره‌ش رزگاری بوو... چاوی له‌زاری دایپه‌ری به‌پسو به‌دل گوتی بۆ شل کردبوو...

«خه‌لیل له‌ عه‌شقی نه‌ودا له‌ گۆڤ ده‌رده‌چن، به‌مه‌ ده‌زانی حه‌سن؟ پیتسه‌ندی دایکه‌. به‌رامبه‌ر دایکه‌ گومره‌شی (*) ده‌یگه‌رئ، ده‌یگوت مرده‌م چاکتره‌. له‌وه‌ی پیاویکی که‌ بچیتته‌ باخه‌لیه‌وه‌... شتی وا ده‌بیتت؟ وه‌ره‌ حه‌سن وه‌ره‌... سه‌ری حه‌سه‌نی له‌باوه‌ش گرت، به‌ده‌نگتیکی نزمی چریه‌ ناسا «تۆ نازانی رۆله‌، تۆ مندالی گوتی له‌ من بگه‌ر. وا که‌وره‌ بووی و بووی به‌پیاویکی نازا و بویر، ده‌بێ دایکه‌ن کوپتیکی نازا و بویری وه‌ک تۆی هه‌بێ و بچیتته‌ باخه‌لی پیاویکی که‌وه‌؟، وه‌ره‌ وه‌ره‌ پیتشتره‌وه‌ ده‌با که‌س گوتی لێ

(*) گومره‌ش: غیره

نه‌بیت... دایکت هر شه‌ودی له باخمل یه‌کن ده‌خزئ، ناوایی هم‌موری همه‌مه ده‌زانی، که‌میش نه‌ماوه نه‌مهی نه‌بیتین و نه‌دیین... تا نیت‌ش تۆله‌ی باوکت نه‌کراوه‌توده، له‌بهر جوانیه‌که‌ی که‌میش ده‌ستی لئ ناچئن... ده‌با هر ده‌ستیان لئی نه‌چئن، قیروسیا، نه‌ی تۆم بۆچییه؟ نه‌ی تۆچیت...؟!... چۆن جاوت له‌ ناستی خه‌لکاندا هه‌لدئ؟ تا نه‌و رۆژهی ده‌سریت پینت نالین هه‌سه‌نی دایک و اوا لیتکراو؟... تۆ چی ده‌لئیی؟... نم په‌له‌یه‌ی که‌ به‌ناوچه‌واته‌وه‌یه چۆنی ده‌سریته‌وه؟... من به‌م نزیکانه‌ ده‌مرم، کوپه‌که‌یان کوشتم و تۆله‌ی خۆتیه‌که‌یان نه‌کرده‌وه و کوپه‌زاکه‌شم ناوا به‌دناو بوو...».

که‌من سه‌ری هه‌سه‌نی له‌ خۆی دوورخسته‌وه و، ته‌ماشای کرد... رۆوی هه‌سه‌ن وه‌ک ره‌نگی مرده‌وی لئ نیت‌بوو، داپیره‌ که‌ هه‌سه‌نی ناوا بیینی، پتی خۆش بوو... زانی نیشانی پتکاو، تیکرا مندال پتیه‌ندی دایکه، گومره‌شی و جار له‌ باوکیشی ده‌کیتین...

«هه‌رچه‌نده‌ شه‌وانه‌ نانوی، به‌لام چاودیری مه‌که، دایکت فیت‌باز و زۆرزانه... نافرته‌تیک له‌گه‌ل پیاویکی که‌دا گونجابه‌ن، با له‌ باوه‌شی میترده‌که‌شی دابن، به‌نه‌خۆتیشی بۆ کردیتشه‌وه گه‌ر بیه‌وئ خۆی هر پتیه‌که‌یتین... بۆیه‌ وازی لئ بیتنه... ده‌تۆ بچۆ بۆ ناو دئ به‌رسه، یزانه‌ که‌سن هه‌یه‌ دایکتی له‌باوه‌ش پیاویکتدا نه‌دیین...».

هر نه‌بهریه‌وه، هر رتسای و به‌ تانیای چوو، هه‌زاران جار به‌جوانی و شوختیشی دایکیا هه‌لیداو، نه‌مجارده‌ش په‌سنیکی جوانیه‌که‌ی دا...

که‌ لای داپیره‌ هه‌ستا، به‌لاره‌ لاره‌ ده‌رۆشت و اخه‌م و نازارتیکی سه‌ختیشی که‌وتسوه‌ دل... سه‌رتاپای ده‌له‌رزی... چوو بۆ ناو ناوایی کیتی تووش هات دواندیان... دانیشتوانی ناوایی یه‌ک دوو مانگ به‌رده‌وام باسی سۆزانتیتی دایکیان کرد. وشه‌کان له‌ مینشکیدا ده‌زنگانه‌وه، پین و پووزی نافرته‌تیکي جوان، رۆوی، برۆی، چاوی به‌رووت و قرووتی شه‌وان له‌گه‌ل پیاویکی که‌دا... هه‌مدیس دئ پین نه‌وه‌ی وه‌رس بن قسه‌یان بۆ دایکی هه‌لده‌به‌ست نه‌ویش گوتی ده‌گرت... گوتی نه‌گرتایه‌ وه‌ک کونده‌ شقی ده‌برد... خه‌لکی ناوایی چاویان له‌ داپیره‌ ده‌کرد، نه‌و چی گوتیا، نه‌مان هه‌زاریان ده‌خسته‌ سه‌ر و ده‌یانجۆبیه‌وه... خه‌لکی دئ له‌ژیر کارتیتکردنی داپیره‌دا بوون، ناوایی هه‌موویان به‌ هه‌سه‌نیتشه‌وه... دایکی ده‌پین نه‌میتینت...

- «نه‌مه‌ کارتیکي گه‌وره‌ و گرانه‌ برا...».

- «نه‌میش، نه‌گه‌ر قساری هه‌یشه‌ری بوونی دایکی نه‌یکوژئ، مسانای وایه‌ پین غیبه‌ده‌ته...».

- «غیبه‌رتی هه‌بوايه، بکوژه‌که‌ی باوکی، با دایکیشی پین، نه‌یده‌هتشت به‌زیندوویی بیتین...».

- «ده‌ماری پیاو‌ده‌تی نییه...».
- «پیاوان هاتوونه‌ته مالیان، دایکیان پروت و قووت کردو‌ده‌ته‌وه، سواری بوون، حسه‌نیش زاق زاق ته‌ماشای کردووه و که‌یفی پین هاتووه...».
- «حسه‌ن زاق زاق ته‌ماشای کردبوو».
- «جارتیکیان دایکی شهرمی کردبوو، لیتی خوری بوو، برژ لاجو... پیاو چو‌ن له کاتیتیکی ناو‌ادا سه‌یری دایکی خۆی ده‌کات... وتیروی لاناچم ته‌ماشای ده‌که‌م...».
- «چاری نه‌پرووکاندبوو، هر ته‌ماشای کردبوو...»
- «پیاوان که ده‌سبازییان له‌گه‌ل دایکی‌دا ده‌کرد، نم پینی خۆش بوو...».
- «گویه جارتیکیان به‌دایکی گوتیوو ده‌تکوژم...».
- «بژی هه‌تیوو...».
- «نه‌گه‌ر بیت و له‌گه‌ل پیاوتیک‌دا بچیتته ناو نو‌تینه‌وه، من له‌وئ نیم و نه‌تیییم و به‌دزی منه‌وه نو نیشه بکه‌ی نه‌وا...».
- «باشه دایکی چی وتیوو...؟»
- «ه‌ج بلن، وتیروی من بیتو‌ه‌ژننکی بیتچاردم، پتوسنیم به پیاو هه‌یه. شهرمه پیاو سه‌یری دایکی خۆی بکات. چی بکه‌م پیاوه‌که‌میان کوشت و نیتسا پتوسنیم به پیاوه...».
- «هین پیاو هه‌لناکه‌م. وای وتیوو...».
- «هه‌لناکات...».
- «وه‌ک ماینی عه‌ره‌ب، کاتن دیتته ته‌له‌ب...».
- «له شه‌وتیک‌دا پیاوانی دیتیه‌ک رازی ده‌کات...».
- «به‌وه‌شه‌وه ر‌دنگه نه‌وه‌ستن بلن... خه‌لکینه هه‌ه‌و و نه‌گه‌ر که‌سن ساوه‌ با بیت...».
- «حسه‌ن چی بکات... شیره‌خۆره‌یه‌کی وا چی له ده‌ست دئ؟».
- «خوا بیباته‌وه...».
- «نه‌وه‌ی خۆی به‌پیاو دابنق قه‌ت به‌وه رازی ده‌بن دایکی له باخه‌لی پیاوتیکی که‌دا بخه‌وئ...».
- «جوان جوانیش ته‌ماشای بکات...».
- «به‌سه‌زمانه...»
- «حسه‌ن چوزانی... که دایکی پیاوان ده‌باته لای خۆی مندالی وا چوزانن...».
- «دانی به‌خۆیا گرتیوو و ده‌نگی نه‌ده‌کرد...».

- «رؤڑی دان بہ خویا بگری دوو رؤڑ دان بہ خویا بگری» .
- «دان بہ خؤڈاگرتن ہروا دہین...» .
- «دانی بہ خویا گرت نا... وا دوزانی مندالتیک، مندالتیکی وہکو حسہن دہتوانی لہ ناست حہیشہریتی دایکی دان بہ خویا بگریت...» .
- «پیوا بہرگی ہمروو شتن دہگری بہلام بہ حہیشہریتی دایکی خوی ناگری» .
- «حسہن لہ پیاوہتی بن بہشہ، دایکی لہ گہل بہ کینکی کہ دا بیینی...» .
- «لہ پاوہشی دایکید...» .
- «نیشان شکتیئشہ حسہن، دایکی و نوو پیاوہش کہ بہبان دایکتیوہ دہیتی بہ جووتہ دہیانکوری...»
- «ہاھا ہاھا...»
- «حسہن چی لہ دایکی دہکات... تاقہ کورہکھی دایکی... چی دہکات دہبا بیکات... جوانیکی ناوا... جوانیکی بن ہاوتنا وا نکات چی بکات...؟» .
- «سن رؤڑ چاودیری دایکی کردبوو...» .
- «دایکی بہمہی زانیبوو...؟» .
- «دوای سن رؤڑکہ، حسہن خہو شل و کوتی دہکا و خہوی لن دہکہوی... نویش تا بہیانی پیاریک لہ باخہل دہنی...» .
- «نوو بہسزمانہش سن رؤڑ خہوی لہ خوی حہرام کردبوو...» .
- «خہلیلہ، ہش بہسہرہکہش بہ مار دہین، ماریکی سوور وک شووشہ پروون، ماریکی دریڑ سہری لیرہ و کلکی نا لہوی...» .
- «نوو بہسزمانہ ہاتبووہ بہرامہری، پپکھی دابوو، لہ تہماشاکردن بہولاوہ چی لہ دہست دہات. لہوہی زیاتر تہماشای نہسما بکات دہین ج بکات... نوہی لہ گؤڑ دہردہچن، بہہر چیبہک بین، ہیچی لہ دہست نایہت... راستہ بہمار بوو، بہلام ماریکی پروون... ماری وا ہیچی بن ناگری و تۆلہی بؤ ناگریتہوہ...» .
- «حسہن نامانی نییہ... نیوہ حسہن وا تن مہگن» .
- «حسہن لہ ناست نہم کردہوانہی دایکی دہستہوہستان ناہن...» .
- «ہیشتا مندالہ...» .
- «مندالی چی بہقہد کہریکہ...» .
- «یہزدان پکینکی کھی وہکو نہسما جوان دروست ناکاتہوہ...» .
- «دہتوانی...؟» .
- «خہلکی نہم ناواییہ و، نوو پیرمؤنہ سہرسہختہ سہد سالیہ جادووکہرہ نوو

به‌سزمانه ده‌کوژن...» .

- «نه‌ودی دوشمنی جوانیی بن دوزمنی خوابه .
- «خو دانیشتروه و نه‌خشان‌دووویه‌تی...» .
- «خۆزی دروستی نه‌کردیا، کردووویه‌تی وا بووه‌ته به‌لا بۆ نه‌م خه‌لکه...» .
- «بۆ... بۆچی بووه به به‌لا، زوان له ده‌میا نییه به‌سزمانه .
- «نه‌گهر که‌ره‌لاه‌ویه، نه‌ی بۆ رووی خۆزی لێ هه‌لمالیوه و به‌ناو ناواییدا دیت و ده‌چن...» .

- «گشت رۆژێ گشت رۆژێ...» .

- «پیاوی‌کیش بیسن نالۆشی تیده‌چن و هۆشی له‌لا نامیتن»

- «حه‌یف بۆ نه‌سما...» .

- «ده‌با ملی خۆی بشکیتن و بۆ دیکه‌ی خۆیان به‌روا...»

- «نا‌روا واوا...» .

- «نا‌روا...»

- «بۆچی به‌روا، بۆ به‌روا... ناواییه‌که‌یان هه‌زار جوانی وه‌ک نه‌سما‌ی لیه...» .

- «جوانی نه‌سما له‌ دونیادا نییه...» .

- «لێ‌ره‌دا ته‌نیا نه‌سما جوانه...» .

- «تاکه... تاکه... تاکه...» .

- «حه‌یف...» .

- «تاکه به‌لام چی فایده‌ هه‌سه‌ن لێی ناگه‌رئ، ده‌یکوژئ...» .

- «حه‌یف...» .

- «ده‌یکوژئ...» .

- «بن دینه هه‌سه‌ن... پیاو دایکی خۆی ده‌کوژئ...» .

- «له‌ ره‌سه‌نی نه‌مانه‌وه دوور نییه...» .

- «نه‌سه‌نه به‌ره‌چه‌که‌ک خۆشترن... نه‌ک دایکی به‌حه‌وت پشتیدا ده‌چسته

خواره‌وه...» .

- «حه‌یف...» .

- «حه‌یف بۆ نه‌سما...» .

- «نه‌مانه ده‌یکوژن...» .

- «هه‌سه‌ن ده‌یکوژئ...» .

- «له‌به‌ر نه‌وه‌ی مندا له‌ نه‌وه‌نده له‌ زیندان نامینتیه‌وه...» .

- «چۆن نامینتته‌وه...؟»

له پرتکدا نەم باسوخواسانە کڕوکی لێکرا و براتیانە‌وه...
 بێدەنگی بالی بەسەر ناواییدا کێشا، نە قسە، نە باسن نە ورته‌یه نییه، کێوکی...
 گوندیان بۆچی قسەیه دەکن... خەلکەکه یا بەراستی خۆیان لێ بێ دەنگ کڕدبوو یا
 بەحسەن وادەهات... هەموو پڕۆژێ حەسەن دەچوو دیدەنی داپیرە، داپیرەشی هیچی
 نەدەگوت. مردوو له گۆرستان قسە ی بکرا، داپیرە و خەلکی گوند قسەیان نەدەکرد...
 که ناوایی بەو کڕوکییە دەدی حەسەن وای دەزانی کەس باسی دایک و باوکی ناکات...
 حەسەن له بەیانیه‌وه تا دەمو نێواره بەناو گونددا دەهات و دەچوو... هەر کەستیکی
 توش بوایە، لێی نەدەبوو، دەچوو بێ دەستی، نەوێندە نەدەما لێی بپارێتەوه
 بەشکوشتیکی لێ دەریتن، بەلام کەس فزە نەدەکرد... باوک و دایکی حەسەنیان
 لەبیر کڕدبوو، نەگەر کار وای بڕوا، مەگەر هانا بۆ دار و بەرد بەرێ و قسەیان بۆ بکات
 دواجاریش داوای قورتابوونیان لێ بکات.

پەڕەستلکە تار بوون و پڕیشتوون، هێلانەکانیان چۆلە. جریوێیان نایە. دالەکان
 بەسەر تۆپکی شاخەنەوه دەسووڕێتەوه، بێ دەنگن. مارە سوورەکان، میتروو کفن لەبەرە
 درێژەکان. سەگە زەرەدەکان، نەو سەگانی کەوا شەوانە له گۆرستانەکاندا دەدرین، هیچ
 هیچ، هیچیان دیار نین، هەر هیچیان دیار نین.

حەسەن هەراسان بوو، هەستی بەتەنیاپی و بۆشاییەک دەکرد، بە نومیئەوه هەولی
 دەدا، لەم بارە خۆی قورتار کات.

له ناوایی هیچ نەما پەنای بۆ نەما، چلەداریکیشی بێنیاپتەوه دەستی بۆ دەبرد،
 کەچی هەموو شتێ، هەموو کەسێ مردوو ناسا کپ و بێدەنگە.

هەلدێرە هەزار بەهەزارەکه دا نومیئیدی بوو، ناچار بەو گەرمایە پروی لەوێ کرد...
 نەما دا پەنا و نومیئیدی بوو. لەوێ بەسەر نەو تاوێرە گویزان ناسایانە نووکی
 هەلدێرەکه، که هەر تۆزقالتی پیتی بترازایە دەکەوتە خوارووه و پارچە پارچە دەبوو
 بەسەریانا دەهات و دەچوو... حەسەن نەم جارە سلی نەدەکردووه و نەترسا، ترسی هەر
 بەخەیاڵدا نەدەهات... تا چاو هەتەر کا نەو دەشته دیارە، تراکتۆرەکان هەمدیس بچووک
 دیارن، له بەرچاو هەر نەوێندە لایستۆکیکن. ئینسانەکان بەقەد میتروو، پرووبارە
 گەورەکەش دەزوو ناسا... حەسەن نە سەری سوور دەخوا، نە کەوتنە خوارووشی بەبیرا
 دێ... نا لێرەوه خۆی فەتداتە خوارووش باکی نییه...

هەول دەدا ترس بەسەریا زالی نەبێت... تەماشای خوارووه دەکات. چاو له هەلدێرەکه
 ناگۆزێتەوه... بێ سوووه... له نووکی هەلدێرەکه‌دا، بەسەر گۆزێنەکه‌دا هەنگاو دەنێ،
 بێ هەلدەگری... رادەکات، نە... نە، بێ سوووه...

بۆ ناوایی گه‌رایه‌وه، چووه مال، دایکی به‌پیرییه‌وه هات... نا لئه ساته‌دا موچرکیتی خۆشی پێداهات، سووری به‌سنگ بوو... ده‌ست و قساجی، ده‌ستیان به‌له‌رزین کرد... نه‌پترانی لئه‌ه زیاتر له‌ ماله‌وه‌ بیتیته‌وه، چووه‌ ناو ناوایی، هه‌مدیس بۆشاییه‌که له‌ ناخییه‌وه‌ سه‌ری هه‌لدا...

که‌ دایکی ده‌بینی شینگیر ده‌بن، جه‌سته‌ی ده‌له‌رزنی، ترس دایده‌گرئی و ناگای له‌ خۆی نامینی، که‌ لینی دوور ده‌که‌وته‌وه‌ ساره‌وه‌ ده‌بۆوه‌ و هه‌ستی به‌بۆشایی ده‌کرد...

دایکی له‌ هه‌ه‌وه‌دا ته‌نووری داده‌خست، ناگره‌که‌ له‌سه‌ریه‌که‌ زه‌مانی ده‌کیشا، حه‌سه‌ن وه‌ک بی ده‌له‌رزنی، ده‌مانچه‌که‌ی به‌ده‌سته‌وه‌یه‌ یاری پین ده‌کات... ده‌مانچه، ده‌مانچه‌ی باوکی بوو... گری ته‌نووهره‌که‌ به‌ره‌به‌ره‌ دامرگا، له‌ پرتکا هه‌لایسایه‌وه. دایکی له‌ده‌می ته‌نووهره‌که‌ دایه، داده‌چمی و هه‌لده‌سایه‌وه... حه‌سه‌ن ده‌له‌رزنی... ده‌ماره‌کانی کرژ بوونه‌وه... سه‌ری هاتبووه‌ گیتژ، وا ده‌هاته‌ به‌رچاوی دایکی و له‌ناو گه‌رده‌که‌ دایه... له‌ به‌ر ده‌مانچه‌که‌ ناله‌یه‌کی کرد... هاوارنی کرا... بۆنی بۆکرروز، بۆنی مژ و پیتی هه‌لقه‌رچا و نه‌و ناوی گه‌رتوه. به‌ده‌وری ته‌نووهره‌که‌دا سوورپتیکی خوارد... حه‌سه‌ن به‌کسه‌ر خا و بووه‌وه، ده‌مانچه‌که‌ی به‌ده‌سته‌وه‌بوو، چووه‌ نزیک ته‌نووهره‌که‌وه... دایکی که‌وتبووه‌ ناو ته‌نووهره‌که‌وه. قژی گری گرتبوو... به‌ره‌و نه‌ناوارزا رۆشت...

دوای سن رۆژ سه‌گه‌که‌ی حه‌سه‌نی دۆزییه‌وه، له‌ناو چالیتیکی سندوق ناسادا خۆی شارده‌بووه‌ به‌ردیتیکی گه‌وره‌شی نابوو سه‌ری چاله‌که‌وه‌ چۆن سه‌گ خاوه‌نه‌که‌ی ده‌دۆزیتوه...؟ به‌ بۆن ده‌یدۆزیتوه...

پیش چهند مانگینک حه‌سه‌ن هه‌والی منی پرسیبوو، بینه‌مه‌وه! بار و گوزه‌رانی چاکه... سن ماشینی دروینی هه‌یه. دوو تراکتۆر و نازانم چهند دۆنم سه‌زرای هه‌یه... دیوه‌خانیتیکی گه‌وره‌ی لێداوه، دیوه‌خان نه‌ما دیوه‌خان... دیوه‌خانه‌که‌ی له‌ناو باخچه‌یه‌کی سی دۆغی پرته‌قال دایه، خاوه‌ن ژن و ماله، خیتزانه‌که‌ی تا بلتی جوان و ناسکه، شه‌ش مندالی قیسه‌چه و نیمچه‌شی هه‌یه، سن کور و سن کچ، پتکه‌وه‌ یادی نه‌و ناغایه‌مانه‌ کرد که‌ شه‌و و رۆژ خه‌ریکی نوێژکردن بوو که‌چی چوار که‌شیشی کوشتیوو...

نه‌و مرۆیه‌ی که‌ فه‌ری به‌سه‌ر مرۆقایه‌تییه‌وه‌ نییه، «لوتفی»مان بیره‌که‌وته‌وه... نه‌و خه‌لکه‌ی چوورناوامان یادکرده‌وه‌ که‌ تا دێ زالمتر و خراب و بن به‌زه‌بیتتر ده‌بن، نه‌وه‌ی ناوی دۆست بن تیاياندا نییه... به‌پاره‌ باوکی خۆشیان ده‌کوژن... تیکه‌لاوی له‌گه‌ل که‌م که‌سدا هه‌بوو... له‌ مه‌زراکه‌یدا کات به‌سه‌ر ده‌بات، که‌ به‌هاران مرۆ له‌ بۆن و به‌رامه‌ی سه‌رخۆش ده‌بیت.

رینووسی یه‌گرتووی کوردی

تکا له نووسرانی به‌پیز ددکه‌ین:

بۆ بلا و کوردنمووی نووسینه‌کسانیان له ده‌زگای ناراس تکایه ره‌چاوی نهم
رینووسی خواره‌وه بکه‌ن که په‌سندکراوی کۆری زانیاری کوردستانه:

به‌که: گیروگرتی پیتی (و).

نیشانه‌ی (و) له زمانی کوردیدا به شتووی خواره‌وه دهنوسری:

۱- پیتی (وای کورت، واته (وای بزوتینی کورت (و: u)

بۆ نمونه: **کورد، کورت، گوشت.**

Kurd. Kurt. Kust

۲- پیتی (ووای درێژ، واته (ووای بزوتینی درێژ (وو: ü)

بۆ نمونه: **سور، چور، دور.**

Sür. Çû. Dû

۳- پیتی (وای کۆنسۆنانت (نه‌بزوتین). واته (و: w)

بۆ نمونه: **ئاوایی، وره، هاوار، ناو.**

ده‌نگی (و) لێزه‌دا هه‌ندیک جار له زاراوی کرمانجیی سه‌روودا ده‌بن به‌ ده‌نگی (ڤ)

Awayî (Avahî), were. Hawar. Av

۴- پیتی (ۆای کراوه، واته (ۆ: o)

بۆ نمونه: **دۆل، گۆر، نۆ.**

Dol. Gor. No.

هه‌وه: گیروگرتی پیتی (وای سه‌ره‌تای وشه.

هه‌ر وشه‌یه‌ک به‌ پیتی (و) ده‌ست پین بکات به‌ یه‌ک (و) دهنوسریت.

بۆ نمونه: **وریا، ولات، وشه، وره.**

wirya. wilat. wise. wird.

نیه‌م: گیروگرتی پیتی (ی):

نیشانه‌ی (ی) له زمانی کوردیدا به شتووی خواره‌ودیه:

۱- پیتی (ای بزویین. واته (ی: i).

بز نمونه: زوی - Zewi

۲- پیتی (ای کۆنسۆنانت. واته (ی: y)

بز نمونه: یار - yar

• **سەرنج ۱:** پیتیکی (ای بزوینی فرە کورت هەیه که له نووسینی کوردی به ئەلفوبیتی لاتینیدا نیشانهی (i) ی بز دانراوه وەک له وشەکانی: من - Min, کن - Kin, ژن - jin. ئەم نیشانهیه له نووسینی کوردی به ئەلفوبیتی عەرەبیدا نییه.

• **سەرنج ۲:** نیشانهکانی (ای بزویین و (ی) کۆنسۆنانت واته (i) و (y) له پیتی عەرەبیدا هەردووکیان هەمان نیشانهی (ای) یان هەیه بەلام له راستیدا له یەکتەر جیاوازن و له کاتی به دوا یەکتەر هاتیاندا دەبن هەردووکیان بنووسرێن.

وەک: نییه، چیه، هەڵبەگە، زوییهگە.

Niye. Çiye. Diyarîyeke. Zewîyeke

• **سەرنج ۳:** له کاتی هاتنی سن پیتی (ی) به دوا یەکتەردا وەک له وشەکانی (ناواییهکهمان...) (کۆتاییهکهی...) (وستاییهکهی...) (کۆتایی به کارهکه هیتا) دەبن بەسەر یەکهوه بنووسرێن، واته سن (ی) به شێوهی (یییه) به دوا یەکتەردا دێن.

(Westayîyeki....) (Kotayîy be Kareke hêna)

چوارەم: گیروگرفتی پیتی (ر) ی گران، واته (ر) ی نیشانهدار. ئەم پیتە له هەر کۆتیهکی وشەدا هات دەبن به نیشانهکهیهوه بنووسرێت. واته له سەرەتا و ناوه‌راست و کۆتایی وشەدا هەر (ر) ی گران نیشانه‌داره.

وەک: رۆژ، بریار، گەر.

پنهم: گیروگرفتی پیتی (و) ی بهیهکهوه‌بەستن (عطف):

پیتی (و) ی بهیهکهوه‌بەستن، به شێوهیهکی جیاواز له وشە پێش خۆی و پاش خۆیهوه دەنووسرێت و مامه‌له‌یهکی سەر‌یه‌خۆی له‌گە‌ڵدا دەکرێت.

بز نمونه: من و تو، ئاره‌زۆر و وریا.

• **سەرنج:** له هەندێک وشە لیتک‌راودا پیتی (و) ی بهیهکهوه‌بەستن بووه به‌شێک له هەردوو وشە لیتک‌راوه‌که و به هەموویان وشه‌یه‌کی سەر‌یه‌خۆیان دروست کردووه.

وەک: کاروبار. دەنگوباس. ئەلفوبین. هاتوچۆ.

لەم بارانەدا مامە‌له‌ی سەر‌یه‌خۆ له‌گە‌ڵ پیتی (و) ی بهیهکهوه‌بەستندا نا‌کرێت و وشەکه هەمووی به‌سەر‌یه‌که‌وه دە‌نووسرێت وەک له نمونه‌کاندا پێش‌انمان دا.

هه‌هم: وشە ناساده‌ چ ناو بن یان زاراوه‌ دەبن به‌سەر‌یه‌که‌وه وە‌کو یەک وشە دە‌نووسرێن. وەک:

ناو: چهچمه مال. بیکهس. دلشاد. زوورگمزراو. بیتخال. نالپارتز.
میانداو. کانیکهوه. سپیگره.

زاراوه: ریتنوس. ریتیتون. دهمبهجن. جیبهجن. نیشتمانپهروهر.
دهستروس. دهسبازی. ولاکپارتز. نازادهپغراز. دوشهغه. سختهغه.
پتنجشغه. پهگسمر. راستهوخو. پهگشوه (مانگی یهکشوه).

ههغه: پیسی (ت) له کوتای کار (فرمان) دا دهشن بنوسریت و دهشن نهشوسریت.
وهک: دیت و دهروات (یان) دئ و دهروا.

ههغه: نیسبه له زمانی کوردیدا زۆریه ی جار بههزی پیسی (ی) له کوتای ناودا
دهکریت.

وهک: پتنجویسی. همولتری. دهزگی. شتطانی.

ههروهها نم نمونانهای خوارهوه:

نهحه دنوا: نهحهه ناوایی

یارمجه: یارمجهیی.

تووزخورماتوو: تووزخورماتووایی.

شنز: شنزی.

ناکری: ناکریسی (یان) ناگرهیی.

لائی: لایسی.

• سهرفیج: نهو ناوانهای خویان به پیسی (ی) نهواو دهبن پیسیست ناکات (ی) ی
نیسه تیان بخرتته پال. وهک:

سلیمانی: کامهران سلیمانی.

کانیماسی: حاجی هوسن کانیماسی.

نامیدی: نازاد نامیدی.

ههیه: هه وشهیهکی بیانی چ هاتیته ناو زمانی کوردیهوه. یان هه ناو و وشهیهکی
تر که له نووسینی کوردیدا دینه پتشتهوه، دهبن بهپیتنوسی کوردی بنوسریت.

وهک: نهغلا. نهلم. نهکبه. قاهیره. توتومویل. دوستویفسکی.

ههیه: نامرازی (تر. ترین) که بۆ بهراورد بهکار دین دهبن بهوشهکانی پتیش خویانهوه
بلکترین. وهک:

جوان، جوانتر - جوانترین.

خاو، خاوتر - خاوترین.

• سهرفیج: نهه نامرازی (ترا) جیاوازه له وشه (تر) که بهوانه (دی، دیکه) دیت.
نهمه دوایی دهبن به جیاوازه له وشه پتیش خوی دهنوسریت.

وہک: مالِیکی ترہ چیی ترم ناوئ.

بازہمیم: جتناوی نیشانہی وہک: نمہ. نہو. نہف.

نہم جیناوانہ نہگمر ناوہلکاری (کات - یان - شرتن) یان بہدوادا ہات پتییانہوہ
دہلکین و دہبن بہ یہک وشہی سرہیہخو.

وہک: نمشمو. نمہر. نہلسال. نمہجارہ. نمہمر و نمہمر. نہلرا.

ہوارہمیم: نیشانہکانی نہناسراوی وہک (...یہک. ...تیک. ...دک) بہ شیرہی خواریوہ
دہچنہ سر وشہکانی پیش خویمان:

۱- نہگمر وشہکان بہ پیستہ بزوتنہکانی (ا. ی. ہ. ی) تہوارو بووین نہوا نیشانہی
(...یہک) یان دہخرتتہ پال. وہک:

چہا: چہاہک.

زہوی: زہویہک.

وینہ: وینہہک.

دئ: دئیہک.

۲- نہگمر وشہکان بہ پیستہ بزوتنی (وو) یان ہمر پیستیکی دہنگدار (نہبزوتنی:
کوزسوزنانت) تہوارو بووین نہوا نیشانہی (تیک - لہ کرمانجی خواریو) و نیشانہی
(دک) یان لہ کرمانجی سرورودا دہچتہ سر.

خانووہ: خانووہک، خانووہک

گوندہ: گوندچک (کرمانجی خواریو)، گوندہک (کرمانجی سرورو).

ژن: ژنتیک (کرمانجی خواریو)، ژنہک (کرمانجی سرورو).

سبزہمیم: گیروگرفتی باشگرہکانی (دا. را. وہ. ہوہ)

نہم باشگرانہ بہ وشہکانی پیش خویمانہوہ دہلکینترین. وہک:

دا: لہ دلدا (ہمر برینت کہ لہ دلدا ہہیہ سارٹژی کهن). (خہمیکم لہ

دلداہ).

را: لہ تامتہدیرا (لہ ویترا بہین ہاتووین). (لہ خوزرا دلی گوزراوہ).

وہ: لہ جوارچراوہ (لہ ویتوہ ہاتووین).

ہوہ: بہ مالہوہ (بہ مالہوہ رژیشتین).

(جارتیکی تر نووسیمہوہ). (خانووہک کم کرہیمہوہ).

• سہرنیخ: باشگری (دا) جیایہ لہ وشہی (دا) کہ فرمانہ و چاوگہکھی (دان)ہ.

وہک: تہرکی لہ دلی ہا. تہرکی لہ دلی داوم. نمہ (دا)یہی فرمان

بہ جیادہنووسری.

جوارہمیم: گیروگرفتی پیشگرہکانی (ہہل. دا. را. وہر. دہر)

۱- نهم پیشگرانه کاتتی دچنه سر چاوگ یان فرمان یان هر حاله تینکی تر، پیشانه وه دهلکین به مخرجین جیناوی لکارو نه که ونیسته نیتوان پیشگر و وشه که ی دوا ی خوی. و دک:

* چاوگ:

هل: هل لکره. هل لگرتن. هل لکورمان. هل لکیشان.

دا: داپران. داخسان. دارمان. داگرن.

را: راگرتن. راکیشان. رایمرین.

وهر: وهرگرتن. وهرسورپان.

دهر: دهرگردن. دهرهیتان.

* فرمان:

هل: هل لگره. هل لمهعه. هل لکشن.

دا: دانن. دامهپره.

را: راکیشه. رامهپرتنه.

وهر: وهرگره. وهرسورپتنه.

دهر: دهرپتنه. دهرعه.

* حاله تی تر. و دک:

هل لکشاو. هل لنگشا. دانراو. راهپهرو. رانهپهرو. وهرگرتوو.

وهرگرته. دهرطراو. دهرگراو.

۲- نه کهر جیناوی لکارو که وته نیتوان پیشگر و فرمانه که ی دوا ی خوی نه و به جیا دنوسرتین و جیناوه که به پیشگره وه دهلکینری.

هل: هل لگرن. هل لپان گرن. هل لمان کیشن. هل لمان مومان.

دا: دلمان نه ناپه. داپان همن. دای پره.

را: راهان ده گرن. رام کیشه. رام په رتنه. راشیان په رتین.

وهر: وهرمان گرتاپه. وهری نه گری. وهریان سورپتنه وه.

دهر: دهریان په راندین. دهری هه.

بازه به: گيروگرتی وشه ی لیکدراو.

نه کهر وشه دووه له دۆخی فرماندا بوو، به جیا دنوسرتین:

رک دک ده که وین. پتکیان هتانه وه. پتک نه هاتین. په گیان نه گرتوو.

دهستان نه کهوت.

به لام نه کهر وشه دووه له دۆخی چاوگ یان حاله تی تر دا بوو نه و هردوو وشه که وه به یه که وه دهلکینری.

ودک: ریککهوتن. پیکهاتن. یهکگرتن. دسختن. یهکگرتوو.

دسکوتوو. پیکهاته.

ضارههیم: نامرازی اش ای نهکید کهوته هدر شوتینکی وشهوه دهبی به بهشینک له
وشهکه و نابین به هزی له تیرونی وشهکه. ودک: پشتهوی نادهمین. نهشتری. کونی
دیم... نهشها. نهشانگرتن. پشانپن.

چاپکراوه‌گانی ده‌زگای ناراس

- (۱) هل‌کوتی دیریکی له کوردستاندا. دانانی: حوسین حوزنی موگریانی.
- (۲) سروا. دانانی: د. عزیز گه‌دی.
- (۳) ژنی کورد به‌سته ده‌وره دراوه. دانانی: د. کوردستان موگریانی.
- (۴) الحرب الکریدیة وإنشقاق ۱۹۶۴. تألیف: دیفند ادامسن وجرس فتح‌الله.
- (۵) رحلة الی رجال شجعا فی کردسان. تألیف: دانا ادامز شمدت. ترجمه و تعلق: جرجس فتح‌الله.
- (۶) جمهوریة مهباد - جمهوریة ۱۹۶۶ الکریدیة. تألیف: ولیم ایفلان‌الاین. ترجمه و تعلق: جرجس فتح‌الله.
- (۷) کردستان أو الموت. تألیف: ربنه موریس. ترجمه و تعلق: جرجس فتح‌الله.
- (۸) کرد و نرک و عرب. تألیف: سی.جی. ادموندز. ترجمه و تعلق: جرجس فتح‌الله.
- (۹) طریق فی کردسان. تألیف: آی.ام. هاملتن. ترجمه و تعلق: جرجس فتح‌الله.
- (۱۰) نهدبی روسی و کیتشی پاستیرناک. دانانی: د. مارف هه‌زنه‌دار.
- (۱۱) له پیتاری راستی و کورد و خانیدا. دانانی: محهمه‌دی مه‌لا کهریب.
- (۱۲) کۆچی سور. رۆمانی: همه کهریم عارف.
- (۱۳) مساهمة علما. کردسان فی الثقافة الاسلامیة. تألیف: محمد زکی حسین.
- (۱۴) له کوردستانی عتراته وه‌تا نه‌وبه‌ری چۆمی ناراس. نویسنی: سورتزا زه‌ره‌خت. وەرگێترانی له فارسییه‌وه: شه‌وکت شیخ یه‌زدین.
- (۱۵) فهره‌نگی کوردستان. دانانی: گیوی موگریانی.
- (۱۶) خاک و کیتشی مان. رۆمان: عه‌زیزی مه‌لای ره‌ش.
- (۱۷) امارة به‌دینان الکریدیة. تألیف: صدیق الدلوچی. نهدیم: د. عبدالفتاح علی بونانی.
- (۱۸) المجمع البشري لماذا يشبه مستشفى المجانين...؟! تألیف: مسعود محمد.
- (۱۹) جوایه‌ز. به‌ره‌می تۆ شاعیری هه‌ولتیری.
- (۲۰) نه‌خشێ رۆتانی رێژی کار له زمانی کوردیدا. نه‌ندازیار د. شترکو بابان.
- (۲۱) زه‌زه‌ی زه‌زین. دانانی: محهمه‌د صالح نیبراهیمی.
- (۲۲) شیخ رزای ناله‌بانی شاعیری گه‌وره‌ی خۆزه‌لانی ناوه‌راست. دانانی: نه‌حمه‌د تاقانه.
- (۲۳) خۆبویون و شۆشی ناگری. دانانی: رۆهات نالاکۆم. وەرگێترانی: شوکور مسته‌فا.
- (۲۴) عه‌ده‌وره‌زاق به‌درخان. دانانی: جه‌لیل جه‌لیل. گۆپینی بۆ کوردی باشوور: شوکور مسته‌فا.
- (۲۵) القرصیة الکریدیة و د. عبدالله جودت فی مطلع القرن العشرين. تألیف: مانیسانۆ. ترجمه: شوکور مصطفی.
- (۲۶) کۆمه‌لانیسی گه‌لی کورد. دانانی: مارتن فان بروویین سن. وەرگێترانی: شوکور مسته‌فا.

- (۲۷) هه‌لێژاردنه‌گانی کوردستان. دانانی: به‌دران نه‌حمه‌د.
- (۲۸) نوح الکرد في العراق . مدخل الي الساسة. تالیف: سامي شورش.
- (۲۹) هه‌له‌بجعه - کاره‌ساتی کیمیایارانی سالی ۱۹۸۸. دانانی: هه‌ورامان عه‌لی توفیق.
- (۳۰) گالته‌ به‌چه‌ک. رۆمان - نووسینی: جینس نۆلدراج. وه‌رگێترانی: د. عه‌زیز گه‌ردی.
- (۳۱) له‌ مۆزکه‌ نایه‌تییه‌گانی ریزمانی کوردی. دانانی: د. شێرکۆ بابان.
- (۳۲) به‌ره‌و ریزمانی کوردی. به‌ره‌و زمانی نووسین. دانانی: د. شێرکۆ بابان.
- (۳۳) نادرتامه‌ی نه‌لماس هانی که‌له‌هور. ناماده‌کردنی: شوگور مسته‌فا.
- (۳۴) نظام‌ الأناضول الشرفية. تالیف: اسماعیل بشکجه‌ی. ترجمه‌: شوگور مصطفی.
- (۳۵) سینتاکسی رسته‌ی کوردی. د. کوردستان موکریانی.
- (۳۶) فه‌ره‌ه‌نگی شاره‌زوور. کوردی - ئینگلیزی. دانانی: د. شه‌لیق فه‌زاز.
- (۳۷) الصراعات الدولية. تالیف: محمد احسان رمضان.
- (۳۸) مه‌لا مه‌حمودی بایه‌زیدی یه‌که‌مه‌ین چیرۆکئوس و په‌خشانئوس کورد. دانانی: د. فه‌ره‌اد پیریال.
- (۳۹) گێشێ زینه‌ده‌ور. دانانی: عه‌لاه‌دین سه‌جادی.
- (۴۰) میتزوی په‌ه‌شانی کوردی. دانانی: عه‌لاه‌دین سه‌جادی.
- (۴۱) دیوانی شیخ ره‌زای تاله‌هانی. ناماده‌کردنی: شوگور مسته‌فا.
- (۴۲) کردستان ودوامه‌ الحرب. تالیف: محمد احسان رمضان.
- (۴۳) رۆمانی رینگا. دانانی: محه‌مه‌د مه‌ولود مه‌م.
- (۴۴) مفالات حول القضية الكردية. تالیف: فوزي الأتروشي.
- (۴۵) حیاتی کردیه‌ أو صرخة الشعب الكردي. مذكرات: نورالدین زازا.
- (۴۶) بۆ کوردستان. دیوان: هه‌زار موکریانی.
- (۴۷) جنوب كردستان في الدراسات الاثنوبولوجية. ترجمه‌: جرجس فتح‌الله.
- (۴۸) مهد البشرية او الحياة في شرق كردستان. تالیف: دهبلو. أي - ویکرام وادگار. نی. آی. ویکرام. ترجمه‌: جرجس فتح‌الله.
- (۴۹) میحان علی هاشم نوره‌ الشیخ عبدالله النهري. تالیف: جرجس فتح‌الله.
- (۵۰) أباضي في نورة كردستان. مذكرات: مونا هه‌رمز.
- (۵۱) لفا. الکرد واللان في بلاد الباب وشروان. تالیف: جمال رشه‌د.
- (۵۲) ناوه‌دانکرده‌وی کوردستان له‌ سالتیکدا - چالاکییه‌گانی کابینه‌ی چواره‌می حکومه‌تی هه‌رێسی کوردستان له‌ سالی ۱۹۲۰ و پلانه‌گانی بۆ داهاتوو.
- (۵۳) گۆفاری رووناکی. ناماده‌کردن و پێشه‌گی: د. کوردستان موکریانی.
- (۵۴) میتزوی نه‌ده‌بی کوردی. به‌رگی یه‌که‌م. دانانی: د. مارف خه‌زنه‌دار.
- (۵۵) شازاده‌ چیکۆله. رۆمانی میتزمن‌الآن. نووسینی: سه‌نت ئینگزویتری. وه‌رگێترانی: ناسۆ عه‌بدوللا حه‌سه‌ن زاده.
- (۵۶) حه‌مه‌کن توفی. دانانی: د. مه‌سه‌ود گتانی.
- (۵۷) هه‌یران. دانانی: شه‌ه‌ره‌ور مه‌حمووری.
- (۵۸) گه‌شتیکه‌ به‌ کۆماری مه‌ه‌ه‌ابادا. بیره‌وه‌ری: ره‌ئیس به‌کر عه‌بدولکه‌ریم هه‌وێزی.
- (۵۹) نظام‌ الأناضول الشرفية. الجزء الثاني. تالیف: اسماعیل بشکجه‌ی. ترجمه‌: شوگور مصطفی.

- (٦٠) فههاد و شیرین. شانۆنامه: نازم حکیمت. و. له تورکیهوه: نهحمده ناخانه.
- (٦١) توفیق فیکرت و شاعیره نوتخوازهکانی کورد. دانانی: نهحمده ناخانه.
- (٦٢) گه پریان ل بابین بهرزه. رۆمان: نهنوره محممه ناهیر.
- (٦٣) بهرعیصن عابید. فهقین تهریان. بلاژکردنهوهی: عهبدولمه قیب یوسف.
- (٦٤) احداث عاصرنا. ذکریات محسن دزه بی.
- (٦٥) پهروین و دور سمۆزی بهدههر. چیرۆک بۆ مندالان. یوسف عهبدولقادر.
- (٦٦) کۆمهله مشکیتک. چیرۆک بۆ مندالان. یوسف عهبدولقادر.
- (٦٧) رجال و فغان. جرجیس فتح الله.
- (٦٨) الاستاه - کتاب فندباده الزرادشیه. نقله من الفرنسية: الدكتور دواد الجلی. نهدیم جرجیس فتح الله.
- (٦٩) بهمشیک له دیوانی مهجزوب: کۆکردنهوه و لیکدانهوهی ههکیم مهلا صالح.
- (٧٠) گهلا ییزی کوردستان (کلهله و دینه بهکوردی). وهرگهترانی له فارسییهوه: حاجی مهلا گهرمی زهنگهه. پیتشکی: د. محممه نووری عارف.
- (٧١) میژووی شانۆ له نهدهبیاتی کوردیدا له کۆمهوه تا سالی ١٩٥٧، دانانی: د. فههاد پیربال.
- (٧٢) درامای کوردی لهناو درامای جیهاندا. دانانی: حممه گهرمی ههورامی.
- (٧٣) شیخ رمزای نالهباتی. ژبانی، پهروهدهی، بیروباوهری و شیهری. دانانی: د. مکریم تالهباتی.
- (٧٤) مهحوی له تیران زاھیرییهت و باطنیییهت و سهراچهوکانی عیشق و ویتنی مهعشوقدا. دانانی: نهحمده مهلا.
- (٧٥) مهولهوی: ژبان و بهرهمی. محممه مهلا گهرمی.
- (٧٦) رحلة الى كردستان في بلاد ما بين النهرين. ترجمة: د. یوسف جی.
- (٧٧) گۆزانیبیتۆ نههرهکان. دانانی: باگوری.
- (٧٨) وهشید نهجیب: ژبانی و بهرهمی. نوهمید ناشنا.
- (٧٩) رۆژۆمیری رۆمی. دانانی: نهحمده ناخانه.
- (٨٠) الدولة الدستورية في كردستان الوسطی. ج ٢. عبدالرشید یوسف.
- (٨١) مأساة بارزان المظلومة. بقلم: مهروف چاووک. نهدیم: سامی شورش.
- (٨٢) كردستان والکورد. الحركة القومية والزعامة السياسية. إدريس بارزانی... نموذجاً. سامی شورش.
- (٨٣) بارزانی: له مههابادهوه بۆ ناراس. وهرگهترانی شهوکهت شیخ یهزدین.
- (٨٤) الکاتب الكردي فهدی جان (١٩١١-١٩٧٢) لخصه وصفالات، شعر وترجمة. جمع واعداد: دلاور زنگی. ترجمه: هورامی یزدی، دلاور زنگی.
- (٨٥) نهشکی باوان: بهرهمی بلاونهکراوهی کامهران موکری.
- (٨٦) پیرههمید و پینداجوونهوهیهکی نوینی ژبان و بهرهمهکانی. بهرگی یهکهه. نوهمید ناشنا.
- (٨٧) پیرههمید و پینداجوونهوهیهکی نوینی ژبان و بهرهمهکانی. بهرگی دووهم. نوهمید ناشنا.
- (٨٨) مهحوی. بهمشیک له بابتهکانی فیستیقالی مهحوی. ههولتیر ٢٨-٣٠ تاب ٢٠٠١ ژمارهیهک لیتکۆلهوه و نووسهران.
- (٨٩) نیتیرییهکی فۆج دتیز. چیرۆک بۆ مندالان. نووسینی: حاجی مهمز.
- (٩٠) کهلهشتر و پتوییه پیرهکه. چیرۆک بۆ مندالان. وهرگهترانی: عهزیز ههریری.
- (٩١) گرتنگترین لهههه. چیرۆک بۆ مندالان. وهرگهترانی: بهدران نهحمده ههیب.

- (۹۲) میر نیغان و گورگه بۆر. چیرۆک بۆ مندالان. وەرگێرتنی: بەدران ئەحمەد حەیبیب.
- (۹۳) چیرۆکی نەسنێرەکان. چیرۆک بۆ مندالان. وەرگێرتنی: ناز لەله کەدین کاکەیی.
- (۹۴) کلێلداران. شانزگەری. نووسینی: میلان کوندیتر. وەرگێرتنی: نازا حەسب قەرداغی.
- (۹۵) کرونولوجە آرپیل. مَشبِعا زخا. تَرْجَمَة و تَعْلِيق: عزیز عبدالأحد نیانی.
- (۹۶) لە سنایشی ئەدەبدا. کۆمەڵێک وتار. وەرگێرتنی: شێرزاد حەسەن.
- (۹۷) وەرزیك له دۆژ و دروشانەوه. شێر: ئارتۆز رامبۆ. وەرگێرتنی: ئەحمەدی مەلا.
- (۹۸) گۆلی خرایه. شێر: بۆ دلێر. وەرگێرتنی: ئەحمەدی مەلا.
- (۹۹) جواپەز ۲: بەرھەمی کۆمەڵێک شاعیر. بەسەرپەرشتی: ع.ع. یوسف.
- (۱۰۰) فەرھەنگی بالندە. دانانی: ئەحمەد بەحری.
- (۱۰۱) وەبیرم دێتۆ. دانانی: عەقیلە رواندزی.
- (۱۰۲) بەردی هەتاو. شێر: نوکتالیق پاش. وەرگێرتنی: ئەحمەدی مەلا.
- (۱۰۳) بارانی سلیتانی. بەرھەمی بلانۆنە کراوەکانی شاعیر محەمەد سالح دیلان. نامادەکردنی: نووسید ناشنا.
- (۱۰۴) المسألة الكوردية في العلاقات التركية الإيرانية. تالیف: روبرت أولسن. تَرْجَمَة و تَعْلِيق: محمد إحسان رمضان.
- (۱۰۵) ئەفسانەکانی غۆزەهەلات. یۆزی گراسنی. وەرگێرتنی: غەریب پشەدری.
- (۱۰۶) الرواية الكوردية. تالیف: عبدالرحمان پاشا.
- (۱۰۷) پینۆکیۆ. چیرۆک بۆ مندالان. یوسف عەبدولقادر.
- (۱۰۸) جوانیکی نوسوو. چیرۆک بۆ مندالان. یوسف عەبدولقادر.
- (۱۰۹) دیوانی شیخ شەمسەدین قوتیب ئەخلاتی.
- (۱۱۰) دیوانی شیخ مەمدوح ئەخلاتی بێن برفەکانی.
- (۱۱۱) مەزکرات بئفتونو چللینی. تَرْجَمَة و تَعْلِيق: جرجیس فەح اللە.
- (۱۱۲) المجمع الكردي في المنظر الإنشرافي. تالیف: د. بەرخان سەدی.
- (۱۱۳) ماره کەیان بکۆشناپە. رۆمان: بەشار کەمال. وەرگێرتنی: ئەحمەد محەمەد نێسماعیل.